

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

Školní vzdělávací program
Osmileté všeobecné studium – nižší stupeň

UPRAVENÁ VERZE č. 4

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

č.j. GMT – 580/2017

OSMILETÉ VŠEOBECNÉ STUDIUM – nižší stupeň
(zpracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání)

ZA POZNÁNÍM

MOTTO: Učíme své žáky přemýšlet, znát a rozumět.

Vzdělávací program:	čtyřletý
Studijní forma vzdělávání:	denní forma vzdělávání
Údaje o škole:	
Název školy:	Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310
Adresa:	Svitavská 310, 571 01 Moravská Třebová
IČ:	62 033 131
Rezortní identifikátor školy:	600 012 760
IZO:	000 401 030
Ředitelka školy:	RNDr. Alena Plocová e-mail: a.plocova@gmt.cz
Koordinátorka pro tvorbu ŠVP:	Mgr. Iva Kodešová
Další kontakty:	telefon: 731 155 347 web: http://www.gmt.cz

Zřizovatel

Název:	Pardubický kraj
Adresa:	Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice
Kontakty:	Odbor školství, kultury a tělovýchovy Krajského úřadu Pardubického kraje telefon: 466 026 201 fax: 466 026 396

Platnost dokumentu od 1. září 2017

Školská rada se dne: 30.8.2017 vyjádřila k ŠVP ZV (verze 4 úprava).

RNDr. Alena Plocová, v.r.
ředitelka školy

OBSAH:

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Velikost školy	8
Charakteristika pedagogického sboru	8
Dlouhodobé projekty	8
Podmínky školy	8
Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	9

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy	11
Profil absolventa	11
Organizace přijímacího řízení	11
Organizace maturitní zkoušky	11
Výchovné a vzdělávací strategie	12
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	15
Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	15
Průřezová témata	18

UČEBNÍ PLÁN

Učební plán	27
-------------------	----

UČEBNÍ OSNOVY

Učební osnovy	29
Český jazyk a literatura	30
Anglický jazyk	55
Německý jazyk	65
Ruský jazyk	73
Matematika a její aplikace	79

Fyzika	96
Chemie	106
Biologie.....	122
Zeměpis.....	140
Dějepis	160
Občanská výchova	168
Informační a komunikační technologie	181
Hudební výchova.....	189
Výtvarná výchova	197
Tělesná výchova.....	206
Biologická praktika.....	216
Chemická praktika	221
Fyzikální praktika.....	227
Digitální technologie	233
Použité zkratky pro mezipředmětové vazby	239

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení žáků	242
-----------------------------------	-----

PŘÍLOHY

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY 2. ROČNÍK

Anglická konverzace.....	251
Dějepisné praktikum	255

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY 3. ROČNÍK

Zeměpisné praktikum	260
Netradiční sportovní hry	265

VOLITELNÉ PŘEDMĚTY 4. ROČNÍK

Cvičení z matematiky	272
Cvičení z českého jazyka	277
Základy programování	281
Integrace Výchova ke zdraví	286

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Velikost školy

Kapacita školy je 360 žáků, v nižším stupni 120 žáků.

Charakteristika pedagogického sboru

Členové pedagogického sboru využívají nabídky dalšího vzdělávání, případně rozšiřujícího studia vysokých škol. Pedagogičtí pracovníci splňují podmínky stanovené zákonem o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Na škole působí výchovný poradce, školní metodik prevence a koordinátor informačních a komunikačních technologií a koordinátor pro environmentální výchovu. Je zřízeno školní poradenské pracoviště (ŠPP), jehož členy jsou výchovný poradce a školní metodik prevence.

Ve škole pracují předmětové komise jako metodická sdružení pro jednotlivé předměty.

Dlouhodobé projekty

Gymnázium pravidelně reaguje na výzvy ESF a dalších institucí, schválené projekty realizuje.

Podmínky školy

Škola je umístěna v objektu vybudovaném postupně ze tří částí, spojených v jeden funkční a stavební celek. Nejstarší část tvoří tzv. stará budova (1909), do které bylo gymnázium přemístěno v roce 1975. V letech 1984 a 1992 byla škola rozšířena o dvě další přístavby, tím byly získány prostory odpovídající plánované dvanáctitřídní kapacitě.

Pro výuku má škola k dispozici 10 kmenových učeben (jedna z nich slouží jako učebna výtvarné výchovy a jedna jako učebna hudební výchovy), 8 odborných učeben (fyzika, chemie, biologie, společenské vědy, německý jazyk, anglický jazyk, anglický jazyk s PC – tzv. učebna AP, výpočetní technika), 3 laboratoře, 2 tělocvičny (velká je určena pro výuku sportovních her a malá pro gymnastiku), posilovnu. Škola nemá vlastní hřiště, využívá stadion, kde je atletická dráha s umělým povrchem, doskočiště pro skok do dálky a do výšky, travnaté hřiště na kopanou a multifunkční hřiště.

Kmenové i odborné učebny jsou vybaveny stavitelnými žakovskými lavicemi i židlemi. Prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektují nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Žákům lze podle aktuálních potřeb poskytnout speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných. Intenzita umělého osvětlení ve všech učebnách splňuje hygienické normy. Odborné učebny a některé kmenové učebny jsou vybaveny dataprojektorem, ozvučením a interaktivní tabulí.

Učebna výpočetní techniky a učebna AP je vybavena celkem 16+1 počítači, datovým projektorem a ozvučením. K výuce využívají žáci notebooky.

Škola poskytuje prostory pro školní poradenské pracoviště, které slouží k poskytování školních poradenských služeb.

Ve všech učebnách a kabinetech jsou internetová připojení. Kabinety jsou vybaveny pomůckami pro výuku jednotlivých předmětů a IT technikou. Ve škole je využívána digitální audiovizuální technika (kamery, fotoaparáty, mikrofony, diktafony, e-čtečky). V hlavní budově školy je umístěna kopírka přístupná žákům školy.

K vybavení školy patří i administrativní počítačová síť, černobílé i barevné kopírovací zařízení.

Hygienická zařízení odpovídají normám jak počtem, tak skladbou. Ve škole je hygienická kabina pro dívky, hygienické zařízení pro vozíčkáře, odpovídající počet sprch, umývadel, toalet a pisoárů. Žáci mají pro osobní věci k dispozici uzamykatelné skříňky.

V budově a areálu školy je zákaz kouření, pití alkoholu a používání jiných škodlivin.

Ke zvýšení bezpečnosti žáků i pedagogů slouží kamerový systém.

Stravování žáků i zaměstnanců je smluvně zajištěno školní jídelnou ISS Moravská Třebová.

Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Při škole je zřízena školská rada. Školská rada má tři členy.

Zákonní zástupci žáků spolupracují se školou prostřednictvím pravidelných schůzek SRPŠ (Sdružení rodičů a přátel školy). Žáci a zákonní zástupci žáků jsou včas informováni o dění uvnitř školy i mimo ni. K získávání informací mohou využít i konzultačních hodin jednotlivých učitelů a webových stránek školy.

V rámci prevence rizikového chování škola spolupracuje se Školním poradenským zařízením v Ústí nad Orlicí (ŠPZ), Obvodním oddělením Policie ČR Moravská Třebová, Městskou policií Moravská Třebová. Při realizaci podpůrných opatření spolupracuje ŠPP s ŠPZ.

Veřejnost je pravidelně informována o průběhu školního roku prezentováním nejdůležitějších událostí, úspěchů, akcí ve vývěsce, na www stránkách, v tisku (Svitavský deník, Moravskotřebovský zpravodaj).

Škola dlouhodobě spolupracuje s Městskou knihovnou Ladislava z Boskovic, Městským úřadem Moravská Třebová, Kulturními službami města Moravská Třebová, Městským muzeem, Sdružením česko-německého porozumění Walthera Hensela, Domem dětí a mládeže Moravská Třebová, Hasičským záchranným sborem Moravská Třebová, TJ Slovan Moravská Třebová.

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy

Škola nabízí denní studium ve třech vzdělávacích programech:

- ✚ osmileté
- ✚ čtyřleté
- ✚ střední odborné

Hlavním cílem gymnaziálního vzdělávání je příprava žáků ke studiu na vysokých školách různých typů. Zaměření školy je všeobecné; prostřednictvím volitelných předmětů si žáci prohlubují znalosti v humanitní, jazykové a přírodovědné oblasti.

Profil absolventa

Úspěšným ukončením příslušného školního vzdělávacího programu dosáhne žák základní vzdělání nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou.

U žáků nižšího stupně především rozvíjíme:

- ✚ získávání znalostí, dovedností a postojů vlastní aktivitou
- ✚ tvořivost a adaptabilitu
- ✚ uvědomění si sama sebe
- ✚ toleranci k odlišnosti
- ✚ etický přístup k okolí, vědomí sounáležitosti ke společnosti v historických souvislostech

Žáci jsou po absolvování kvarty osmiletého studia – vybaveni znalostmi a schopnostmi, které odpovídají všem závazným požadavkům RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech a v některých vzdělávacích oblastech tyto požadavky převyšují. Jsou připraveni pokračovat v dalším studiu na gymnáziu, případně úspěšně vykonat přijímací zkoušku na jinou střední školu.

Po absolvování oktávy osmiletého studia a čtvrtého ročníku čtyřletého studia jsou žáci vybaveni znalostmi a schopnostmi, které odpovídají požadavkům RVP G ve všech vzdělávacích oblastech a jsou vybaveni rozšířenými znalostmi v oborech, které si zvolili formou volitelných předmětů.

Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení probíhá v termínu stanoveném MŠMT, řídí se školským zákonem a příslušnými prováděcími předpisy.

Do primy jsou přijímáni žáci, kteří úspěšně ukončili 5. ročník základní školy. Do prvního ročníku čtyřletého studia, případně do kvinty osmiletého studia, jsou přijímáni žáci, kteří splnili povinnou školní docházku.

Rozhodnutí o konání přijímací zkoušky, o termínech jejího konání, o kritériích o přijímání a předpokládaném počtu přijímaných uchazečů zveřejní ředitelka školy do 31. ledna na webových stránkách školy.

Uchazeči o studium se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní postižení či znevýhodnění, speciální vzdělávací potřeby) mohou mít průběh přijímacích zkoušek upraven.

Organizace maturitní zkoušky

Maturitní zkouška se řídí školským zákonem a příslušnými prováděcími předpisy.

Maturitní zkouška se skládá ze dvou částí – společná a profilová. Aby žák uspěl u maturitní zkoušky musí úspěšně složit povinné zkoušky obou částí.

Předměty profilové části maturitní zkoušky a jejich forma:

předmět	forma
Český jazyk a literatura	písemná práce; ústní zkouška
Anglický jazyk	písemná práce; ústní zkouška
Německý jazyk	písemná práce; ústní zkouška
Ruský jazyk	písemná práce; ústní zkouška
Dějepis	ústní zkouška
Základy společenských věd	ústní zkouška
Matematika	ústní zkouška
Chemie	ústní zkouška
Biologie	ústní zkouška
Fyzika	ústní zkouška
Zeměpis	ústní zkouška
Informatika a výpočetní technika	ústní zkouška

Obsah zkoušek je dán učebními osnovami povinných a volitelných vyučovacích předmětů.

Žák si volí z nabídky dva předměty povinně a může si zvolit nejvýše dva předměty nepovinně.

Další informace týkající se maturitní zkoušky jsou uváděny na internetových stránkách <http://www.gmt.cz> v příslušném školním roce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Koncepce rozvoje školy spočívá na:

1. vytváření atmosféry vzájemného porozumění a spolupráce mezi žáky, mezi žáky a učiteli a mezi učiteli
2. vedení žáků ke kultivovanému chování v lidské komunitě, k posilování vzájemné úcty, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost se třídou, školou
3. vedení žáků k přiměřenému sebevědomí a zodpovědnosti občana demokratického státu a nadnárodního společenství (EU)
4. motivaci žáků k učení jako potřebné součásti aktivního života
5. vytváření podmínek pro vhodnou seberealizaci žáků, pro rozvíjení jejich zájmů a schopností a pro smysluplné využívání volného času; efektivním vzděláváním žáků a dosahování osobního maxima každého žáka
6. využívání rozmanitých metod práce, promyšleně vedených s ohledem na plnění očekávaných (cílových) výstupů a vytváření klíčových kompetencí žáků
7. systematickém a objektivním hodnocení úrovně vzdělávání
8. realizaci spolupráce se zákonným zástupcem žáka, školskou radou, ŠPZ a zřizovatelem tak, aby byla tato spolupráce přínosná pro činnost školy, vzdělávání žáků a pro utváření dobrých mezilidských vztahů

9. spolupráci s dalšími subjekty v místě nebo blízkém okolí, které mohou pomoci v realizaci školních i mimoškolních aktivit, zajišťování účelné prezentace školy na veřejnosti
10. vybavování školy učebnicemi, knihami, pomůckami, vyučovací a další technikou tak, aby vše přispívalo ke vzbuzení zájmu žáků o vzdělání, k zlepšování jejich aktivity při učení a napomáhalo k dobrému vytváření jejich znalostí, dovedností a kompetencí stanovených RVP ZV

Výchovné a vzdělávací strategie

(Společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni).

1. Kompetence k učení

- ✚ Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- ✚ Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- ✚ Na praktických příkladech vysvětlujeme žákovi smysl a cíl učení, posilujeme pozitivní vztah k učení.
- ✚ Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- ✚ Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání, připravujeme je na celoživotní učení.
- ✚ Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- ✚ Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním.
- ✚ Uplatňujeme individuální přístup k žákovi.
- ✚ Žáky vedeme ke spolupráci při organizování některých akcí mimo vyučování.
- ✚ Nabízíme žákům účast v různých soutěžích a olympiádách.
- ✚ Zařazujeme kooperativní činnosti.
- ✚ Využíváme výstupního hodnocení CERMATU pro žáky kvarty.

2. Kompetence k řešení problémů

- ✚ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů (se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj – konflikty mezi žáky, problémy s kázní, nedodržování pravidel školního řádu, komunikace s jinými lidmi).
- ✚ Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- ✚ Vedeme žáky k hledání různých přijatelných způsobů řešení problému.
- ✚ Vedeme žáky k práci s informacemi z různých zdrojů, ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu.
- ✚ V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.
- ✚ Nabízíme řešení problémů s výchovným poradcem a školním metodikem prevence.

3. Kompetence komunikativní

- ✚ Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- ✚ Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- ✚ Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel chování stanovených ve školním řádu.
- ✚ Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe a ostatních lidí.
- ✚ Zaměřujeme se především na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a sociálních vztazích.
- ✚ Učíme žáky asertivnímu chování a neverbální komunikaci.
- ✚ Učíme žáky naslouchat druhým.
- ✚ Podporujeme konstruktivní kritiku, sebekritiku.

- ✚ Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- ✚ Realizujeme projekty, při kterých žáci musí komunikovat s různými lidmi a různými prostředky.
- ✚ Jednání se zákonnými zástupci žáka vedeme tradičně na třídních schůzkách, ale i na konzultačních hodinách (v případě potřeby za účasti učitele, žáka, zákonného zástupce žáka, vedení školy).
- ✚ V případě žáků se ŠVP komunikujeme rovněž se ŠPP.
- ✚ Realizujeme kulturní vystoupení žáků pro děti MŠ, zákonného zástupce žáka, spolužáky.

4. Kompetence sociální a personální

- ✚ Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti.
- ✚ Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- ✚ Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu.
- ✚ Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídního kolektivu.
- ✚ Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- ✚ Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- ✚ Při konzultaci se zákonnými zástupci žáka se vyjadřujeme i k sociálním dovednostem žáků.

5. Kompetence občanské

- ✚ Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k jiným lidem.
- ✚ Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- ✚ Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti.
- ✚ Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.
- ✚ Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit motiv (příčinu).
- ✚ Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- ✚ Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní...) jako protipól nežádoucím patologickým jevům (šikana, drogy, kriminalita mládeže).
- ✚ Využíváme pomoci a zkušenosti odborníků např. výchovného poradce, ŠPZ a policie.
- ✚ Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření (s ohledem na jejich účinnost).
- ✚ V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků.
- ✚ Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (národnostních, kulturních) ve školním i třídním kolektivu.

6. Kompetence pracovní

- ✚ Vedeme žáky k samostatnosti (plánování a organizace práce, příprava pomůcek, dokončení práce, ocenění práce).
- ✚ Vedeme žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků.
- ✚ Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí (měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky).
- ✚ Podporujeme účast žáků v soutěžích, při kterých rozvíjejí nejen svůj talent a nadání, ale i aktivně prohlubují své profesní zájmy, případně zlepšují svou fyzickou kondici.
- ✚ Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v rádech odborných učeben a laboratoří.
- ✚ Nabízíme řadu zájmových kroužků.
- ✚ Ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je ve škole realizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcích předpisů. Péče o tyto žáky je svěřena zejména výchovnému poradci, školskému poradenskému pracovišti a školskému poradenskému zařízení. Na základě vyšetření a doporučení jsou všichni učitelé informováni o podpůrných opatřeních, pravidlech tvorby a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Pravidla a průběh tvorby a vyhodnocení PLPP a IVP žáka se SVP

PLPP/IVP sestavuje zpravidla výchovný poradce, třídní učitel, popřípadě vyučující konkrétního předmětu a má písemnou podobu. Výchovný poradce koordinuje termín přípravy PLPP/IVP, společné schůzky s pedagogy, rodiči, se sociálními partnery, popřípadě s žákem samotným. PLPP/IVP obsahuje popis obtíží a SVP žáka, stanovení cílů podpory, popis jednotlivých podpůrných opatření (PO). Součástí PLPP/IVP jsou termíny a způsob vyhodnocování plnění PLPP/IVP, popřípadě termíny průběžného hodnocení. Součástí PLPP/IVP je také informovaný souhlas zákonného zástupce nebo zletilého žáka s poskytováním podpůrných opatření. V případě PO spočívajících v úpravě očekávaných výstupů bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO stanovená RVP ZV. Při vzdělávání žáků se SVP spolupracuje naše škola se ŠPZ v Ústí nad Orlicí. Pracovníci této instituce poskytují konzultace dle potřeby. Výchovný poradce zajišťuje archivaci PLPP/IVP po celou dobu pobytu žáka ve škole. IVP je zpracován tehdy, když žák není schopen v důsledku svých SVP dosáhnout výstupů daných RVP/ŠVP. V ostatních případech je možné vytvářet pouze PLPP.

Specifikace PO

Pro žáky s SVP jsou na základě doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory v naší škole využívána například tato PO:

- ✚ respektování odlišných stylů učení
- ✚ metody a formy práce umožňující častější kontrolu a zpětnou vazbu
- ✚ respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného množství času k zvládnutí úkolů
- ✚ střídání forem a činností během výuky
- ✚ v případě doporučení může být žákovi vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných se uskutečňuje na základě doporučení ŠPZ v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcích předpisů. Vzdělávání je postaveno na základech individuálního přístupu učitele k žákům. Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich schopností a aby se jejich nadání mohla ve škole projevit a dále rozvíjet. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání PO podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků.

Pravidla a průběh tvorby a vyhodnocení PLPP a IVP žáků nadaných a mimořádně nadaných

PLPP/IVP sestavuje zpravidla výchovný poradce, třídní učitel, popřípadě vyučující konkrétního předmětu a má písemnou podobu. Výchovný poradce koordinuje termín přípravy PLPP/IVP, společné schůzky s pedagogy, rodiči, se sociálními partnery, popřípadě s žákem samotným. PLPP/IVP obsahuje specifikaci PO, stanovení cílů podpory, pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (například zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři). Součástí PLPP/IVP jsou termíny a způsob vyhodnocování plnění PLPP/IVP, popřípadě termíny průběžného hodnocení. Součástí PLPP/IVP je také informovaný souhlas zákonného zástupce nebo zletilého žáka s poskytováním podpůrných opatření. Při vzdělávání žáků se SVP spolupracuje naše škola se ŠPZ v Ústí nad Orlicí. Pracovníci této instituce poskytují konzultace dle potřeby. Výchovný poradce zajišťuje archivaci PLPP/IVP po celou dobu pobytu žáka ve škole.

Specifikace PO

V naší škole jsou pro výuku žáků nadaných a mimořádně nadaných využívána například následující PO:

- ✚ účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- ✚ obohacování vzdělávacího obsahu
- ✚ zadávání specifických úkolů, projektů
- ✚ příprava a účast v soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- ✚ nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- ✚ spolupráce s jinými subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, vysoké školy, sponzoři)

Škola rozlišuje tři typy individuálních vzdělávacích plánů

1. Termínované zkoušení

Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Obvykle mají tito žáci dohodnut den v týdnu, kdy mohou být z daného předmětu přezkušováni. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účast na soustředěních. Tento studijní plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků v předmětových soutěžích, věnují se výkonnostně sportu, hře na hudební nástroj či jiné, časově náročné aktivitě a dosahují v ní výborných výsledků.

2. Úlevy z výuky

Kromě termínovaného zkoušení je žákovi povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách. Žák uzavírá klasifikaci v řádném termínu, v předmětech s vyšší absencí skládá, kromě běžných povinností, doplňující zkoušku před komisí. Tento studijní plán je zpravidla udělován vrcholovým sportovcům (může však jít i o žáky, kteří se věnují jiným aktivitám na vrcholové úrovni), kterým rozvrh tréninků či příprav koliduje s rozvrhem školní výuky.

3. Samostatné studium

Žák dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny.

Vysvětlivky zkratk:

ŠPP	školní poradenské pracoviště
ŠPZ	školské poradenské zařízení

PO *podpůrné opatření*
PLPP *plán pedagogické podpory*
IVP *individuální vzdělávací plán*
SVP *speciální vzdělávací potřeby*

Průřezová témata

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Pro průřezová témata nevytváříme samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jednotlivých vyučovacích předmětů. Jejich obsah realizujeme i formou projektů a akcí, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Začlenění průřezových témat je realizováno formou tabulky, ze které je zřejmé, v jakém předmětu a jakou formou je daný tematický okruh vyučován.

Formy

INT – integrace tematického okruhu průřezového tématu

P – projekt

Vysvětlivky:

INT/ A daný tematický okruh je realizován formou integrace v předmětu anglický jazyk

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH		1.	2.	3.	4.
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	INT/ Vv ,Hv	INT/ Ict, Vv, Hv	INT/ Vv, Hv	INT/ Vv, Hv
	Sebepoznání a sebepojetí		INT/ A, Č	INT/ A, R, Ov	INT/ R, Č
	Seberegulace a sebeorganizace			INT/ Ov	
	Psychohygiena	INT/ Hv, Tv	INT/ Vv, Hv, Tv	INT/ Bi, Vv, Hv, Tv	INT/ Vv, Hv, Tv
	Kreativita	INT/ A, Vv, Hv, Tv, Č	INT/ Č, Vv, Hv, Tv	INT/ Vv, Hv, Tv, Č	INT/ Vv, Hv, Tv, Č
Sociální rozvoj	Poznávání lidí	INT/ A, Ov	INT/ A	INT/ N, R, A	INT/ R, N, A
	Mezilidské vztahy	INT/ Č	INT/ Tv – lyžařský vý- cvikový zájezd, A, Č	INT/ A, R, Č	INT/ A, R, Č
	Komunikace	INT/ A, Č, M, Tv	INT/ A, M, Č, Tv	INT/ A, M, Tv, R, N, Č	INT/ A, M, Tv, R, N, Č
	Kooperace a kompetice	INT/ A, Hv, Tv	INT/ A, Hv, Tv	INT/ A, Hv, Tv	INT/ R, Č, Hv, Tv
Morální rozvoj	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INT/ Tv, M	INT/ Tv, M	INT/ Tv, M	INT/ Tv, M
	Hodnoty, postoje, praktická etika	INT/ Ov	INT/ Ov	INT/ Ov	INT/ Ov

Kromě integrace do jednotlivých předmětů je OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA dále realizována formou:

- účasti ve „Festivalu vědy a techniky pro děti a mládež v Pardubickém kraji“
- formou různých akcí např.: Dny otevřených dveří, Den dětí na gymnáziu, Lyžařský výcvikový kurz, Ochrana člověka za mimořádných událostí, divadla, besedy, exkurze, zájmová činnost, adaptační kurz, lanové centrum, poznávání okolí Moravské Třebové, Čte celá třída

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

TEMATICKÝ OKRUH		1.	2.	3.	4.
	Občanská společnost a škola	INT/ Ov	INT/ Ov		
	Občan, občanská společnost a stát		INT/ Ov	INT/ Ov	INT/ Ov
	Formy participace občanů v politickém životě		INT/ Ov		INT/ Ov
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		INT/ Ov		

Kromě integrace do jednotlivých předmětů je VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA dále realizována formou:

- studentská rada

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

TEMATICKÝ OKRUH		1.	2.	3.	4.
	Evropa a svět nás zajímá		INT/ Z, Dp	INT/D, Z	INT/ Z
	Objevujeme Evropu a svět		INT/ A, Z, Dp	INT/ A, Hv, N, Z	INT/ A, Hv, N, Z
	Jsme Evropané	INT/ D	INT/ D, Dp	INT/ Hv, D, Z	INT/ D, Hv, Ov, N, Z

Realizováno např: účastí v poznávacích zájezdech, projektech a projektových dnech

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH		1.	2.	3.	4.
	Kulturní rozdíly		INT/ Ov		
	Lidské vztahy			INT/ Č	INT/ Ov
	Etnický původ	INT/ D			
	Multikulturalita	INT/ Č			INT/ Hv, Č
	Princip sociálního smíru a solidarity		INT/ Ov		INT/ Ov

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH		1.	2.	3.	4.
	Ekosystémy	INT/ Bi	INT/ Bi		
	Základní podmínky života	INT/ Z		INT/ Z	INT/ Bi
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/ Z		INT/ Ch, F, Z	INT/ Bi, F, Z
	Vztah člověka k prostředí	INT/ Z	INT/ Z, Ov		INT/ A, Bi

PRŮŘEZOVÉ TÉMA: MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH		1.	2.	3.	4.
Receptivní činnosti	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	INT/ Č	INT/ Č, Hv	INT/ Č, Hv	INT/ Č, Hv
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				INT/ Ict, Dgt
	Stavba mediálních sdělení	INT/ Č			INT/ Ict
	Vnímání autora mediálních sdělení	INT/ Č		INT/ Č	INT/ Č
	Fungování a vliv médií ve společnosti		INT/ Č	INT/ Č	INT/ Č
Produktivní činnosti	Tvorba mediálního sdělení				INT/ Dgt, Č P/videoklip
	Práce v realizačním týmu		INT/ Ict	INT/ Ict	INT/ Dgt, Č P/MF Dnes „Studenti čtou a píšou noviny“

UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Pozn.	Min čas.do- tace podle RVP ZV	1. AV	2. AV	3. AV	4. AV	Celkem	Z toho disponibilní
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura		15	5	4	4	3	16	1
	Anglický jazyk	1)	12	4	3	3	3	13	1
Další cizí jazyk	Německý/Ruský jazyk	1) 2)	6			3	3	6	
Matematika a její aplikace	Matematika		15	5	4	4	3	16	1
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie		1		1	1		2	1
Člověk a společnost	Dějepis		11	2	2	2	2	8	1
	Občanská výchova	5)		1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika		21	2	2	2	2	8	8
	Chemie				1	2	2	5	
	Biologie	6)		2	2	3	2	9	
	Zeměpis			2	2	1	2	7	
Umění a kultura	Hudební výchova	8)	10	1	1	1	1	4	0
	Výtvarná výchova	8)		2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	6)	10	3	3	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Digitální technologie	4) 7)	3				1	1	1
	Fyzikální praktika	3) 7)					1	1	
	Biologická praktika	3) 7)			1			1	
	Chemická praktika	3) 7)				1		1	
Volitelné předměty					1	1	2	4	4
Celkem			104	29	30	32	31	122	18
min-max/týden				28–30		30–32			

Učební plán

Poznámky

- 1) *Třída se ve všech hodinách dělí podle platných předpisů*
- 2) *Pro celé studium volitelně Německý jazyk nebo Ruský jazyk*
- 3) *Součástí výuky ve 2., 3. a 4. ročníku je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce - tematický okruh Práce s laboratorní technikou*
- 4) *Součástí výuky ve 4. ročníku je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce - tematický okruh Využití digitálních technologií*
- 5) *Součástí vzdělávacího obsahu ve 3. a 4. ročníku je část obsahu oblasti Člověk a svět práce - tematický okruh Svět práce*
- 6) *Součástí vzdělávacího obsahu je část obsahu oblasti Člověk a zdraví, vzdělávací obor Výchova ke zdraví (Bi – 3. ročník, Tv – 1.–4. ročník, Z – 3. ročník, Ov – 3. ročník)*
- 7) *Třída se dělí na poloviny a výuka probíhá ve dvouhodinových blocích jedenkrát za dva týdny*
- 8) *V 1. a 2. ročníku 1 hodina týdně Hudební výchova, 2 hodiny týdně Výtvarná výchova a ve 3. a 4. ročníku 2 hodiny za 2 týdny Hudební výchova a 2 hodiny za 2 týdny Výtvarná výchova*

UČEBNÍ OSNOVY

Učební osnovy

Vyučovací předměty jsou očíslovány podle následujícího klíče:

Vyučovací předmět	číslo	strana
Český jazyk a literatura	1.	28–52
Anglický jazyk	2.	53–62
Německý jazyk	3.	63–70
Ruský jazyk	4.	71–76
Matematika	5.	77–93
Fyzika	6.	94–103
Chemie	7.	104–118
Biologie	8.	119–136
Zeměpis	9.	137–155
Dějepis	10.	156–163
Občanská výchova	11.	164–175
Informační a komunikační technologie	12.	176–183
Hudební výchova	13.	184–191
Výtvarná výchova	14.	192–200
Tělesná výchova	15.	201–209
Biologická praktika	16.	210–214
Chemická praktika	17.	215–220
Fyzikální praktika	18.	221–226
Digitální technologie	19.	227–232
Volitelné předměty 2. ročník	20.–21.	246–253
Volitelné předměty 3. ročník	22.–23.	255–264
Volitelné předměty 4. ročník	24.–26.	267–279

Učební osnovy jsou zpracovány formou tabulek.

Ve sloupci Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, poznámky jsou uvedeny heslovitě vazby mezi předměty – zkratkou předmětu, se kterým mají výstupy či učivo souvislost.

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

1.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	5	4	4	3

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Na předmět navazuje volitelný předmět Cvičení z českého jazyka (4. ročník) s dotací jedna hodina týdně.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Hlavním cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí a kultivace jazykových dovedností.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v multimediální učebně a v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při Komunikační a slohové výchově.

Ve všech třech složkách předmětu se žák postupně učí pracovat s náročnějšími texty odbornými i uměleckými, poznává bohatství mateřského jazyka a předmět se stává i prostředkem esteticko-výchovného působení.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova má za cíl humanizaci žákovy osobnosti, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoj estetického citění, rozpoznání literárních hodnot od braků, podněcování žáků k četbě.

Zaměřujeme se na rozvoj čtenářské gramotnosti – na schopnost porozumět textu, přemýšlet o něm a používat ho k rozvoji osobnosti žáka. Vedeme žáka k tomu, aby na základě správného porozumění textu dokázal formulovat a obhajovat vlastní myšlenky.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Klademe důraz na pozitivní motivaci žáků – **kompetence k učení**.
- ✚ Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu – **kompetence k učení**.
- ✚ Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním – **kompetence k učení**.
- ✚ Zařazujeme práci s jazykovými příručkami a slovníky – **kompetence k učení**.
- ✚ Nabízíme žákům účast na různých soutěžích a olympiádách – **kompetence k učení**.
- ✚ Využíváme výstupního hodnocení CERMATU pro žáky kvarty – **kompetence k učení**.
- ✚ Učíme žáky dovednosti autokorekce chyb – **kompetence k učení**.
- ✚ Motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Předkládáme modelové situace a vedeme žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Učíme žáky asertivnímu chování a neverbální komunikaci – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Zařazujeme řečnická cvičení a slohové práce na dané téma – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Zařazujeme diskusní kroužky a besedy – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Realizujeme kulturní vystoupení žáků – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Motivujeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnoho jazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Vedeme žáky k pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa – **kompetence občanská**.
- ✚ Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka – **kompetence občanské**.
- ✚ Podporujeme u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic – **kompetence občanské**.
- ✚ Různými formami seznamujeme žáky s různými profesemi – **kompetence pracovní**.
- ✚ Ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia – **kompetence pracovní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, besedy

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	Rozvrstvení národního jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu ▪ seznamuje se s jazykovou normou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jazyk a jeho útvary ▪ Jazykověda a její složky ▪ Jazykové příručky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj komunikace
	Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami ▪ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hláskosloví ▪ Spisovná výslovnost ▪ Slovní přízvuk ▪ Zvuková stránka věty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hv – deklamace a hlasová hygiena
	Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí ▪ v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovo-tvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Druhy slov ▪ Podstatná jména ▪ Druhy podstatných jmen ▪ Procvičování tvarů a pravopisu podstatných jmen podle vzorů ▪ Skloňování vlastních jmen osobních a místních ▪ Přídavná jména ▪ Druhy přídavných jmen ▪ Skloňování ▪ Stupňování ▪ Zájmena ▪ Druhy zájmen ▪ Skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj 	

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Číslovky ▪ Druhy číslovek ▪ Užívání a skloňování ▪ Slovesa 	
	Skladba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje základní zásady stavby věty ▪ rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí ▪ graficky znázorní větu jednoduchou ▪ graficky znázorní souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní větné členy ▪ Shoda přísudku s podmětem ▪ Shoda přísudku s několikanásobným podmětem ▪ Rozvíjející větné členy ▪ Předmět ▪ Přísllovečné určení ▪ Přívlastek ▪ Věta jednoduchá a souvětí ▪ Grafické znázornění věty jednoduché a souvětí 	
2.	Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ohebné a neohebné slovní druhy ▪ Odchylné tvary některých substantiv označujících části těla ▪ Skloňování a užívání vztažných zájmen ▪ Slovesný rod činný, trpný ▪ Příslovce, přísllovečné spřežky, stupňování příslovcí ▪ Předložky, spojky, částice, citoslovce 	
	Pravopis	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovo- tvorný a morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Psaní velkých písmen ve vlastních jménech ▪ Procvičování pravopisu i/y 	

	Nauka o významu slov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Slovo, věcný význam slov, sousloví, rčení ▪ Slova jednoznačná, mnohoznačná ▪ Synonyma a homonyma ▪ Odborné názvy ▪ Slova citově zabarvená 	
	Nauka o tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami ▪ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování ▪ Způsoby tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování ▪ Odvozování podstatných jmen a přídavných jmen ▪ Odvozování sloves 	
	Skladba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí ▪ v písemném projevu částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích ▪ rozlišuje některé druhy vět v souvětí, vhodně je využívá při dané komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Druhy vět podle postoje mluvčího ▪ Věty dvojčlenné a jednočlenné ▪ Větné ekvivalenty ▪ Větné členy ▪ Druhy vedlejších vět ▪ Souvětí podřadné 	
3.	Obecné výklady o českém jazyce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Útvary českého jazyka a jazyková kultura ▪ Čeština – jeden ze slovanských jazyků 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu ▪ rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny 		
	Nauka o slovní zásobě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Slovní zásoba a tvoření slov ▪ Slova přejatá, výslovnost a pravopis 	
	Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ▪ v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovo-tvorný a morfologický ▪ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skloňování obecných jmen přejatých ▪ Skloňování cizích vlastních jmen ▪ Slovesný vid, slovesa dokonavá, nedokonavá ▪ Tvoření slovesných tvarů z kmene minulého a přítomného ▪ Přehled slovesných vzorů a výcvik užívání spisovných tvarů ▪ Využití různých slovesných tvarů 	
	Skladba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v písemném projevu částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích ▪ rozlišuje některé druhy vět v souvětí, vhodně je využívá při různých komunikačních situacích ▪ využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zápor ▪ Významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu ▪ Větné členy v přístavkovém vztahu ▪ Souvětí podřadné ▪ Souřadně spojené věty vedlejší ▪ Souvětí souřadné 	
4.	Obecné výklady o českém jazyce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jazyky slovanské ▪ Vývoj českého jazyka ▪ Útvary českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Multikulturní výchova – Multikulturalita (seznamuje se s kulturními tradicemi v jiných zemích)

Zvuková stránka jazyka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími jazykovými příručkami ▪ v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích ▪ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hláskosloví ▪ Spisovná výslovnost ▪ Zvuková stránka věty ▪ Psaní a výslovnost slov přejatých 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ N, R, A – zvuková stránka jazyka
Tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stavba slova a tvoření slov ▪ Pravopis související se stavbou slova a tvořením slov 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Multikulturní výchova – Multikulturalita seznamuje se s frazémy v jiných jazycích
Význam slova	<ul style="list-style-type: none"> ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Slova jednoznačná, mnohoznačná ▪ Synonyma, antonyma, homonyma ▪ Odborné názvy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ D, Z, F, Ch, Bi – odborná terminologie ▪ N, R, A – mezinárodní slova
Tvarosloví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický ▪ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ohebné a neohebné slovní druhy ▪ Přechodníky 	
Skladba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ▪ v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa ▪ Souvětí podřadné a souřadné ▪ Hlavní zásady českého slovosledu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace (formulace, argumentace, prezentace schopností a dovedností)

		<ul style="list-style-type: none">▪ rozlišuje druhy vět a větné ekvivalenty a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích▪ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		
--	--	--	--	--

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dorozumívá se kultivovaně a výstižně ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ▪ uplatňuje zásady komunikace a dialogu ▪ přiměřeně využívá verbálních, neverbálních a paralingválních prostředků řeči ▪ uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zásady dorozumívání ▪ Mluvní cvičení připravené (realizace v průběhu celého školního roku) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy (pravidla chování) ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace ▪ Hv – hlasová hygiena, hudebně výrazové prostředky
	Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje kulturní úroveň komunikace, volí jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky ▪ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel ▪ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu ▪ v mluveném projevu užívá verbálních i neverbálních prostředků řeči ▪ učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita

<p>Popis jeho funkce</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dorozumívá se kultivovaně, výstižně ▪ rozdlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího ▪ využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu ▪ reprodukuje věcný text ▪ dodržuje pravidla mezivětného navazování ▪ učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popis statický (předmět i osoba) ▪ Popis dynamický (děj, pracovní postup) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Vnímání autora mediálních sdělení ▪ F, Bi – popis pokusu ▪ Ov – naše škola, obec, vlast
<p>Jednoduché komunikační žánry Vyplňování jednoduchých tiskopisů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dorozumívá se kultivovaně, výstižně ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev ▪ vhodně užívá spisovné prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího ▪ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení ▪ vyhledává klíčová slova v textu a pokouší se formulovat hlavní myšlenky textu ▪ učí se spolupráci a komunikaci při vytváření textů ▪ samostatně vyplní jednoduché tiskoviny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zpráva ▪ Oznámení ▪ Vzkaz, inzerát, objednávka ▪ SMS zpráva ▪ Poštovní poukázka ▪ Podací lístek ▪ Telegram 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení ▪ Vv – grafické ztvárnění textu
<p>Dopis osobní a úřední</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky ▪ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dopis osobní ▪ Dopis úřední 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace

		s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů		
	Práce s učebním textem Výpisky, výtah	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu ▪ výstižně a přehledně zpracovává text ▪ využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova v textu a vytvoří osnovu, výpisek nebo výtah přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnova ▪ Výtah ▪ Výpisek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ Bi, Z, D – výtahy z odborných textů
2.	Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dorozumívá se kultivovaně a výstižně ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky ▪ využívá zásad komunikace a dialogu ▪ vhodně využívá verbálních, neverbálních a paralingválních prostředků řeči, v mluveném projevu připraveném i improvizovaném ▪ uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zásady dorozumívání ▪ Mluvní cvičení připravené (realizace v průběhu celého školního roku) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy (pravidla chování) ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace
	Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru ▪ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypravování v běžné komunikaci ▪ Vypravování v umělecké literatuře ▪ Postup při vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 		
Popis	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla mezivětného navazování ▪ využívá vhodných jazykových prostředků ▪ využívá jazykových prostředků, které vyvolávají citovou působivost textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popis statický a dynamický ▪ Popis výrobku ▪ Popis pracovního postupu ▪ Líčení ▪ Popis uměleckého díla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita ▪ Ov – kulturní život ▪ Vv – vnímání uměleckého díla
Charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se sebehodnocení ▪ dodržuje pravidla mezivětného navazování ▪ rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakteristika vnější a vnitřní ▪ Charakteristika literární postavy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ov – vztahy mezi lidmi
Životopis	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ▪ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Životopis formální ▪ Životopis umělecký ▪ Životopis profesní 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Sebeoznání a sebepojetí ▪ Ict – zpracování jednoduchých textových informací
Administrativní styl	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího ▪ uspořádá informace s ohledem na záměr textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žádost ▪ Obvyklé formy žádosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Tvorba mediálních sdělení ▪ Ict – zpracování textových informací

3.	Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dorozumívá se kultivovaně a výstižně ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky ▪ využívá zásad komunikace a dialogu ▪ vhodně využívá verbálních, neverbálních a paralingválních prostředků řeči ▪ uplatňuje své názory a osobní postoj ▪ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zásady dorozumívání ▪ Mluvní cvičení připravené (realizace v průběhu celého školního roku) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy (pravidla chování) ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace ▪ Hv – hlasová hygiena
	Popis	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla mezivětného navazování ▪ dorozumívá se kultivovaně, výstižně ▪ odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Subjektivně zbarvený popis (líčení) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Vnímání autora mediálních sdělení ▪ Vv – vnímání uměleckého díla
	Charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodně užívá spisovné prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího ▪ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ▪ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem, k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů ▪ využívá poznatky z krásné literatury a filmu 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Multikulturní výchova – Lidské vztahy

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatky z literární teorie ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev 		
	Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu ▪ výstižně a přehledně zpracovává text ▪ využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova v textu, formuluje hlavní myšlenky textu ▪ vytvoří osnovu, výpisek nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnova ▪ Výpisek ▪ Výtah ▪ Referát 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace ▪ Ict – metody a nástroje vyhledávání informací
	Úvaha	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího ▪ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, neverbálních a paralingválních prostředků řeči ▪ hodnotí aktuální společenské jevy ▪ uplatňuje své názory a osobní postoj 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Úvahové postupy ▪ Uplatnění úvahy v různých stylech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita ▪ Mediální výchova – Vnímání autora mediálních sdělení
4.	Projevy mluvené	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dorozumívá se kultivovaně a výstižně ▪ rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky ▪ využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zásady dorozumívání ▪ Mluvní cvičení improvizovaná 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy (pravidla chování) ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace ▪ Mluvní, cvičení se realizují v průběhu celého školního roku

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodně využívá verbálních, neverbálních a paralingválních prostředků řeči v mluvním projevu připraveném i improvizovaném ▪ uplatňuje své názory a osobní postoj ▪ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hv – hlasová hygiena
Vypravování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ▪ rozlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ▪ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě sdělovacím) ▪ Vypravování v umělecké oblasti ▪ Vypravování a vlastní prožitky a pocity 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita ▪ Mediální výchova – Vnímání autora mediálních sdělení ▪ Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí (vnitřní svět člověka)
Popis a charakteristika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodně užívá spisovné prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího ▪ vyjadřuje osobní vztah k popisované skutečnosti ▪ využívá poznatky z literární teorie (metafora, metonymie, personifikace) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popis statický ▪ Popis dynamický ▪ Líčení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Vnímání autora mediálních sdělení ▪ Vv – vnímání uměleckého díla
Administrativní útvary	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Životopis ▪ Tiskopisy ▪ Stavba mediálního sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ict – zpracování textových informací
Práce s textem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu ▪ výstižně a přehledně zpracovává text ▪ využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova v textu, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky k textu ▪ vytvoří osnovu, výpisek nebo výtah přečteného textu a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osnova ▪ Výpisek ▪ Výtah ▪ Referát 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace ▪ Ict – metody a nástroje vyhledávání informací
Proslov a diskuse	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rolišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ▪ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, neverbálních a paralingválních prostředků řeči ▪ zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ▪ dobře se orientuje v daném tématu ▪ vhodně užívá ustálených obrátů, vyvaruje se užívání frází, opakování nadbytečných slov a rušivých gest ▪ vhodně užívá prostředků uměleckého stylu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Forma proslovu ▪ Řečnický projev 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kooperace a kompetice

	Publicistické útvary	<ul style="list-style-type: none">▪ využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem, k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů▪ rozpozná manipulaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj		<ul style="list-style-type: none">▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace
--	----------------------	---	--	--

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚT. VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	Tvořivé činnosti s literárním textem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text ▪ získává čtenářské a kulturní zkušenosti ▪ zaznamenává hlavní myšlenky textu ▪ pokouší se o dramaturgizaci textu ▪ přednese vhodný literární text ▪ vytváří vlastní výtvarný doprovod k literárním textům ▪ tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ▪ využívá nabídky dalších titulů k individuální četbě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Knižní čítanka – výběr ukázek z české a světové literatury pro děti a mládež ze tří okruhů – Můj domov, Za dobrodružstvím, Nevšední příběhy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Průřezová témata dle výběru textů – viz časové rozvržení učiva ▪ Z – geografické a kulturní zvláštnosti ČR ▪ Č – nářečí ▪ D – významné osobnosti našich dějin ▪ Bi – vztah člověka a přírody ▪ Ov – vztahy v rodině a mezi dětmi ▪ Vv – reprodukce malířských děl, výtvarné ztvárnění textu ▪ Hv – písňové texty
	Základní literární druhy a žánry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje se základními epickými žánry ▪ posuzuje různá ztvárnění (literární, dramatická, filmová) téhož námětu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Epika – pohádka, pověst, antická báje, povídka, román, autobiografie, memoáry, cestopis, 	
	Základy literární teorie a historie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá slovníček literárněteoretických pojmů ▪ informativně se seznamuje se základními bibliografickými údaji ▪ orientuje se v literární mapce ▪ jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Struktura literárního díla – námět, téma, literární hrdina ▪ Jazyk literárního díla 	

<p>2.</p>	<p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ formuluje ústně a písemně dojmy ze své vlastní četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ▪ reprodukuje přečtený text ▪ vlastními slovy interpretuje smysl díla ▪ získává čtenářské a kulturní zkušenosti ▪ posuzuje různá ztvárnění (literární, dramatická, filmová) téhož námětu ▪ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ▪ pokouší se o dramatizaci přečteného nebo slyšeného textu ▪ vnímá estetický zážitek z výtvarného doprovodu knižní čítanky ▪ vytváří vlastní texty ▪ využívá textů na internetových stránkách http://www.fraus.cz ▪ plní otázky a úkoly umístěné na liště knižní čítanky ▪ využívá nabídky dalších titulů k individuální četbě, vztahujících se látkově, tematicky nebo žánrově k uvedeným ukázkám v knižní čítance ▪ využívá didaktických metatextů – vysvětlivky neznámých slov, fonetický přepis výslovnosti cizích slov 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Knižní čítanka – výběr ukázek ze tří oblastí – Můj domov, Bylo, nebylo, Co nás zajímá – převaha textů krásné literatury (ukázky z literatury české, překlady světové literatury) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti ▪ Č – spisovná, nespisovná čeština ▪ D – historie křesťanství na našem území ▪ Tv – postavy sportovců ▪ Multikulturní výchova – prehistorie a historie, antika, dějiny kultury ▪ Ov – etika ▪ Bi, D, Ov – ekologická výchova, etika ▪ Ov – rodinná výchova ▪ Tv – historie sportu ▪ Bi – biologie člověka ▪ Vv – reprodukce malířských děl, výtvarné ztvárnění textu ▪ D – židovská kultura ▪ Ict – internet a jeho služby
-----------	---	---	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zajímá se o tvořivý interpretační přístup ke krásné literatuře a dalším uměním 		
	Základní literární druhy a žánry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje základní literární druhy a některé epické, lyrické a dramatické žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Epické žánry – pohádka, pověst, báje, kronika, legenda, bajka, román, povídka ▪ Dramatické žánry – dramatická pohádka, sci-fi drama ▪ Lyrické žánry – sociální, úvahová, milostná, lyrika, vizuální poezie ▪ Umělecká publicistika – fejeton, esej ▪ Literatura faktu – cestopis, memoáry, biografie 	
	Základy literární teorie a historie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduše popisuje strukturu literárního díla ▪ uvědomuje si funkci uměleckého jazyka ▪ orientuje se ve slovníčku literárněhistorických pojmů a literární mapce ▪ využívá chronologického přehledu citovaných autorů a děl 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Struktura literárního díla ▪ Funkce uměleckého jazyka (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie, rým, rytmus) 	
3.	Tvořivé činnosti s literárním textem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ▪ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ▪ uceleně reprodukuje přečtený text 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Knižní čítanka – výběr ukázek z oblastí – Můj domov a svět; O bozích a lidech; Ve službě Bohu; Králi a dámě; Vyšla hvězda nad Betlémem; Sen, láska a smrt; Šoa; Čtu, čteš, čteme (převaha textů krásné literatury – ukázky z literatury české, překlady světové literatury) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ▪ jednoduše (vlastními slovy) popíše strukturu a jazyk literárního díla ▪ porovná různá ztvárnění téhož námětu (literární, filmová, dramatická) ▪ vyhledává informace z různých typů katalogů, v knihovně, v dalších informačních zdrojích ▪ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ▪ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 		
	Základní literární druhy a žánry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje základní literární druhy a některé epické, lyrické a dramatické žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Epické žánry ▪ Dramatické žánry ▪ Lyrické žánry ▪ Lyricko-epické žánry ▪ Literatura faktu ▪ Publicistické žánry 	
4.	Hlavní vývojová období národní a světové literatury	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře ▪ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ▪ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Renesance, baroko, klasicismus ▪ Realismus v literatuře ▪ Literární moderna (prokletí básníci, realisté, anarchisté, impresionismus, naturalismus, symbolismus, dekadence ▪ Avantgarda (futurismus, dadaismus, poetismus, surrealismus) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ uceleně reprodukuje přečtený text ▪ jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ▪ porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ▪ rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odraz 1. a 2. světové války v literatuře 	
	Základní literární druhy a žánry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje základní literární druhy a některé epické, lyrické a dramatické žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Epické žánry ▪ Dramatické žánry ▪ Lyrické žánry ▪ Lyricko-epické žánry ▪ Literatura faktu ▪ Publicistické žánry 	

Poznámky:

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

2.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Anglický jazyk

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	4	3	3	3

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací. Hlavním cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí a kultivace jazykových dovedností.

Vzdělávání předpokládá dosažení úrovně A2.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Anglický jazyk RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Environmentální výchova RVP ZV.

Žáci třídy jsou většinou děleni na dvě skupiny v souladu s platnými normami. K dispozici jsou učebny vybavené didaktickou technikou: multimediální učebna s žákovskými počítači, jazyková učebna.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech, rozumět čtenému textu a poslechovým cvičením na příslušné jazykové úrovni.

Výuka seznamuje žáky s realii anglicky mluvících zemí, je založena na modelu britské angličtiny.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Nabízíme žákům řadu aktivačních metod (např. práce s textem, videem, četba adaptované anglo-americké literatury, práce se slovníkem, poslech autentického textu, motivační hry, písňe atd.) – **kompetence k učení**.
- ✚ Zajišťujeme možnost volby při zpracování různých úkolů – **kompetence k učení**.
- ✚ Zadáváme žákům samostatné úkoly – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Vedeme žáky k hledání společných a rozdílných znaků a jevů reálií v České republice a cizojazyčných zemích – **kompetence k učení**.
- ✚ Předkládáme žákům dostatek spolehlivých zdrojů informací o cizojazyčných zemích (časopisy, internet, mapy, výkladové slovníky) – **kompetence k učení**.
- ✚ Vedeme žáky k aplikaci již naučených pravidel, k vyvozování složitějších gramatických jevů – **kompetence k učení**.
- ✚ Vytváříme žákům dostatek možností k mluvenému projevu (práce ve dvojicích, skupinách, rozhovory v rolích), četbě (školní anglická knihovna, časopisy) i poslechu – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Umožňujeme setkání s rodilými mluvčími (anglické výukové divadlo) – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Vedeme žáky k formulování svého názoru – **kompetence komunikativní**.

- + Podporujeme žáky v aktivní práci ve skupině – **kompetence sociální a personální.**
- + Seznamováním s reáliemi jiných zemí vedeme žáky k uvědomování si vlastní a národní identity a respektování odlišností – **kompetence sociální a personální.**
- + Motivujeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnoho jazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti – **kompetence sociální a personální.**
- + Vedeme žáky k pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání – **kompetence sociální a personální.**
- + Vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa – **kompetence občanská.**
- + Poskytujeme žákům dostatek modelových situací k prokázání jazykových dovedností – **kompetence občanské.**
- + Při diskuzích využíváme vlastních zkušeností žáků z cestování – **kompetence občanské.**
- + Vedeme žáky k propojení jednotlivých jazykových znalostí a dovedností, k praktickému ovládnutí jazyka (zpracování referátů) – **kompetence pracovní.**
- + Umožňujeme žákům využívat dostupné materiály a vybavení (literatura, slovníky, gramatiky, CD, DVD, PC) a při jejich používání dbáme na dodržování vymezených pravidel a plnění povinností – **kompetence pracovní.**

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, besedy

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ správně reaguje na stručné pokyny ▪ rozumí jednoduchým větám ▪ rozumí instrukcím týkajících se organizace výuky <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje grafickou a mluvenou podobu jazyka ▪ rozumí obsahu jednoduchých textů <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ používá správně slovní zásobu z probíraných tematických okruhů, jednoduchým způsobem se domluví v probíraných komunikačních situacích ▪ mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ▪ popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka ▪ dodržuje písemnou správnost psaného projevu 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Abeceda, seznámení s fonetickou transkripcí ▪ Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace ▪ Ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ▪ Podstatná jména, členy, množné číslo ▪ Slovesa to be a to have ▪ Modální slovesa can, must ▪ Přítomné časy, minulý čas ▪ Pořádek slov ve větě jednoduché ▪ Vazba there is/are <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rodina ▪ Škola ▪ Domov ▪ Příroda a město 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace, Kreativita, Kooperace a kompetice

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Volný čas ▪ Koníčky ▪ Oblékání, nákupy a móda ▪ Popis osoby ▪ Reálie zemí příslušných jazykových oblastí <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámení se <p>Slohové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednoduchý dopis ▪ Stručný popis známého objektu 	
2.	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ▪ správně reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací ▪ rozumí instrukcím týkajících se organizace výuky <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ odpoví na otázku související s textem ▪ dokáže vyhledat potřebnou informaci v zadaném textu <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ▪ tvoří a obměňuje jednoduché věty ▪ vypráví jednoduchý příběh či událost ▪ zapojí se do jednoduchého rozhovoru na předem známé téma <p>Psaní</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace ▪ Ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ▪ Slovesa must, have to ▪ Počitatelnost ▪ Použití jednoduchých slovesných časů ▪ Stupňování přídavných jmen ▪ Příslovce <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

	<ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> Péče o zdraví Jídlo, stravovací návyky Restaurace Nakupování Počasí Reálie zemí příslušných jazykových oblastí <p>Slohové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> Jednoduchý dopis Krátké vyprávění Stručný popis známého objektu, osoby <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> Nakupování Návštěva restaurace 	
<p>3.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> správně reaguje na jakékoli instrukce abstrahuje určitou informaci ze středně dlouhé a zřetelně prezentované promluvy <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích respektuje jazykovou správnost mluveného projevu <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace Ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby Zvládnutí složitějších fonetických jevů a struktur – silent letters, weak forms, jazykolamy <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> Tvorba krátkých gramaticky správných textů, jednoduchá souvětí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Zástupná a zvrtná zájmena 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět (jazyková rozmanitost Evropy, ČR a Evropa) Z – objevujeme Evropu a světa

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tázací dovětky ▪ Přítomné a minulé časy, předpřítomný čas ▪ Vyjadřování budoucnosti ▪ Podmínkové věty ▪ Gerundium ▪ Vztažné věty ▪ Frázová slovesa <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rodina, škola ▪ Pocity a nálady ▪ Bydlení ▪ Volný čas a zájmová činnost, sport ▪ Dopravní prostředky, cestování ▪ Filmy, kultura ▪ Reálie zemí příslušných jazykových oblastí <p>Slohové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednoduché vyprávění <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prosba a žádost, ▪ Žádost o informaci ▪ Vyjádření svého názoru, rady, rozhodnutí, návrhu 	
--	--	--	--

<p>4.</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovené promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat ▪ dokáže si odvodit význam klíčových slov v nahrávce přiměřené náročnosti a přiměřené rychlosti ▪ dokáže během poslechu aktivně pracovat se slovníkem <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ▪ aktivně používá dvojjazyčný slovník ▪ zvládá i jednoduchou práci s výkladovým slovníkem <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně se zapojuje do rozhovoru na známé téma ▪ umí si vyžádat jednoduchou informaci ▪ reprodukuje jednoduchý text <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše krátký dopis ▪ napíše krátké vyprávění ▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace ▪ Ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ▪ Předminulý čas ▪ Vyjádření budoucnosti ▪ Podmínkové věty ▪ Nepřímá řeč, nepřímá otázka ▪ Trpný rod <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Práce, zaměstnání, volba povolání ▪ Nákupy a móda ▪ Volný čas a koníčky ▪ Vynálezy a věci denní potřeby ▪ Péče o zdraví ▪ Jídlo, stravovací návyky ▪ Moderní technologie a média ▪ Příroda a ochrana životního prostředí ▪ Společnost a její problémy ▪ Realie zemí příslušných jazykových oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Mezilidské vztahy, komunikace ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět (ČR a Evropa, jazyková rozmanitost Evropy) ▪ Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí (člověk a životní prostředí, jak mohou přispět ke zlepšení životního prostředí) ▪ Č – zvuková stránka jazyka, význam slov (mezinárodní slova) ▪ Bi – základy ekologie ▪ Z – Česká republika
-----------	---	--	--

		<p>Slohové útvary</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Formální i neformální dopis▪ Reprodukce jednoduchého vyprávění <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Žádost o pomoc či informaci, odpověď▪ Vyjádření souhlasu a nesouhlasu▪ Jednoduchá argumentace a vyjádření názoru	
--	--	---	--

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

3.

Vzdělávací oblast: Cizí jazyk 2

Vzdělávací obor: Německý jazyk

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	3	3

Vyučovací předmět Německý jazyk se vyučuje ve dvou ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací. Hlavním cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí a kultivace jazykových dovedností.

Vzdělávání předpokládá dosažení úrovně A1.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Cizí jazyk 2 a vzdělávacího oboru Německý jazyk RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV.

Podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky směřuje vzdělávání v německém jazyce k dosažení úrovně A1 a poskytuje jazykový základ pro dorozumění a komunikaci žáků především v rámci Evropy, zejména v německy mluvících zemích. Jeho osvojování snižuje u žáků jazykovou bariéru. Žáci současně poznávají odlišnosti ve způsobu života lidí v jiných zemích.

Cílem výuky je vést žáky k získávání zájmu o německý jazyk. Získávání praktických dovedností je zaměřeno na receptivní dovednosti – poslech, čtení s porozuměním, a na produktivní dovednosti – psaní, rozhovor, samostatný ústní projev.

Žáci třídy jsou většinou děleni na dvě skupiny v souladu s platnými normami. K dispozici jsou jazyková učebna a multimediální učebna s žákovskými počítači.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním – **kompetence k učení**.
- ✚ Pracujeme s portfoliem, rozvíjíme sebehodnocení a uvědomování si vlastního pokroku – **kompetence k učení**.
- ✚ Nabízíme žákům účast v různých soutěžích – **kompetence k učení**.
- ✚ Zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly – **kompetence k řešení problémů a kompetence k učení**.
- ✚ Zařazujeme kooperativní činnosti a podporujeme týmovou spolupráci – **kompetence k učení a kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Vedeme žáky k práci se slovníky, s internetem a médií – **kompetence komunikativní a kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Zaměřujeme se především na rozvíjení komunikačních dovedností žáků, podporujeme praktické a efektivní způsoby komunikace – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Umožňujeme setkání s rodilými mluvčími – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Seznamujeme žáky s reáliemi německy mluvících zemí – **kompetence sociální, personální a kompetence občanské**.

- + Motivujeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnoho jazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti – **kompetence sociální a personální.**
- + Vedeme žáky k pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání – **kompetence sociální a personální.**
- + Vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa – **kompetence občanská.**
- + Vedeme žáky k propojení jednotlivých jazykových znalostí a dovedností, k praktickému ovládnutí jazyka – **kompetence pracovní.**
- + Vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oblastech – **kompetence pracovní.**

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, besedy

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení

ROČ	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
3.	<p><i>Poslech s porozuměním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímá správnou výslovnost učitele, rozumí jeho jednoduchým pokynům ▪ rozvíjí jazykovou paměť při poslechových cvičeních ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p><i>Čtení s porozuměním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ si osvojuje postupně foneticky správné čtení jednoduchých německých slov, slovních spojení a vět ▪ nacvičuje intonaci, slovní a větný přízvuk, melodii, tempo, sílu hlasu a vhodně je využívá při komunikaci ▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Abeceda – zvládnutí zvukové i psané podoby slova ▪ Složitější pravopisné a výslovnostní jevy ▪ Fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ▪ Podstatná jména a členy, skloňování a množné číslo ▪ Přítomný čas sloves sein a haben ▪ Sloveso mögen ▪ Pořádek slov ▪ Předložky ▪ Modální slovesa (können) ▪ Slovesa s odlučitelnou předponou ▪ Nepravidelná slovesa v přítomném čase ▪ Přivlastňovací zájmena ▪ Zápor ▪ Základní číslovky <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rodina ▪ Škola ▪ Bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané ▪ A – transfer základních fonetických jevů (výslovnost souhlásek p, t, k) ▪ Z – práce s mapou ▪ Č – srovnání výslovnosti Č–N a dialekt ▪ Hv – hlasová hygiena

	<p><i>Mluvení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ se seznamuje se správnou výslovností jednotlivých německých hlásek ▪ rozlišuje správnou výslovnost samohlásek, souhlásek a dvojhlásek v jednoduchých německých slovech a slovních spojeních ▪ rozlišuje správnou výslovnost samohlásek, souhlásek a dvojhlásek v obtížnějších slovech a slovních spojeních ▪ se zapojí do jednoduchých rozhovorů ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p><i>Psaní</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka ▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ▪ napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Volný čas ▪ Povolání ▪ Kalendářní rok (hodiny) ▪ Zvířata, příroda ▪ Reálie zemí příslušných jazykových oblastí <p><i>Komunikační situace:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdrav ▪ Rozloučení ▪ Poděkování <p><i>Poslechová cvičení</i></p>	
4.	<p><i>Poslech s porozuměním</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ si zlepšuje svoji individuální jazykovou paměť (např. poslechem autentických textů nebo projevu učitele) ▪ rozumí i náročnějším pokynům učitele a reaguje na ně ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností 	<p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ▪ Přídavná jména a zájmena ▪ Další číslovky ▪ Předložky se 3. a 4. pádem ▪ Další typy záporu ▪ Modální slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ při čtení jednoduchých krátkých textů rozvíjí svou individuální výslovnost ▪ čte správně i delší jednoduché texty v rámci svých osobních možností ▪ reprodukuje s maximálně možnou správnou výslovností jednoduché texty ▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci <p><i>Mluvení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ si osvojuje správnou výslovnost nové slovní zásoby ▪ u nejjednodušších nových neznámých slov a slovních spojení odhaduje správnou výslovnost ▪ si postupně automatizuje správnou výslovnost základních prvků jazyka (např. číslovky, pozdravy,...) ▪ užívá intonaci, slovní a větný přízvuk, melodii, tempo, sílu hlasu i v emočně zabarvené komunikaci ▪ se zapojuje do jednoduchých rozhovorů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Větný rámec ▪ Minulé časy sloves ▪ Skloňování osobních zájmen ▪ Přídavná jména v přívlastku ▪ Rozkazovací způsob ▪ Časové údaje ▪ Souvětí souřadné se spojkou deshalb ▪ Předložky se 3. Pádem ▪ Perfektum <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Domov ▪ Volný čas ▪ Lidské tělo ▪ Zdraví ▪ Jídlo ▪ Oblékání ▪ Nákupy ▪ Obec ▪ Dopravní prostředky ▪ Kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu) ▪ Počasí ▪ Realie zemí příslušných jazykových oblastí <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Omluva a reakce na ni ▪ Prosba a žádost ▪ Žádost o pomoc, službu a informaci <p><i>Poslechová cvičení</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Č – zvuková stránka jazyka, význam slov – mezinárodní slova ▪ Z – práce s mapou
---	--	--

<ul style="list-style-type: none">▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p><i>Psaní</i></p> <ul style="list-style-type: none">▪ sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů▪ napíše krátký dopis, krátké vyprávění▪ vytvoří jednoduchý popis▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat <ul style="list-style-type: none">▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
--	--	--

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

4.

Vzdělávací oblast: Cizí jazyk 2

Vzdělávací obor: Ruský jazyk

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	3	3

Vyučovací předmět Ruský jazyk se vyučuje ve dvou ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací. Hlavním cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí a kultivace jazykových dovedností.

Vzdělávání předpokládá dosažení úrovně A1.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Cizí jazyk 2 a vzdělávacího oboru Ruský jazyk RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV.

Pro výuku je k dispozici jazyková učebna.

Výuka je zaměřena na rozvoj a postupné rozšiřování všech jazykových dovedností.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- + Vedeme žáky k práci se slovníky, s internetem a médií – **kompetence k učení, kompetence komunikativní.**
- + Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře, masmédiích, na internetu a pracovat s těmito informacemi – **kompetence k učení, kompetence komunikativní.**
- + Zadáváme žákům samostatné tvořivé úkoly (rozvoj produktivních dovedností) – **kompetence komunikativní.**
- + Zařazujeme kooperativní činnosti a podporujeme týmovou spolupráci při řešení samostatných jazykových projektů – **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.**
- + Vedeme žáky ke vhodné komunikaci s učiteli, žáky i ostatními dospělými, klademe důraz na kulturní úroveň komunikace a na dodržování pravidel slušného chování – **kompetence komunikativní, kompetence občanské.**
- + Motivujeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti – **kompetence sociální a personální.**
- + Vedeme žáky k pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání – **kompetence sociální a personální.**
- + Vedeme žáky k pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa – **kompetence občanská.**
- + Zapojujeme žáky do projektů, při nichž musí spolupracovat a komunikovat – **kompetence sociální, kompetence komunikativní.**

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, besedy

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
3.	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ rozumí slovům, jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá <p>Psaní</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fonetické znaky (pasivně) ▪ Základní výslovnostní návyky ▪ Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ▪ Slovní zásoba žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji použít v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Domov, rodina, volný čas, povolání, kalendářní rok (roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 		
4.	<p>Poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ▪ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ▪ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat <p>Čtení s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ▪ rozumí slovům, jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ▪ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci <p>Mluvení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ▪ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ▪ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ fonetické znaky (pasivně) ▪ základní výslovnostní návyky ▪ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji použít v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidské tělo, zdraví, dopravní prostředky, oblékání, nákupy, zvířata, příroda reálie zemí příslušných jazykových oblastí, škola, jídlo, svátky, obec počasí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice ▪ Č – zvuková stránka jazyka

	Psaní <ul style="list-style-type: none">▪ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři▪ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat▪ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		
--	---	--	--

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

5.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	5	4	4	3

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Na předmět navazuje volitelný předmět Cvičení z matematiky (4. ročník) s dotací jedna hodina týdně.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV.

Žáci si osvojují základní vědomosti z aritmetiky a geometrie. Získávají znalosti o číslech, číselných operacích, geometrických obrazcích a tělesech, o základních geometrických zobrazeních, vybraných funkcích, algebraických výrazech, lineárních rovnicích a nerovnicích.

Seznamují se základy statistiky a finanční matematiky.

Matematika je předmět, který u žáků rozvíjí samostatné, logické a kritické myšlení, seznamuje žáky s číselnými algoritmy.

Ve vyučovacím předmětu Matematika se používají zejména tyto formy výuky: výkladové hodiny propojené s aplikací učiva do úloh, didaktické hry a soutěže a hodiny s problémově pojatou výukou (krátkodobé projekty).

Při výuce vyučující využívají učebnice a sbírky příkladů, určené pro výuku Matematiky na nižším stupni víceletých gymnázií, případně multimediální učebny pro výklad učiva pomocí prezentací.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Vedeme žáky k samostatnosti při vyhledávání informací a jejich zpracování, ke studiu matematických textů a k aplikaci získaných poznatků při řešení úloh – **kompetence k učení**.
- ✚ Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů – **kompetence k učení**.
- ✚ Vedeme žáky k logickému a kombinatorickému myšlení – **kompetence k učení**.
- ✚ Propojujeme nově získané poznatky žáků se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí **kompetence k učení**.
- ✚ Kontrolujeme výsledky práce – **kompetence k učení**.
- ✚ Vedeme žáky k samostatnému posouzení správnosti nalezeného řešení – provedením zkoušky nebo různým ověřováním – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Dáváme žákovi prostor k vyzkoušení různých postupů řešení a podporujeme jeho přirozenou tvořivost – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Vedeme žáky k aplikaci nabytých teoretických poznatků při řešení úloh z praxe – **kompetence k řešení problémů**.

- + Nabízíme žákům účast v různých v matematických soutěžích – **kompetence k řešení problémů.**
- + Vedeme žáka k tomu, aby uměl správně formulovat otázky i na ně odpovídat – **kompetence komunikativní.**
- + Vedeme žáky k užívání matematické terminologie a symboliky – **kompetence komunikativní.**
- + Zadáváme úlohy, při kterých mohou žáci spolupracovat a naslouchat jiným návrhům řešení dané úlohy – **kompetence komunikativní.**
- + Uskutečňujeme a vedeme s žáky řízený dialog, žáci vyjadřují své myšlenky a názory v postupných logických krocích – **kompetence komunikativní.**
- + Vedeme žáky ke spolupráci v různorodých skupinách a hodnotíme výsledky jejich činnosti – **kompetence sociální a personální.**
- + Učíme žáky toleranci a respektování názorů a myšlenek jiných – **kompetence sociální a personální.**
- + Vedeme žáky k tomu, aby se cítili jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti – **kompetence občanské.**
- + Rozvíjíme v žácích úctu ke kulturním hodnotám předchozích generací i k současnosti – **kompetence občanské.**
- + Rozvíjíme u žáků trpělivost, protože při řešení některých matematických úloh je nutné intenzivní pracovní nasazení – **kompetence pracovní.**
- + Udržujeme v hodinách matematiky pracovní atmosféru – **kompetence pracovní.**
- + Dohlížíme na dodržování vymezených pravidel pracovních činností – **kompetence pracovní.**
- + Hodnotíme kladně svědomitou a systematickou práci žáků – **kompetence pracovní.**
- + Předvádíme manipulace s pomůckami a učíme žáky s nimi pracovat (kalkulátor, rýsovací pomůcky) – **kompetence pracovní.**

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	Opakování a prohloubení učiva 5. ročníku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ počítá z paměti i písemně s přirozenými čísly ▪ vyjadřuje část celku pomocí zlomků ▪ používá geometrické pojmy (bod, úsečka, přímka, polopřímka, rovina, čtverec, obdélník, kružnice, kruh) ▪ zná základní dovednosti rýsování ▪ sestrojí rovnoběžku i kolmici k dané přímce ▪ Rozpoznává typy trojúhelníků a čtyřúhelníků a zná jejich základní vlastnosti ▪ Určuje délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníka ▪ vypočítá obsah obdélníka i čtverce, využívá těchto znalostí k řešení praktických úloh ▪ zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přirozená čísla ▪ Zlomky jako část celku (sčítání a odčítání se stejnými jmenovateli) ▪ Rovinné útvary ▪ Jednoduché konstrukce ▪ Dvojice přímek ▪ Trojúhelník, čtyřúhelník ▪ Obvod obrazce ▪ Obsah obdélníku a čtverce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace
	Dělitelnost přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe pojmy násobek, dělitel ▪ rozpozná čísla složená a prvočísla, umí použít prvočíselný rozklad k rozložení složeného čísla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Násobek a dělitel ▪ Prvočísla a čísla složená ▪ Znaky dělitelnosti přirozených čísel ▪ Společný násobek a dělitel 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhoduje, zda je dané číslo dělitelné určitým číslem na základě znaků dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10 ▪ určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel čísel ▪ modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nejmenší společný násobek a největší společný dělitel 	
Celá čísla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje kladné, záporné hodnoty čísel a umí tyto hodnoty porovnávat ▪ chápe pojem absolutní hodnota a umí ji určit i na číselné ose ▪ zná a využívá vlastností a operací s celými čísly při výpočtech ▪ provádí početní operace v oboru celých čísel ▪ analyzuje a řeší jednoduché problémy, v nichž využívá aparát v oboru celých čísel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Čísla kladná, záporná, nula a jejich znázornění na číselné ose ▪ Čísla opačná, porovnávání čísel celých ▪ Absolutní hodnota celého čísla ▪ Operace s celými čísly ▪ Celá čísla ve slovních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ F – měření teplotních intervalů ▪ D – časová osa ▪ Z – krajinná sféra (nadměrná výška)
Úhel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nadefinuje úhel jako množinu bodů ▪ chápe pojem velikost úhlu, určuje velikost úhlu, měřením a výpočtem, rozlišuje typy úhlů a pojmenovává je ▪ sestrojuje osu úhlu a zná její vlastnosti ▪ sčítá a odčítá úhly a jejich velikosti i graficky ▪ Rozpozná dvojice úhlů a užívá jejich vlastností v úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojem úhel, přímý, pravý, ostrý, tupý úhel ▪ Osa úhlu, shodnost úhlů a jejich velikost ▪ Sčítání a odčítání úhlů, násobení a dělení úhlů dvěma ▪ Vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé úhly 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Z – geografická kartografie a topografie, azimut

Desetinná čísla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla ▪ počítá s desetinnými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je k výpočtům ▪ zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovnávání a zaokrouhlování ▪ Početní výkony s desetinnými čísly a jejich užití ve slovních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ F – měření hodnot fyzikálních veličin
Racionální čísla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá pojem zlomek a smíšené číslo ▪ chápe, že je možné jedno racionální číslo vyjádřit nekonečně mnoha zlomky ▪ provádí se zlomky základní početní operace ▪ provádí početní operace v oboru racionálních čísel ▪ užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) ▪ analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zlomek, rovnost zlomku, rozšiřování, krácení zlomku ▪ Smíšená čísla, složený zlomek ▪ Zápis zlomků desetinnými čísly ▪ Sčítání, odčítání, násobení, dělení zlomků ▪ Racionální čísla a jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Z – charakteristiky přírodních a socioekonomických poměrů v regionech světa
Souměrnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pojmem vzor – obraz, samodružný bod ▪ zobrazuje v osové a středové souměrnosti rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osová a středová souměrnost ▪ Útvary středově nebo osově souměrné 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar 		
	Trojúhelník	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vypočítá z velikosti dvou vnitřních úhlů třetí vnitřní úhel ▪ načrtne a sestrojí trojúhelník ▪ užívá trojúhelníkové nerovnosti ▪ sestrojuje výšky, střední příčky, těžnice ▪ chápe pojem těžiště ▪ zvládá sestřit trojúhelník ▪ sestrojuje kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vnitřní úhly ▪ Rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník ▪ Střední příčky, těžnice, výška trojúhelníku ▪ Konstrukce trojúhelníku ▪ Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku 	
	Čtyřúhelníky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti ▪ zná vlastnosti lichoběžníků ▪ sestrojuje rovnoběžníky a lichoběžníky v jednoduchých případech ▪ vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku ▪ načrtne a sestrojuje rovnoběžníky a lichoběžníky v jednoduchých případech ▪ odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rovnoběžníky, lichoběžníky ▪ Obvod, obsah lichoběžníků a rovnoběžníků ▪ Sestrojení rovnoběžníků a lichoběžníků 	

2.	Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozděluje celek na části v určitém poměru ▪ používá pravoúhlou soustavu souřadnic ▪ rozezná přímou a nepřímou úměrnost, umí je vyjádřit grafem ▪ určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti ▪ chápe pojem trojčlenka a používá ji při řešení úloh (z praxe) ▪ pomocí poměru vyjadřuje kvantitativní vztah část-celek ▪ řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem ▪ pracuje s měřítkem mapy, plánu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poměr, převrácený poměr, postupný poměr ▪ Soustava souřadnic ▪ Přímá a nepřímá úměrnost a jejich graf ▪ Trojčlenka ▪ Měřítko 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace ▪ F – úlohy o pohybu ▪ Z – měřítko plánu a mapy
	Procenta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek, část (poměrem, procentem) ▪ Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) ▪ Chápe pojem promile a umí s ním pracovat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojem procento ▪ Základ, procentová část, počet procent a jejich výpočty ▪ Promile 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ch – hmotnostní zlomek ▪ Z – regiony světa a jejich charakteristiky
	Druhá mocnina a odmocnina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí druhou mocninu čísla ▪ určuje druhou odmocninu čísla pomocí tabulek nebo kalkulačky ▪ rozumí pojmu iracionální číslo a pamatuje si některá iracionální čísla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Druhá mocnina ▪ Druhá odmocnina, iracionální čísla 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá ve výpočtech druhou mocninou a odmocninou, účelně využívá kalkulátor 		
Pythagorova věta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá Pythagorovu větu k výpočtům délky třetí strany pravoúhlého trojúhelníka ▪ umí určit, zda je daný trojúhelník pravoúhlý ▪ využívá Pythagorovy věty k řešení úloh (z praxe) ▪ sestrojuje délku úsečky určené druhou odmocninou za pomoci vlastnosti Pythagorovy věty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Znění a zdůvodnění Pythagorovy věty a věta k ní obrácená ▪ Užití Pythagorovy věty k výpočtům (ve slovních úlohách, výpočet délky tělesové úhlopříčky kvádrů a krychle) ▪ Konstrukce délek úseček určených druhou odmocninou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ F– skládání sil
Shodnost, shodná zobrazení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe pojem shodnost geometrických útvarů ▪ rozpozná středově a osově souměrné útvary ▪ zná základní vlastnosti posunutí a umí v tomto zobrazení sestavit obraz rovinného obrazce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Shodnost geometrických útvarů ▪ Opakování souměrností ▪ Posunutí, základní pojmy a úlohy 	
Hranoly	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (hranoly, analyzuje vlastnosti hranolů) ▪ načrtne a sestrojí síť hranolu ▪ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles (hranolu) v rovině, popíše hranol ▪ odhaduje a vypočítá objem a povrch těles – hranolu v úlohách (z praxe) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zobrazení a síť ▪ Povrch a objem hranolu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ F – výpočet hustoty

Výraz a jeho úpravy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s číselným výrazem ▪ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu ▪ sčítá a násobí mnohočleny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Číselný výraz ▪ Výraz s proměnnou ▪ Sčítání a odčítání výrazů ▪ Násobení a dělení výrazů jednočlenem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ F – výpočet neznámé ze vzorce
Lineární rovnice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí vztahu a zápisu rovnosti ▪ využívá ekvivalentní úpravy při řešení rovnic ▪ chápe význam zkoušky ▪ rozumí pojmu „kořen rovnice“ ▪ vyjadřuje libovolnou neznámou ze vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rovnost a rovnice ▪ Ekvivalentní úpravy ▪ Vyjádření neznámé ze vzorce ▪ Slovní úlohy řešené rovnicemi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ F – úlohy o pohybu
Kruh, kružnice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje pojem kružnice a kruh ▪ rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice, dvou kružnic ▪ vypočítá délku kružnice, oblouku a obsah kruhu a výseče ▪ zná číslo π 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vzájemná poloha přímky a kružnice ▪ Úseč, výseč, oblouk ▪ Vzájemná poloha dvou kružnic ▪ Délka kružnice, oblouku ▪ Obsah kruhu, výseče 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ F – hydrostatika
Válec	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (válce), analyzuje vlastnosti válců ▪ načrtne a sestojí síť válce ▪ načrtne a sestojí obraz jednoduchých těl (válce) v rovině, popíše hranol ▪ odhaduje a vypočítá povrch a objem válce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Válec a jeho síť ▪ Povrch válce, plášť ▪ Objem válce 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje uvedené poznatky v úlohách (z praxe) 		
3.	Mocniny s celočíselným exponentem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe pojem mocnina s přirozeným exponentem a záporným exponentem a vztahy mezi nimi ▪ ovládá základní pravidla pro počítání s mocninami ▪ vyjadřuje velká čísla pomocí mocnin nebo výrazu $a \cdot 10^n$ a pracuje s nimi ▪ pracuje s velkými mocninami na kalkulátoru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přirozený, záporný exponent ▪ Operace s mocninami ▪ Výraz typu $a \cdot 10^n$ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace ▪ F – převody jednotek
	Celistvé algebraické výrazy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ násobí mnohočleny a pak je zapisuje v co nejstručnějším a přehledném tvaru ▪ užívá vzorce pro druhou mocninu součtu, rozdílů jednočlenů a pro rozdíl druhých mocnin jednočlenů ▪ ovládá vztah pro druhou mocninu trojčlenu ▪ provádí rozklad mnohočlenů na součín pomocí vzorců a vytýkáním ▪ rozkládá jednoduché kvadratické trojčleny v oboru celých čísel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Násobení mnohočlenů mnohočlenem ▪ Vztahy pro druhou mocninu součtu, rozdílů jednočlenů a pro rozdíl druhých mocnin jednočlenů ▪ Rozklady mnohočlenů na součín ▪ Rozklad kvadratického trojčlenu 	
	Lineární rovnice a nerovnice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá ekvivalentních úprav k řešení rovnic ▪ chápe pojem nerovnost a využívá znaků nerovnosti a jejich zápisu ▪ řeší jednoduché lineární nerovnice 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Řešení lineárních rovnic a nerovnic 	

Lomené výrazy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ví, co je to lomený výraz ▪ určuje podmínky, pro které mají výrazy smysl ▪ počítá s lomenými výrazy a používá dovedností získaných při práci se zlomky a algebraickými výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lomený výraz ▪ Sčítání, odčítání, násobení a dělení lomených výrazů ▪ Souhrnná cvičení 	
Konstrukční úlohy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových i nepolohových konstrukčních úloh ▪ využívá potřebnou matematickou symboliku ▪ používá Thaletovu větu při konstrukci pravouhlého trojúhelníku a tečny z bodu ke kružnici ▪ provádí rozbor úlohy, zapisuje postup, přesně a pečlivě rýsuje ▪ vyhodnotí úlohu z hlediska počtu řešení, ověřuje správnost svého postupu zkouškou ▪ charakterizuje a třídí základní rovinné útvary ▪ provádí konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků a kružnic na základě jejich vlastností a množin bodů dané vlastnosti ▪ analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Množiny bodů dané vlastnost ▪ Thaletova věta, tečna z bodu ke kružnici ▪ Konstrukční úlohy ▪ Složitější konstrukce trojúhelníku a lichoběžníku 	

	Podobnost a její užití v praxi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhadne, zda jsou dva obrazce shodné ▪ k argumentaci a při výpočtech používá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků ▪ chápe rozdíl mezi shodností a podobností ▪ poznává podobné obrazce a umí určit poměr podobnosti ▪ sestrojuje obrazec podobný danému obrazci při zvolném poměru ▪ zvládá rozdělit a změnit úsečku v daném poměru ▪ využívá předešlých znalostí ke konstrukčním i početním úlohám 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Shodná zobrazení, shodnost trojúhelníků ▪ Podobnost rovinných útvarů ▪ Podobnost trojúhelníků ▪ Užití podobnosti ke konstrukcím a výpočtům 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Z – geografická kartografie a topografie – glóbus, mapy
	Základy statistiky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí statistické šetření, třídí informace a vyvozuje z nich závěry ▪ vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ▪ určuje modus, medián, aritmetický průměr ▪ porovnává soubory dat ▪ ovládá sestrojování a čtení diagramů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní pojmy – aritmetický průměr, modus, medián,... ▪ Diagramy – spojnicový, sloupkový, kruhový 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Z – přírodní obraz Země – klimagramy, statistická data
4.	Lomený výraz	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dělí mnohočlen dvojčlenem ▪ upravuje složený lomený výraz 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prohloubení učiva z 3. ročníku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace

Rovnice s neznámou ve jmenovateli	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stanovuje podmínky řešitelnosti ▪ převede rovnici s neznámou ve jmenovateli na rovnici lineární, kterou zvládá vyřešit ▪ výsledek ověřuje zkouškou a porovnává s podmínkami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli 	
Soustavy rovnic	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe, že řešením je uspořádaná dvojice čísel ▪ řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou ▪ používá rovnice k řešení slovních úloh ▪ formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav ▪ užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Řešení soustav lineárních rovnic o dvou neznámých ▪ Slovní úlohy 	
Funkce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ znázorňuje číselné intervaly na číselné ose ▪ používá funkci jako závislost závisle a nezávisle proměnné veličiny ▪ rozpoznává jednotlivé funkce ▪ určuje definiční obor, obor hodnot a sestavuje grafy jednotlivých funkcí ▪ určuje vlastnosti funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Číselné intervaly ▪ Pojem funkce, definiční obor, obor hodnot, průběh funkce, graf ▪ Lineární a konstantní funkce ▪ Funkce nepřímá úměrnost ▪ Ryze kvadratická funkce, funkce absolutní hodnota 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem ▪ matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 		
Grafické řešení rovnic a jejich soustav	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší lineární rovnici či soustavu graficky ▪ řeší kvadratickou rovnici pomocí rozdělení na ryze kvadratickou a lineární funkci ▪ ověřuje si svá řešení nabytými znalostmi z předešlých témat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grafické řešení lineární rovnice a soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých ▪ Řešení kvadratické rovnice pomocí grafů funkcí 	
Goniometrické funkce v pravouhlém trojúhelníku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše funkce sinus, kosinus, tangens, kotangens pomocí poměru stran v pravouhlém trojúhelníku ▪ určuje hodnoty goniometrických funkcí nebo velikosti příslušného ostrého úhlu pomocí tabulek nebo kalkulátoru ▪ využívá goniometrické funkce při řešení pravouhlých trojúhelníků ▪ využívá znalostí goniometrických funkcí ke konstrukcím a řešení slovních úloh (z praxe) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní pojmy, definice a grafy ▪ Vztahy mezi goniometrickými funkcemi ▪ Tabulky hodnot, užití kalkulátoru ▪ Výpočet délek stran a velikostí úhlů v pravouhlém trojúhelníku ▪ Užití goniometrických funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ F – průběh střídavého proudu a napětí, zvukové vlnění ▪ Z – terénní geografická výuka, vzdálenosti a výšky objektů
Jehlan, kužel, koule	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli, kopolý jehlan, kopolý kužel, analyzuje jejich vlastnosti ▪ zobrazí jehlan ve volném rovnoběžném promítání ▪ načrtne a sestrojí síť základních těles – jehlan, kužel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zobrazení jehlanu ve volném rovnoběžném promítání ▪ Objem, povrch, plášť jehlanu a kužele (i kopolých typů) ▪ Koule – objem a povrch 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině (jehlan, kužele, koule) ▪ odhaduje a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele, a to i s pomocí goniometrických funkcí ▪ vypočítá objem a povrch koule ▪ řeší úlohy z praxe a na prostorovou představivost, při řešení aplikuje a kombinuje poznatky a dovednost z různých tematických (hranoly, goniometrie v prav. trojúhelníku, atd.) a vzdělávacích oblastí 		
Základy finanční matematiky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pojmům: peníze, inflace, jednoduché a složené úrokování, úrok, daň z úroku a využívá je při řešení úloh ▪ rozděluje pojmy valuty a devizy a zvládá převody měn 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní pojmy ▪ Jednoduché a složené úrokování ▪ Daň z úroků ▪ Valuty, devizy, převod měn ▪ Úlohy z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Z – socioekonomické charakteristiky

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

6.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Fyzika

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	2	2

Vyučovací předmět Fyzika se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Fyzika RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Environmentální výchova RVP ZV.

Výuka probíhá většinou v nedělených třídách. K dispozici jsou odborná učebna a laboratoř, vybavené pomůckami i didaktickou technikou.

Ve vyučovacím předmětu Fyzika získávají žáci představu o zákonitostech a podstatě přírodních jevů, o souvislostech s dalšími přírodovědnými obory a základy pro další studium přírodovědného zaměření. Důležitým rysem předmětu Fyzika jsou jeho vazby s dalšími přírodovědnými předměty.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny, rozuměli různým typům fyzikálních jevů a uměli poznatky o nich prakticky aplikovat, dokázali používat matematický aparát pro odvozování fyzikálních vztahů a pro řešení praktických úloh, dokázali použít své znalosti k provádění experimentů a měření.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Vedeme žáky ke kvalitní prezentaci získaných znalostí – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Dbáme na bezpečnost práce v odborné učebně a v laboratoři, vedeme žáky k zodpovědnosti za ochranu zdraví, seznamujeme je s první pomocí v případě úrazu – **kompetence občanské**.
- ✚ Vedeme žáky k řešení úloh samostatnou činností žáka i prací ve skupinách – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Podněcujeme diskuse k řešení úloh, řídíme je a usměrňujeme, vedeme žáky k prezentacím jejich návrhů a postupů – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské**.
- ✚ Zadáváme úkoly pro řešení formou skupinové práce – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské**.
- ✚ Klademe důraz na mezipředmětové vztahy – **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	Úvod do fyziky a struktura látek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tělesa a látky, jejich vlastnosti ▪ Částicová stavba látek, atomy a molekuly 	
	Magnetismus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá prakticky poznatky o vzájemném působení magnetů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magnety a jejich vlastnosti ▪ Působení magnetu na tělesa z různých látek ▪ Magnetické pole ▪ Magnetické pole Země, kompas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Z – magnetické pole Země, orientace podle kompasu
	Elektrická síla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí dvojí podobu elektrostatického působení, vysvětlí úlohu elektrických sil v atomech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elektrování těles, náboj ▪ Vlastnosti elektrických sil ▪ Model atomu 	
	Fyzikální veličiny a jejich měření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem a při řešení praktických problémů • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fyzikální veličiny a jednotky ▪ Délka, obsah, objem, hmotnost ▪ Metody měření, vážení ▪ Hustota ▪ Měření teploty, měření času 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ M – převádění jednotek obsahu a objemu
	Elektrický proud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu ▪ rozliší základní vodiče a izolanty ▪ vysvětlí funkci tepelných spotřebičů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednoduché elektrické obvody ▪ Elektrický proud, elektrické napětí ▪ Vodiče a izolanty ▪ Účinky proudu, elektrické spotřebiče 	

2.	Pohyb tělesa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jiným tělesům ▪ využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles ▪ převádí jednotky rychlosti, zpracuje a interpretuje grafy dráhy a rychlosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kinematika ▪ Klid a pohyb, trajektorie ▪ Dráha a rychlost rovnoměrného pohybu, jednotky rychlosti ▪ Grafy dráhy a rychlosti, nerovnoměrné pohyby, průměrná a okamžitá rychlost ▪ Úlohy o pohybu 	
	Síla a její účinky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ změří velikost působící síly ▪ určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici ▪ využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích ▪ aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů ▪ užívá s porozuměním vztah pro výpočet tlaku ▪ rozeznává jednotlivé druhy sil 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vzájemné působení těles, síla, měření síly ▪ Skládání sil ▪ Tíhová síla, těžiště tělesa ▪ Newtonovy pohybové zákony ▪ Otáčivý účinek síly, páka ▪ Tlak, tlaková síla ▪ Deformační účinky síly, tření 	
	Mechanické vlastnosti kapalin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů ▪ předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tlak v kapalině, vlastnosti ▪ Pascalův zákon, využití ▪ Hydrostatický tlak ▪ Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině, zákon Archimédův 	

	Mechanické vlastnosti plynů	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí původ tlaku plynu v nádobě vysvětlí vznik atmosférického tlaku aplikuje poznatky o atmosférickém tlaku a vztahové síle na řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Vlastnosti plynů, původ tlaku Atmosférický tlak a jeho měření Vztahová síla ve vzduchu 	
3.	Práce, energie, výkon	<ul style="list-style-type: none"> určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> Práce, polohová energie, výkon, jednotky Pohybová energie, přeměny mechanické energie 	
	Termodynamika	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vztah mezi vnitřní energií, teplotou a teplem předpovídá vliv teplotních změn na délkové rozměry a objem těles vyhledá v tabulkách informace o tepelných charakteristikách látek a pracuje s nimi určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem vysvětlí skupenské přeměny na základě chování částic látek využívá poznatky o skupenských teplech k předvídání stavů soustav vysvětlí principy tepelných motorů, vyhledá dostupné informace o jejich vývoji 	<ul style="list-style-type: none"> Vnitřní energie tělesa a teplota Tepelná výměna, veličina teplo Měrná tepelná kapacita látek, kalorimetrická rovnice Formy tepelné výměny, šíření tepla Výklad skupenských přeměn Skupenská tepla, tepelná výměna se skupenskými přeměnami Vypařování, var, kondenzace Obecné principy tepelných motorů Konstrukce a funkce vybraných typů motorů 	<ul style="list-style-type: none"> Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí M – řešení rovnic Z – úloha vodních zdrojů v krajině, vliv na podnebí Bi – vypařování vody a termoregulace

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí výhody a nevýhody využití různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 		
	Kmitání a zvukové jevy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí charakteristiky kmitavého děje, přiřadí frekvenci k sluchovému vjemu ▪ rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku ▪ vyhledá informace o moderních metodách záznamu a reprodukce zvuku ▪ posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kmitavý pohyb, časový diagram ▪ Frekvence zvuku, oscilogramy ▪ Zdroje zvuku ▪ Elektroakustické měniče, záznam a reprodukce zvuku ▪ Vznik a šíření vlnění v látkách ▪ Šíření zvuku, rychlost zvuku ▪ Sluchový orgán – ucho 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (hluk jako faktor zhoršování životního prostředí) ▪ HV – tóny, hudební akustika ▪ Bi – lidské ucho, sluch
	Elektrické jevy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí původ elektrických jevů ve struktuře atomů a molekul ▪ určí v jednoduchých případech podobu pole náboje, zobrazí siločárový model pole ▪ předvídá chování izolantu a vodiče v elektrickém poli ▪ vysvětlí elektrickou vodivost kovů a dalších látek ▪ sestaví podle schématu jednoduché elektrické obvody a navrhne zapojení měřidel ▪ využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů ▪ předvídá vliv použitých součástí na proud v obvodu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elektrický náboj ve stavbě atomu ▪ Elektrostatické pole, siločárový model ▪ Vodiče a izolanty v elektrickém poli ▪ Elektrický proud jako fyzikální děj ▪ Veličiny proud, náboj, napětí, jednotky ▪ Měření proudu a napětí ▪ Elektrický odpor, zákon Ohmův ▪ Vlastnosti odporu, rezistory ▪ Spojování odporů, elektrické obvody ▪ Elektrická energie, práce a výkon ▪ Tepelné spotřebiče 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatků o spojování odporů k analýze elektrických obvodů ▪ vysvětlí funkci tepelných spotřebičů, vyhledá informace o jejich možných náhradách ▪ vysvětlí využití elektrického proudu k pohonu strojů 		
4.	Elektromagnetické jevy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností ▪ vysvětlí princip polovodičových součástek ▪ zapojí správně polovodičovou diodu ▪ zobrazí soubor indukčních čar polí magnetů a cívek s proudem ▪ předvídá orientaci indukčních čar a silového působení ▪ rozliší feromagnetické látky, vysvětlí výrobu stálých magnetů ▪ vysvětlí princip relé, elektromotoru a dynamického reproduktoru ▪ využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní ▪ rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí ▪ na modelech vysvětlí konstrukční uspořádání a funkci točivých indukčních strojů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Magnetické pole vodiče a cívky s proudem ▪ Vzájemné působení magnetických polí ▪ Vodivost polovodičů, materiály ▪ Polovodičové součástky ▪ Magnetické vlastnosti látek, stálé magnety ▪ Magnetické pole vodičů s proudem, cívka jako elektromagnet ▪ Vzájemné působení magnetických polí tvořených proudem ▪ Jev elektromagnetická indukce ▪ Rozbor základních experimentů ▪ Zákony elektromagnetické indukce ▪ Konstrukce a funkce indukčních generátorů ▪ Střídavý proud ▪ Elektrárna ▪ Indukční elektromotory ▪ Dynamický mikrofon, indukční snímače ▪ Transformátory ▪ Elektřina v domě 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí význam elektromagnetické indukce pro moderní civilizaci ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při používání elektrických zařízení a vysvětlí postup první pomoci při úrazu elektrickým proudem 		
Světelné jevy, optika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatky o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh ▪ předvídá chod světelného paprsku po odrazu na rovinném rozhraní, vysvětlí vznik obrazu ▪ vysvětlí funkci a použití zrcadel ▪ rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami ▪ vytvoří pomocí zrcadel a čoček různé obrazy objektů a přiřadí je k odpovídajícím přístrojům ▪ vyhledá informace o moderních metodách optického zobrazování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Šíření světla, stín a polostín ▪ Podstata světla ▪ Odraz světla, zrcadla ▪ Lom světla ▪ Zobrazování čočkami ▪ Oko a optické přístroje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bi – lidské oko, zrak
Jaderná fyzika a energetika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí stavbu atomu a představu o složení jader ▪ popíše působení sil v atomových jádrech a základní procesy ▪ vysvětlí původ jaderné energie a popíše metody jejího uvolňování ▪ vyhledá informace o jaderné energetice 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Struktura atomu, složení jader, působící síly ▪ Jaderné reakce, radioaktivita ▪ Štěpení jader uranu, jaderná energetika ▪ Vlastnosti a účinky radioaktivního záření ▪ Jaderné zbraně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova – Lidské aktivity a životní prostředí

	Vesmír – astrofyzika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet ▪ vysvětlí soudobé představy o původu energie Slunce a hvězd ▪ odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností ▪ vyhledá informace o nových objevech v astrofyzice a kosmologii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gravitační pole vesmírných těles ▪ Pohyby těles v centrálním gravitačním poli ▪ Sluneční soustava ▪ Hvězdy a soustavy hvězd ▪ Původ energie hvězd 	
--	----------------------	--	---	--

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

7.

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vzdělávací obor: **Chemie**

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	1	2	2

Vyučovací předmět Chemie se vyučuje ve třech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Chemie RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Environmentální výchova RVP ZV.

Ve vyučovacím předmětu Chemie vedeme k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů. Učíme řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy. Učíme poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů. Učíme získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna a chemická laboratoř.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- + Vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení – **kompetence k učení**.
- + Dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů – **kompetence k učení**.
- + Předkládáme problémové situace související s učivem chemie – **kompetence k řešení problémů**.
- + Dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení – **kompetence k učení**.
- + Dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí – **kompetence k učení**.
- + Vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení – **kompetence k učení**.
- + Vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty – **kompetence k učení**.
- + Klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi – **kompetence k učení**.
- + Vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek – **kompetence komunikativní**.
- + Podněcujeme žáky k argumentaci – **kompetence komunikativní**.
- + Zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat – **kompetence komunikativní**.
- + Zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat – **kompetence sociální a personální**.
- + Podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi – **kompetence sociální a personální**.
- + Vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných – **kompetence sociální a personální**.
- + Společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád – **kompetence občanské**.
- + Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování – **kompetence občanské**.

- + Předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí – **kompetence občanské**.
- + Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc) – **kompetence občanské**.
- + Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení – **kompetence pracovní**.
- + Vyžadujeme dodržování vymezených pravidel/povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí – **kompetence pracovní**.
- + Zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi – **kompetence pracovní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2.	Práce s laboratorní technikou, bezpečnost práce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná skupenství látek a jejich přeměny, určí společné a rozdílné vlastnosti látek ▪ rozliší fyzikální a chemický děj 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemické děje 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami, dovede poskytnout 1. pomoc, zná telefonní číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc, hodnotí rizikovitost látek, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí ▪ popíše jednoduchý pokus a zpracuje ho ve formě stručného protokolu, zformuluje závěry, ke kterým dospěl ▪ objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech 		
	Směsi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje směsi a chemické látky ▪ pracuje s pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený, vyloží vliv teploty a dalších faktorů na rychlost rozpouštění pevných látek, uvede příklady z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Směsi různorodé a stejnorodé roztoky, složení roztoků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ M – procenta

	<ul style="list-style-type: none"> vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení, procenta složek směsí 		
Dělení směsí	<ul style="list-style-type: none"> navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; rozlišuje principy a využití metod v praxi – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, umí provést filtraci a krystalizaci ve školních podmínkách 	<ul style="list-style-type: none"> Oddělování složek směsí 	
Voda a její význam	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití vyjmenuje požadavky na pitnou vodu, rozpozná hlavní znečišťovatele pitné vody uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a v domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	<ul style="list-style-type: none"> Voda 	<ul style="list-style-type: none"> Bi – základy ekologie
Vzduch, složení a význam	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje procentový obsah hlavních složek vzduchu, vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny rozpozná hlavní zdroje znečištění vzduchu, umí vysvětlit vznik a význam teplotní inverze a smogu uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a v domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	<ul style="list-style-type: none"> Vzduch 	<ul style="list-style-type: none"> Bi – základy ekologie

Částicové složení látek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech, atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, nukleonové číslo ▪ popíše vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu ▪ s PSP umí nakreslit schéma atomu ▪ odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atom, molekula, ionty 	
Značky a názvy prvků	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s českými názvy a značkami některých prvků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chemické prvky 	
Periodická soustava prvků	<ul style="list-style-type: none"> ▪ s pomocí PSP přiřadí protonové číslo prvku a naopak ▪ odvodí princip uspořádání prvků v PSP, orientuje se v PSP, zařadí prvek do skupiny a periody PSP, vyhledá prvek podle skupiny a periody PSP, vysvětlí znění a význam periodického zákona ▪ rozpozná vybrané kovy, nekovy, polokovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Periodická soustava prvků 	
Obecná chemie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech, určí počet atomů ve vzorci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chemické sloučeniny 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje pojem elektronegativita, vyhledá elektronegativitu prvku v PSP ▪ jednoduchou rovnicí 		
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem chemická vazba, určí charakter chemické vazby podle elektronegativity 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chemická vazba 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí význam symbolů v chemické rovnici, zapíše slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí, zapíše jednoduché rovnice (hoření C, S, ...) ▪ rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chemické reakce 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zákon zachování hmotnosti 	
3.	Obecná chemie a anorganická chemie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid ▪ podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kyselost a zásaditost roztoků, pH 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní pojem kyselina, užívá pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých, vytvoří vzorec z názvu a naopak ▪ orientuje se na stupnici pH, v rozmezí pH kyselin a zásad, vysvětlí pojem pH indikátor, barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univerzálního indikátoru ▪ aplikuje vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ ▪ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných a kyselin a posoudí vliv významných zástupců na životní prostředí ▪ dodržuje zásady bezpečné práce s kyselinami, postup ředění koncentrované H₂SO₄, poskytne první pomoc při poleptání ▪ vysvětlí podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě, uvede opatření, kterými jim lze předcházet 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kyseliny 	
--	--	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem hydroxid (zásada), respektuje pravidla názvosloví hydroxidů, vytvoří vzorec z názvu a naopak, zná vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH₄OH, Ca(OH)₂ ▪ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců na životní prostředí ▪ dodržuje zásady bezpečné práce s hydroxidy, umí poskytnout první pomoc při poleptání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zásady 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje reaktanty a produkty neutralizace (obecně), ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů ▪ ovládá příklady užití neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neutralizace 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá pravidla k určování oxidačních čísel ▪ uvede vlastnosti, výskyt a použití halogenů ▪ vysvětlí pojem halogenid, pravidla názvosloví halogenidů, vytvoří vzorec z názvu a naopak, vysvětlí význam a užití NaCl 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Halogeny, halogenidy 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem oxid, užívá pravidla názvosloví oxidů, vytvoří vzorec z názvu a naopak ▪ objasní význam a užití CO, CO₂, SO₂, SO₃, NO, NO₂, CaO ▪ porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných a oxidů a posoudí vliv významných zástupců na životní prostředí ▪ uvede vlastnosti, použití a význam síry ▪ vysvětlí pojem sulfid, pravidla názvosloví sulfidů, vytvoří vzorec z názvu a naopak, vysvětlí význam a užití některých sulfidů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oxidy, sulfidy 	
Organická chemie		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití ▪ objasní rozdíl mezi nasyceným a nenasyceným uhlovodíkem ▪ zapisuje vzorce základních uhlovodíků podle názvů, používá je k pojmenování ▪ vysvětlí obecné vlastnosti uhlovodíků, vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků C₁–C₁₀, rozpozná pojmy alkan, alken, alkin, aren, napíše molekulové, racionální a strukturní vzorce C₁–C₁₀, umí sestavit model uhlovodíků C₁–C₁₀ pomocí molekulových modelů, zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb, popíše 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uhlovodíky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (dvouhodinový blok – 3. ročník)

	<p>vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deriváty uhlovodíků 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapisuje vzorce halogenderivátů podle názvů, pro pojmenování používá systematické a u některých halogenderivátů i triviální názvosloví, uvede význam a použití některých halogenderivátů, vyjmenuje význam freonů, vlastnosti a užití teflonu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Halogenderiváty 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší rozdíl mezi alkoholem a fenolem, zapisuje vzorce alkoholů z názvu, pro pojmenování používá systematické a někdy triviální názvosloví, vysvětlí rozdíl mezi přírodním a syntetickým ethanolem, pojem denaturace, zná podstatu alkoholového kvašení a podstatu výroby destilátů, popíše důsledky působení etanolu na člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Alkoholy a fenoly 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapisuje vzorce a pojmenovává aldehydy a ketony, vysvětlí význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu, zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aldehydy a ketony 	Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapisuje vzorce a pojmenovává karboxylové kyseliny (některé i triviální názvy), charakterizuje význam, užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové, za- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Karboxylové kyseliny 	

		<p>píše obecné schéma neutralizace, esterifikace, odliší sůl a ester karboxylové kyseliny</p>		
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem sůl, respektuje pravidla názvosloví solí, vytvoří vzorec z názvu a naopak, zná vybrané metody přípravy některých solí 	<ul style="list-style-type: none"> • Soli 	
4.	Bioorganická chemie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu, orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy ▪ vyjmenuje rozdělení sacharidů (mono-, oligo-, poly-), popíše obecné vlastnosti mono- a polysacharidů, uvede příklady zdrojů sacharidů a orientuje v koncových produktech biochemického zpracování, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přírodní sloučeniny ▪ Sacharidy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bi – soustava trávicí
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje lipidy jako estery - vysvětlí pojem vyšší mastná kyselina, rozliší tuky a oleje, uvádí příklady z praxe, vysvětlí schéma rovnice vzniku tuků, uvede příklady zdrojů tuků a orientuje v koncových produktech biochemického zpracování, princip a význam ztužování tuků, žluknutí tuků, popíše výrobu mýdla, umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a jejich vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lipidy 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady zdrojů bílkovin a orientuje v koncových produktech biochemického zpracování, faktory poškozující bílkoviny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bílkoviny 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše význam DNA, RNA, uvede příklady zdrojů vitamínů 	<ul style="list-style-type: none"> • Nukleové kyseliny, hormony, vitamíny 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí ▪ aplikuje poznatky o faktorech ovlivňující průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu ▪ poskytne první pomoc při popáleních ▪ aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Energie v chemických reakcích, reakční kinetika 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce, určí oxidační číslo prvku ve sloučenině ▪ pozná redoxní reakci, popíše princip výroby surového železa a oceli, princip koroze a způsob ochrany kovů před korozi ▪ vysvětlí děje na elektrodách při elektrolýze NaCl, princip galvanického článku, příklady užití galvanického článku v praxi, shrne příklady užití elektrolýzy v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Redoxní reakce 	<ul style="list-style-type: none"> • Bi – mineralogie

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí jednoduché výpočty-relativní atomové a molekulové hmotnosti, molární hmotnost, látkové množství, procentuální a látkové koncentrace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chemické výpočty 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ▪ uvádí vliv produktů spalování na životní prostředí, zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí 	<ul style="list-style-type: none"> • Paliva 	
	Význam a využití chemie v životě člověka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje významné chemické závody v ČR ▪ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi ▪ orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka, s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla atd., pracuje s pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny, uvede příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání ▪ popíše zjednodušené schéma výroby cukru, papíru, piva, vysvětlí význam 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chemie v životě člověka 	

		hnojiv, rozdělení podle původu a složení, objasní názvy běžně užívaných hnojiv, běžně užívané stavební materiály a pojiva		
--	--	---	--	--

Vysvětlivky: PSP – Periodická soustava prvků

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

8.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Biologie

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	3	2

Vyučovací předmět Biologie se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP VZ a vzdělávacího oboru Biologie. Dále je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV, vzdělávací obor Výchova ke zdraví s časovou dotací jedna hodina (3. ročník).

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Environmentální výchova RVP ZV.

Výuka probíhá v moderně vybavené učebně biologie a v laboratoři.

Ve vzdělávacím oboru Biologie žák poznává přírodu jako celek, jehož složky jsou vzájemně propojeny a ovlivňují se. Žák získává představu o podstatě života a jeho rozmanitosti, o jeho molekulové a biochemické podstatě. Zdůrazňuje nezbytnost udržení přírodní rovnováhy pro existenci živých tvorů, včetně člověka. Svá poznání účinně využívá ve prospěch ochrany životního prostředí.

Žák je veden k tomu, aby se orientoval v základních formách živé a neživé přírody, objasnil stavbu, funkci a souvislosti jednotlivých forem živé a neživé přírody, chápal zdraví jako jednu z životních hodnot člověka, chápal nutnost ochrany životního prostředí, dodržoval základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé i neživé přírody.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Motivujeme žáky k vyhledávání informací, využívání vhodné literatury k tvorbě a zpracování samostatných úkolů – **kompetence k učení**.
- ✚ Vedeme žáky k uplatnění získaných znalostí, k předkládání svých návrhů a možností řešení ostatním spolužákům ve třídě – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Dbáme na bezpečnost práce a ochranu zdraví v odborné učebně a laboratoři, učíme žáky zodpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků, podporujeme znalost pravidel a zásad předlékařské 1. pomoci – **kompetence občanské**.
- ✚ Pracujeme na dlouhodobém mezinárodním ekologickém projektu GLOBE – **všechny kompetence**.
- ✚ Pro větší komplexnost a ucelenost získaných poznatků klademe důraz na mezipředmětové vztahy – **kompetence k učení**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, besedy

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	Život na Zemi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší živou a neživou přírodu ▪ pro živou přírodu používá označení živý organismus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Příroda živá a neživá 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchým způsobem objasní základní projevy života 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní projevy života 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady různého životního prostředí organismů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmanitost života 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí, co zkoumají jednotlivá biologická odvětví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Biologické vědy 	
	Základní struktura života	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní stavbu a funkci částí mikroskopu ▪ dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce, ochrany zdraví a chování při pozorování živé a neživé přírody ▪ vysvětlí, jak poskytnout první pomoc při úrazu v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mikroskop 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekt ESF – výuková prezentace – Rostlinná buňka
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní funkci buněčných organel, srovná buňku rostlinnou a živočišnou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rostliny, rostlinná buňka ▪ Buněčná stavba 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rostlinná pletiva 	

Vývoj a biologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinných orgánů a jejich funkce ve vztahu k rostlině jako celku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rostlinné orgány 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova – Ekosystémy ▪ Vv – výtvarné vyjádření struktury a povrchu ▪ Č – výtah, výpisek z odborných textů ▪ Projekt ESF – výuková prezentace – Rostlinné orgány
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní stavbu a funkci kořene 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kořen 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší stavbu a funkci stonku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stonek 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na ukázkách rozliší list jednoduchý a složený, typ listové žilnatiny, uspořádání listů na stonku ▪ vysvětlí význam fotosyntézy ▪ vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ List 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nakreslí květ stejnoobalný a různobalný, jednopohlavný a oboupohlavný, popíše stavbu pestíku a tyčinky, rozliší rostlinu jednodomou a dvoudomou ▪ charakterizuje skupiny rostlin podle způsobu opylení ▪ vysvětlí význam opylení a oplození pro zachování života na Zemi, objasní pojem plod, semeno, oplodí, rozdělí plody, uvede možnosti rozšiřování plodů ▪ shrne význam semen pro výživu člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Květ. ▪ Opylení. ▪ Oplození ▪ Plod 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozdlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů ▪ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Třídění organismů 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše rozdíl mezi virem a bakterií, srovná s buňkou rostlin živočichů ▪ uvede příklady virových onemocnění, popíše podstatu onemocnění AIDS ▪ objasní kladný a záporný význam bakterií v přírodě a životě člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Viry a bakterie 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí důležitost řas, na příkladech zdůrazní rozmanitost živých organismů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nižší rostliny – řasy 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede stavbu a zástupce mechorostů ▪ využije znalostí z organologie, popíše význam lesa a zákl. druhů hospodářských rostlin ▪ rozliší rostlinu jednoděložnou a dvouděložnou, uvede základní zástupce ▪ určí významné zástupce pomocí klíčů a atlasů, zařadí je do systému ▪ aplikuje praktické metody poznávání přírody ▪ vysvětlí nutnost ochrany přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyšší rostliny ▪ Mechorosty ▪ Kapradiny ▪ Plavuně ▪ Přesličky ▪ Rostliny nahosemenné ▪ Rostliny krytosemenné 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ odvodí přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí ▪ odvodí význam pokojových a pěstovaných okrasných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rostliny a prostředí ▪ Pokojové rostliny 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozezná některé zástupce jedlých, jedovatých a smrtelně jedovatých hub a porovná je podle charakteristických znaků ▪ vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích ▪ vysvětlí symbiózu ve stélce lišejníku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Houby ▪ Lišejníky 	
2.	Živočišná buňka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná funkci jednotlivých buněčných součástí, odliší buňku jednobuněčného a mnohobuněčného organismu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stavba těla jednobuněčných ▪ Stavba těla mnohobuněčných 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova – Ekosystémy ▪ Vv – příroda kolem nás ▪ Ov – přírodní bohatství a jeho ochrana
	Jednobuněční živočichové	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje prvoky, rozpozná jejich významné zástupce, zhodnotí pozitivní i negativní význam těchto živočichů, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prvoci 	
	Mnohobuněční živočichové	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje stavbu těla, jejich životní prostředí, rozpozná významné zástupce u všech bezobratlých živočichů, na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí, porovná funkci jednotlivých orgánů a orgánových soustav 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Žahavci 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ u parazitických ploštěnců a hlístů navíc upozorní na důsledné dodržování osobní hygieny v souvislosti s možností přenosu některých nemocí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ploštěnci ▪ Hlísti 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná schránky běžných zástupců plžů a mlžů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Měkkýši 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ u kroužkovců a členovců rozlišuje jejich segmentaci a pomocí klíčů a atlasů poznává zástupce ▪ rozlišuje vývojové odlišnosti hmyzu a upozorní na negativní význam některých zástupců 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kroužkovci ▪ Členovci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekt ESF – projektový den – Ekosystém lesa ▪ Projekt ESF – výuková prezentace – Hmyz
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává vnější a vnitřní stavbu živočišných skupin, vybere nejdůležitější zástupce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Strunatci ▪ Bezlebeční ▪ Kruhoústí 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní přizpůsobení vnější i vnitřní stavby těla paryb vodnímu prostředí, zhodnotí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Paryby 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná znaky různých druhů ryb, zhodnotí jejich význam, uvede nejnámější sladkovodní a mořské druhy, zhodnotí rozdíly v jejich životním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ryby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Projekt ESF – výuková prezentace – Bezblanní živočichové

		<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí stavbu orgánových soustav této přechodné skupiny obratlovců, odliší životní podmínky v době jejich vývinu a v období dospělosti, zdůrazní význam jejich ochrany 	<ul style="list-style-type: none"> Obojživelníci 	<ul style="list-style-type: none"> Projekt ESF – projektový den – Výskyt kůrovců v okolí Moravská Třebová
		<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí jejich přizpůsobení zcela suchozemskému životu, určuje vybrané druhy plazů 	<ul style="list-style-type: none"> Plazi 	
		<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu těla prvních obratlovců se stálou tělesnou teplotou, určí zástupce a jejich přizpůsobení prostředí, ve kterém žijí, objasní vývin nového jedince, prozkoumá stavbu ptačího vejce 	<ul style="list-style-type: none"> Ptáci 	
		<ul style="list-style-type: none"> vybere základní znaky savců, které je odlišují od ostatních skupin obratlovců, vytkne nejdůležitější znaky jejich orgánových soustav, určuje typické zástupce jednotlivých řádů i některé ohrožené druhy orientuje se v daném přehledu vývoje organismů porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> Savci 	
		<ul style="list-style-type: none"> upozorní na negativní důsledky nevhodných zásahů v přírodě a jejich důsledky pro živé organismy 	<ul style="list-style-type: none"> Živočichové a prostředí 	

3.	Původ a vývoj člověka	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zařazení člověka do systému porovná jednotlivé vývojové etapy fylogeneze člověka objasní pojem rasa a uvede odlišné znaky, rasismus 	<ul style="list-style-type: none"> Zařazení člověka do systému Původ a vývoj člověka 	
	Přehled orgánových soustav	<ul style="list-style-type: none"> objasní stavbu a funkci orgánových soustav a vysvětlí jejich vztahy vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků a rodiny respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě 		<ul style="list-style-type: none"> INT – Výchova ke zdraví
		<ul style="list-style-type: none"> chápe pojem pojivová tkáň, zná stavbu kostní tkáně, pojmenuje kosti lidského těla poskytne první pomoc při podvrtnutí, vymknutí a zlomeninách vysvětlí provázanost racionální výživy se stavem opěrného systému 	<ul style="list-style-type: none"> Soustava opěrná 	
		<ul style="list-style-type: none"> rozlíší typy svalové tkáně, ukáže a pojmenuje základní příčně pruhované svaly vysvětlí nutnost pohybových aktivit jako součást zdravého životního stylu a aktivní podpory zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> Soustava pohybová Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní lékařská péče 	<ul style="list-style-type: none"> INT – Výchova ke zdraví

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vnitřní prostředí organismu, zná složení krve, krevní skupiny, orientuje se ve stavbě srdce, ve funkci a stavbě velkého a malého krevního oběhu, zná pojem imunita organismu ▪ vysvětlí první pomoc při krvácení, objasní důležitost prevence před onemocněním kardiovaskulárními chorobami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Soustava oběhová 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ INT – Výchova ke zdraví
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší pojem virus a bakterie ▪ objasní pojem inkubační doba, epidemie, infekce, rozlišuje způsoby vstupu infekce do těla, zná zásady prevence a očkování ▪ uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými a civilizačními chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá lékařskou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nakažlivé nemoci ▪ Epidemie ▪ Cesty přenosu nákaz a jejich prevence ▪ Náklady respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutí hmyzu a stykem se zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ INT – Výchova ke zdraví
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší části dýchací soustavy a jejich funkci ▪ vysvětlí princip umělého dýchání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Soustava dýchací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ INT – Výchova ke zdraví

	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí souvislost mezi vážnými onemocněními dýchací soustavy a kouřením 		
	<ul style="list-style-type: none"> popíše stavbu a činnost jednotlivých částí trávicí soustavy jednoduchým způsobem objasní mechanismus trávení vyjmenuje základní živiny a zná jejich funkci, včetně funkce vitamínů, vysvětlí pojem metabolismus respektuje pravidla hygieny potravy uplatňuje zdravé stravovací návyky dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky 	<ul style="list-style-type: none"> Soustava trávicí Výživa Pitný režim Denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> Ch – bioorganická chemie INT – Výchova ke zdraví
	<ul style="list-style-type: none"> popíše způsoby vylučování jednoduchým způsobem popíše ledvinu a děje, které v ní probíhají 	<ul style="list-style-type: none"> Soustava vylučovací 	
	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojmy pokožka, škára, podkožní vazivo, pigment objasní pravidla péče o kůži, pravidla otužování, pravidla poskytování první pomoci při poranění kůže 	<ul style="list-style-type: none"> Kůže 	<ul style="list-style-type: none"> INT – Výchova ke zdraví
	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje součásti neuronu, jednoduchým způsobem popíše stavbu a činnost částí mozku a obvodových 	<ul style="list-style-type: none"> Soustava nervová 	<ul style="list-style-type: none"> INT – Výchova ke zdraví

		<p>nervů, vysvětlí souvislosti mezi reflexem nepodmíněným a podmíněným</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hygiena duševní činnosti, toxikomanie, předcházení stresovým situacím ▪ uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým ▪ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví ▪ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc ▪ uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) ▪ Násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání ▪ Rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena
--	--	---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyjmenuje žlázy s vnitřním vyměšováním, zná pojem hormon, objasní funkci některých hormonů v lidském těle 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Soustava žláz s vnitřním vyměšováním 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje čidlo a receptor, rozlišuje stavbu a funkci smyslových orgánů, vysvětlí některé oční vady ▪ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Smyslová ústrojí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ INT – Výchova ke zdraví
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti, zná příklady z říše rostlin i živočichů ▪ zvládá stavbu mužského i ženského pohlavního ústrojí ▪ vysvětlí pojem antikoncepce a plánované rodičovství, uvědomuje si riziko přenosu pohlavních nemocí, zejména nemoci AIDS ▪ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování ▪ objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří ▪ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozmnožování, vývin lidského jedince ▪ Zdraví reprodukční soustavy ▪ Sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost ▪ Promiskuita ▪ Problémy těhotenství 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ INT – Výchova ke zdraví

		<p>pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví 		
	Genetika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní pojmy chromozom, gen, DNK, genotyp, fenotyp, vysvětlí rozdílný počet chromozomů v pohlavní a tělní buňce, zná zakladatele genetiky Johanna Gregora Mendela, vysvětlí důležitost studia genetiky a genového inženýrství pro praktický život a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pohlavní a nepohlavní rozmnožování 	
	Etologie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí podstatu etologie, objasní přínos Ch. Darwina a K. Lorenze, rozlišuje vrozené a naučené chování ▪ odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě a na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chování vrozené ▪ Chování získané 	
4.	Neživá příroda jako předpoklad života	<ul style="list-style-type: none"> ▪ diskutuje o názorech na vznik Země a složení vesmíru ▪ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vznik a stavba Země 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Z – přírodní obraz Země ▪ Ch – chemické výroby

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ shrne základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostů ▪ rozezná a popíše vybrané nerosty podle charakteristických vlastností a uvede využití nejběžnějších nerostů ▪ rozezná a rozdělí nerosty podle chemického složení do skupin 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Horniny a nerosty ▪ Fyzikální a chemické vlastnosti nerostů 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí složení magmatu, používá pojmy výlevná a hlubinná vyvřelina, objasní rozdílnou stavbu ▪ rozezná vybrané horniny podle charakteristických vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Horniny vyvřelé 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozdělí podle způsobu vzniku a pozná základní usazené horniny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Horniny usazené 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje podmínky pro vznik přeměněných hornin, vysvětlí princip geologického oběhu hornin a vody 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Horniny přeměněné 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozdělí důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody ▪ objasní pohyby litosferických desek ▪ shrne poruchy probíhající v zemské kůře ▪ vysvětlí původ sopečné činnosti a zemětřesení ▪ uvede příklady zvětrávání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vnitřní geologické děje ▪ Vnější geologické děje 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší působení zemské tíže, vody, větru a organismů na přetváření zemského povrchu ▪ zhodnotí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života 		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě ▪ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Půdy 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozliší vodu průlinovou a puklinovou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Voda 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše různé představy a názory na vznik života ▪ charakterizuje jednotlivá geologická období vývoje Země a uvede pro ně typické zástupce rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Názory na vznik a vývoj života 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní geologický vývoj ČR 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Geologický vývoj ČR 	
Základy ekologie a zkoumání přírody	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Abiotické faktory ▪ Biotické faktory 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova – Základní podmínky života, Lidské

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní na základě příkladů základní princip existence živých a neživých složek ekosystému 		<p>aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Z – přírodní obraz Země ▪ Ch – voda, vzduch – jejich význam ▪ Ov – globální problémy
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede příklady výskytu organismu v určitém prostředí, vysvětlí jejich vzájemné vztahy ▪ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ▪ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy v ekosystému ▪ sleduje aktuální ekologické problémy a navrhuje možnosti řešení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stav životního prostředí ▪ Ochrana přírody, globální problémy ▪ Ekosystémy vytvářené člověkem ▪ Současné ekologické problémy 	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v přírodních památkách místního regionu, upozorní na některé chráněné rostliny a živočichy ▪ charakterizuje životní prostředí města a okolí školy a podává návrhy jeho zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chráněná území regionu ▪ Životní prostředí regionu 	

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

9.

Vzdělávací oblast: **Člověk a příroda**

Vzdělávací obor: **Zeměpis**

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	1	2

Vyučovací předmět Zeměpis se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Zeměpis RVP ZV. Dále je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV, vzdělávací obor Výchova ke zdraví (3. ročník).

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Environmentální výchova RVP ZV.

Zeměpis se realizuje v úzké návaznosti s dalšími vyučovacími předměty, se kterými integruje některá související témata (Fyzika, Chemie, Biologie, Dějepis, Občanská výchova, Výtvarná výchova). Tento komplexní přístup Zeměpisu naučí žáky pracovat v širším okruhu vzájemných tematických souvislostí a s více zdroji informací.

Pro výuku je k dispozici multimediální učebna.

Žák je veden zejména k tomu, aby si v poznatkové oblasti osvojil základní vědomosti o Zemi jako o vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země (glóbus, mapy); aby získal základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských, politických a kulturních poměrech své vlasti a obce; aby získal důležité poznatky o světadílech a oceánech, o státech světa a současných globálních problémech lidstva; aby si rozšířil poznatky o krajinné sféře a životním prostředí z jiných předmětů; aby v činnosti získal dovednosti potřebné pro práci s mapami, statistickými daty a informačními materiály; aby vyhledával a třídil informace z různých zdrojů, obhajoval výsledky své práce; aby komunikoval se spolužáky, spolupracoval při řešení úkolů a problémů, a tím si vytvářel i vlastní postoj k ostatním lidem; aby chápal pojmy demokracie, evropanství, národní kultura,...

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Zadáváme žákům referáty, k nimž vyhledávají, sbírají, zpracovávají, třídí a hodnotí informace a data v příslušných informačních zdrojích – na internetu, v médiích, odborných encyklopediích a časopisech – **kompetence k učení**.
- ✚ Získané poznatky propojujeme se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí, žáci si tak vytvářejí ucelenější představy o vztazích mezi přírodním a společenským prostředím, mezi přírodou a působením člověka – **kompetence k učení**.

- ✚ Vytváříme s žáky na základě pozorování, osvojených znalostí a dosavadních zkušeností hypotézu k problému či k úkolu, žáci ji ověřují praktickou činností, kladou otázky s geografickou tematikou a objevují problémy s tím související, řeší problémy na úrovni svých znalostí, ověřují správnost řešení problému, odpovídají na geografické otázky – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Vyžadujeme na žácích pojmenování problému či vlastních názorů na konkrétní témata přírodního a společenského prostředí, žáci uvádějí skutečnosti, ze kterých vyvozují své úsudky, vytvářejí si vlastní názory, využívají dostupné informační a komunikační prostředky, učí se výslovnosti vlastních zeměpisných jmen v cizích jazycích – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Hodnotíme výsledky činností skupin i jednotlivců, navozujeme sebekritiku, žáci chápou potřebu efektivní spolupráce – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Vysvětlujeme, objasňujeme a zdůvodňujeme žákům na konkrétních příkladech nutnost ochrany přírodního a životního prostředí, žáci se zajímají o prostředí, v němž žijí, oceňují krásy přírody, historické a kulturní objekty, pociťují občanskou zodpovědnost za zachování životního prostředí a udržitelného života pro budoucí generace, chápou významy přírodních a společenských hodnot, vystupují aktivně a prakticky v jejich zájmu – **kompetence občanské**.
- ✚ Vedeme žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi – **kompetence občanská**.
- ✚ Dohlížíme na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji, přístroji a materiály při jejich používání v učebnách i v terénní výuce, na dodržování stanovených a vymezených pravidel pracovních činností, žáci uplatňují osvojené dovednosti, vědomosti a návyky v osobním i veřejném životě – **kompetence pracovní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, besedy

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Průběžně	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu ▪ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny ▪ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Topografická a turistická mapa, buzola ▪ Orientace v terénu ▪ Zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě ▪ Jízdní řád 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence: ochrana člověka – živelné pohromy ▪ Bi – praktické poznávání přírody ▪ M – geometrie v rovině
1.	Planeta Země	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, Mléčná dráha, Slunce, planeta, kometa atd. ▪ zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy ▪ vysvětlí základní pojmy zemská osa, póly ▪ popíše základní pohyby Země a jejich důsledky ▪ prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Země ve vesmíru ▪ Pohyby Země ▪ Roční období ▪ Měsíc-přirozená družice Země ▪ Oceány a světadíly ▪ Časová pásma na Zemi Informační a dokumentační zdroje v geografii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ M – závislosti, vztahy a práce s daty; číslo a proměnná: desetinná čísla, zlomky a procenta; měřítko map a plánů . geometrie v rovině a prostoru ▪ Ict – vyhledávání informací a komunikace, zpracování a vy- užití informací

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí vztah mezi Zemí a Měsícem, pojmenuje jednotlivé fáze Měsíce ▪ určí a popíše tvar Země s pomocí glóbu ▪ popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa a na glóbu oceány a světadíly ▪ vysvětlí příčiny rozdílného času na Zemi mezi dvěma místy s polohou na různých polednících ▪ používá s porozuměním pojmy místní čas, světový čas, časová pásma, datová hranice, kalendář 		
Mapa – obraz Země	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii ▪ vnímá glóbus jako zmenšený model planety Země a používá ho k demonstraci rozmístění oceánů, světadílů a k určování základních tvarů zemského povrchu podle horizontální a vertikální členitosti ▪ rozlišuje mezi plánem a mapou, porovnává zobrazení zemského povrchu na glóbu a v mapách ▪ rozlišuje druhy map podle jejich měřítka a obsahu, aplikuje měřítka na výpočet skutečných vzdáleností na mapách velkých měřítek ▪ čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informační a dokumentační zdroje v geografii ▪ Základy geografické kartografie a topografie ▪ Glóbus ▪ Plán, mapa ▪ Měřítka a obsah map ▪ Aplikace kartografických a topografických znalostí ▪ Činnosti s mapami, grafy, diagramy a se zeměpisnými atlasy ▪ Určování zeměpisné polohy ▪ Myšlenkové (mentální mapy) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova ke zdraví – Ochrana člověka za mimořádných událostí- živelné pohromy v důsledku atmosférických poruch ▪ Environmentální výchova – Základní podmínky života – půda; Lidské aktivity a problémy životního prostředí – šíření pouští (desertifikace, příčiny, důsledky, přeměna stepních krajín na obilnice a chov dobytka); Vztah člověka k prostředí –ochrana životního prostředí ▪ M – geometrie v rovině, úhel a úhlové jednotky, závislosti, vztahy a práce s daty: orientace v čase, převody jednotek času

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině ▪ organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů ▪ určuje zeměpisnou polohu na mapách podle údajů zeměpisné šířky a délky ▪ vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bi – neživá příroda: vznik a stavba Země, nerosty a horniny, vnější a vnitřní geologické procesy, neživá příroda – půda, základy ekologie: organismy a prostředí, snižování biodiverzity, dopad na lidskou činnost
	Přírodní obraz Země	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu ▪ objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa a zemské kůry a její členění na litosférické desky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vnitřní přírodní síly ▪ Atmosféra ▪ Podnebí a podnebné pásy ▪ Počasí ▪ Hydrosféra ▪ Oběh vody na Zemi 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní vnitřní síly působící na zemský povrch a projevující se jako zemětřesení, sopečná činnost a horotvorné pohyby ▪ pojmenuje složky ovzduší, zhodnotí význam kyslíku pro organismy ▪ pojmenuje činitele ovlivňující podnebí a posoudí v jaké míře ovlivňuje podnebí jednotlivé části světa ▪ vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím, pojmenuje činitele utvářející počasí ▪ popíše základní rysy planetární cirkulace ▪ znázorní složení hydrosféry a hlavní procesy v ní probíhající ▪ pojmenuje a vyhledá na glóbu a na mapách světa jednotlivá moře a oceány, porovná vertikální a horizontální členitost jednotlivých oceánů ▪ vyhledá v mapách příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří ▪ porovná rozmístění, činnost a funkci ledovců na zemském povrchu ▪ rozlišuje mezi půdním druhem a typem ▪ porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oceány a moře ▪ Vodstvo na pevnině ▪ Ledovce ▪ Půdy ▪ Přírodní oblasti – biomy (tropické deštné lesy, savany, pouště a polopouště, subtropické krajiny, stepi a lesostepi, lesy, tundry a polární krajiny) 	
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní vznik různých typů přírodních krajin a pravidelnost v jejich rozmístění na Zemi ▪ vyhledá v mapách jednotlivé biomy, uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva a druhů rostlinstva, živočišstva a půd ▪ popíše život lidí, typické rostlinstvo a živočišstvo v jednotlivých biomech ▪ uvědomí si sílu jednotlivých přírodních činitelů 		
	Společenské a hospodářské prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi, objasní pojmy porodnost a úmrtnost ▪ objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění obyvatelstva ▪ posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst ▪ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla ▪ zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství ▪ rozeznává mezi rostlinnou a živočišnou výrobou ▪ lokalizuje na mapě hlavní světové surovinové a energetické zdroje ▪ pojmenuje záhlavní průmyslová odvětví ▪ posoudí význam služeb ve světovém hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obyvatelstvo světa a jeho početní růst ▪ Rozmístění obyvatelstva na Zemi, jeho strukturální znaky ▪ Sídla ▪ Světové hospodářství a jeho složky 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si, že svět se propojuje 		
2.	Regiony světa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa ▪ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ▪ porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a vybraných (modelových) států ▪ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ▪ pojmenuje a vyhledá v mapách významné prvky horizontální a výškové členitosti ▪ porovná podnebí v jednotlivých částech Afriky, určí podnebná pásma ▪ pojmenuje, vyhledá a srovnává šířková pásma a výškové stupně ▪ vyhledá nejznámější národní parky nebo přírodní rezervace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozloha a členitost světového oceánu ▪ Světadíly a charakteristika jejich přírodních, společenských hospodářských poměrů ▪ Afrika – poloha, přírodní podmínky ▪ Obyvatelstvo ▪ Oblasti Afriky ▪ Atlantský oceán ▪ Amerika ▪ Poloha Ameriky ▪ Přírodní podmínky Ameriky ▪ Obyvatelstvo a sídla ▪ USA, Kanada ▪ Mexiko a Střední Amerika ▪ Regiony Jižní Ameriky ▪ Antarktida ▪ Indický a Tichý oceán ▪ Austrálie a Oceánie ▪ Poloha ▪ Přírodní podmínky Austrálie ▪ Socioekonomické podmínky Austrálie ▪ Australský svaz - hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí – ochrana přírody a životního prostředí – přístupy k přírodě, přírodnímu a kulturnímu dědictví ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá v mapách nejhustěji a řídce za- lidněné oblasti, porovná oblasti podle ras ▪ pojmenuje a vyhledá vybrané státy a je- jich hlavní města ▪ vyhledá v mapě hlavní oblasti s nerost- nými surovinami, zemědělskými plodi- nami ▪ popíše podle geografických kritérií Jiho- africkou republiku, zhodnotí a zdůvodní její výjimečné postavení ▪ lokalizuje Atlantský oceán, posoudí jeho význam ▪ určí geografickou polohu amerického kontinentu, pojmenuje a vyhledá na mapách významné prvky horizontální a vertikální členitosti ▪ porovná podnebné oblasti Ameriky, po- píše vznik a územní rozsah tornád ▪ vyhledá na mapách významné ame- rické řeky, jezera, oceánské proudy ▪ pojmenuje a vyhledá na mapách Ame- riky výškové stupně a šířková pásma ▪ popíše s pomocí map přírodní pod- mínky a zdroje ▪ určí v mapách hlavní sídelní a hospo- dářské oblasti ▪ posoudí hospodářský a politický vý- znam v současné době 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Asie – poloha ▪ Přírodní podmínky Asie ▪ Obyvatelstvo a osídlení ▪ Oblasti Asie ▪ Jihozápadní Asie ▪ Střední Asie ▪ Monzunová Asie a její dílčí regiony – J, JV, V ▪ Severní ledový oceán ▪ Arktida 	
--	--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, hlavní oblasti cestovního ruchu ▪ popíše s pomocí map přírodní podmínky a zdroje ▪ uvede nějakou zajímavou reálii vztahující se k životu v Mexiku ▪ vyhledá v mapách území pevninské a ostrovní části Střední Ameriky ▪ posoudí hospodářský a politický význam Brazílie, Argentiny a dalších vybraných států ▪ vysvětlí vliv polárních oblastí na podnebí ▪ posoudí význam Antarktidy pro vědecké výzkumy a pro životní prostředí na Zemi ▪ lokalizuje Indický a Tichý oceán a posoudí jejich význam ▪ pojmenuje a lokalizuje regiony Oceánie: Polynésie, Mikronésie, Melanésie, Nový Zéland ▪ zdůvodní osobitost původní australské a novozélandské zvířeny (endemismus) ▪ posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva ▪ vyhledá s pomocí mapy a pojmenuje členské státy a teritoria 		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalitativně zhodnotí a popíše hospodářskou úroveň státu ▪ určí v mapách hlavní sídelní a hospodářské oblasti Asie ▪ pojmenuje a vyhledá v mapách významné prvky horizontální a výškové členitosti ▪ porovná podnebí v jednotlivých oblastech ▪ vyhledá v mapách největší řeky a velká jezera ▪ vyhledá v mapách nejhustěji a řídce zaobývané oblasti ▪ rozlišuje a lokalizuje v mapách specifické kulturní oblasti JZ – Zakavkazské státy, země Blízkého východu (Turecko, Kypr, arabské státy, Izrael), země Středního východu (státy Arabského poloostrova, Irán, Irák, Afghánistán) ▪ určí mezi nimi významné producenty a vývozce ropy ▪ posoudí hospodářský a politický význam oblastí ▪ vyhledá v mapách hlavní města a další významná sídelní a hospodářská střediska ▪ lokalizuje Severní ledový oceán a Arktidu, posoudí jejich význam 		
--	--	--	--	--

<p>3.</p>	<p>Společenské a hospodářské prostředí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým státem, autonomním a závislým územím ▪ posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa ▪ vzájemně srovnává státy podle polohy, rozlohy a lidnatosti ▪ uvádí kritéria členění hranic ▪ rozlišuje mezi unitárním a federálním státem, uvádí příklady členění státu na menší územně správní celky ▪ pojmenuje kritéria pro posouzení vyspělosti států ▪ posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel ▪ zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje ▪ porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Politická mapa současného světa ▪ Poloha, rozloha, lidnatost států ▪ Průběh a tvar státních hranic ▪ Státní zřízení, způsob vlády ▪ Stupeň rozvoje státu ▪ Ohniska neklidu v současném světě ▪ Nové státy na mapě světa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – příčiny a důsledky politických, náboženských, hospodářských a kulturních rozporů, orientace na politické mapě světa ▪ Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – změny v krajině
------------------	--	---	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků ▪ lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech ▪ zdůvodní vznik nových států po roce 1990 		
	Životní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin ▪ rozlišuje krajiny jako různě velké části pevniny s určitými znaky ▪ uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) ▪ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí ▪ ukáže na mapě příklady chráněných území přírody v ČR, v Evropě i ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Krajina, krajinná sféra ▪ Krajinné složky, prvky ▪ Interakce příroda-společnost ▪ Globální problémy lidstva ▪ Ochrana životního prostředí ▪ Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení teplota 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova – Základní podmínky života; Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět: globální problémy lidstva ▪ Bi – základy ekologie: ochrana prostředí, chráněná území ▪ INT – Výchova ke zdraví
4.	Regiony	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa ▪ Poloha, hranice, členitost horizontální i vertikální ▪ Přírodní podmínky Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovná jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny ▪ porovná a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a vybraných (modelových) států ▪ zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich ▪ porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů ▪ pojmenuje a vyhledá významné prvky horizontální a výškové členitosti ▪ porovná podnebí v jednotlivých oblastech ▪ vyhledá v mapách toky vybraných řek, jezer ▪ pojmenuje a popíše konkrétní příklady zástupců evropského rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných pásem ▪ určí státy a národy s největším počtem obyvatelstva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obyvatelstvo a sídla ▪ Oblasti a státy Evropy ▪ Střední Evropa ▪ Ostatní evropské oblasti: Z, S, J, JV, V ▪ Rusko ▪ Česká republika – přírodní podmínky ▪ Česká republika – socioekonomické podmínky ▪ Česká republika – regiony 	
--	--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí a vyhledá v mapách státy NATO a EU + státy, které se o vstup do EU ucházejí ▪ popíše s pomocí map přírodní podmínky a zdroje střední Evropy, zhodnotí hospodářský a politický význam ▪ podává stručný komplexní geografický přehled vybraných modelových států střední Evropy, zejména sousedních států ČR ▪ vyhledá v mapách hlavní sídelní a hospodářská střediska, hlavní lokality s těžbou nerostných surovin, největší přístavy, letiště a oblasti cestovního ruchu ▪ podává stručný komplexní geografický přehled modelových států ▪ rozliší typy a průběh státní hranice ČR se sousedními státy ▪ porovná rozlohu státu s ostatními evropskými státy, vyhledá státy s obdobnou rozlohou ▪ hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu ▪ pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí v ČR, zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy podnebí na oblasti státu 		
--	--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje hlavní toky, rozlišuje s uvedením příkladů podpovrchové a povrchové vody, lokalizuje hlavní lázeňské prameny a místa ▪ rozlišuje mezi přírodními a umělými vodními nádržemi, zdůvodní hospodářské aspekty a význam rybníkářství ▪ rozlišuje mezi půdními druhy a typy ▪ rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území z hlediska charakteru ochrany, početnosti a cennosti ekosystémů, uvádí jejich příklady ▪ posoudí hlavní aktuální trendy demografického vývoje ▪ uvede změny ve struktuře obyvatelstva, pokud jde o zastoupení národností, náboženství, zaměstnanosti ▪ uvádí příklady sídel podle jejich funkce ▪ člení hospodářství do jednotlivých sektorů a řadí do nich jednotlivé hospodářské činnosti obyvatelstva ▪ rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru a využití ▪ uvádí konkrétní příklady jednotlivých oborů průmyslu a lokalizační faktory potřebné k jejich rozmístění ▪ vyhledává v mapách hlavní oblasti vybraných průmyslových odvětví 		
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zhodnotí charakter zemědělství v závislosti na nadmořské výšce, kvalitě půd ▪ rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy podle prostředí a účelu ▪ vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu, uvádí příklady jejich konkrétních lokalit ▪ pojmenuje, popíše a vyhledá v mapách příklady národních kulturních památek a památek zapsaných v Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO ▪ objasní základní pojmy zahraničního obchodu: export, import, obrat, bilance ▪ pojmenuje hlavní exportované a importované druhy zboží v ČR ▪ uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích ▪ lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit ▪ charakterizuje jednotlivé regiony podle vybraných kritérií ▪ vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy ▪ hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje 		
--	--	---	--	--

		vazy místního regionu k vyšším územním celkům		
--	--	--	--	--

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

10.

Vzdělávací oblast: **Člověk a společnost**

Vzdělávací obor: **Dějepis**

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	2	2

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávacího oboru Dějepis RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV.

Pro výuku je k dispozici multimediální učebna.

Vyučovací předmět přináší základní poznatky o jednání člověka v minulosti. Vede žáky k úctě k vlastnímu národu a jeho historii. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, kde leží příčiny a kořeny většiny současných společenských jevů. Usnadňuje orientaci v aktuálním dění v ČR i ve světě. Učí akceptovat vlastní identitu i identitu druhých. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Učíme žáky vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů odborné literatury, z médií a na internetu – **kompetence k učení**.
- ✚ Nabízíme žákům účast na různých soutěžích a olympiádách – **kompetence k učení**.
- ✚ Zařazujeme kooperativní činnosti a podporujeme spolupráci žáků v týmu při řešení problému – **kompetence k řešení problému**.
- ✚ Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole, vedeme je ke vhodné prezentaci svých názorů a myšlenek – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů ve školním kolektivu, vedeme je k sebeúctě a úctě k jiným lidem – **kompetence občanská**.
- ✚ Vedeme žáky k praktickému využití znalostí a vědomostí z výuky – **kompetence pracovní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, besedy

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	Člověk v dějinách	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných znalostí ▪ orientuje se na časové ose a v historické mapě (DV) ▪ seřadí historické epochy v chronologickém sledu ▪ uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Význam zkoumání dějin ▪ Práce historika, historické prameny, pomocné vědy historické, muzea, archivy, knihovny ▪ Periodizace dějin, práce s časovou přímkou a orientace v historických mapách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ M – číselná osa (DV)
	Počátky lidské společnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vývoj člověka v pravěku ▪ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ▪ objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost ▪ uvede příklady archeolog. kultur na našem území 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pravěk ▪ Vývojové typy člověka ▪ Neolitická revoluce, vznik zemědělství ▪ Střední Evropa v pravěku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Multikulturní výchova – Etnický původ
	Nejstarší civilizace Kořeny evropské civilizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací ▪ objasní kulturní přínos starověkých civilizací ▪ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Starověk ▪ Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína ▪ Hebrejská říše, judaismus ▪ Řecko ▪ Řím ▪ Střední Evropa v době železné a v době římské 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané ▪ Č – výtahy z odborných textů; starověké státy, nejstarší osídlení na našem území (počátky českého státu) ▪ Z – orientace na mapě, práce s obecně zeměpisnou mapou

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropských civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem ▪ porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí přiměřenou formou podstatu antické demokracie 		
2.	Křesťanství a středověká Evropa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států ▪ porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti (DV) ▪ objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech ▪ vymezí úlohu víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám ▪ ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti ▪ uvede příklady románské kultury ▪ vymezí význam husitské tradice pro č. politický a kulturní život 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Raný středověk ▪ Stěhování národů ▪ Vznik středověkých států: Byzantská říše, Franská říše, arabský svět a islám, Slované, Sámova říše, Velká Morava, český stát, uherský stát, Kyjevská Rus, Svatá říše římská, Polsko, Vikingové, Anglie, Francie ▪ Křesťanství, křížové výpravy ▪ Středověká společnost ▪ Románská kultura ▪ Vrcholný středověk ▪ Středověká kolonizace a vznik měst ▪ Poslední Přemyslovci ▪ Lucemburkové na českém trůně ▪ Husitství ▪ Jiří z Poděbrad a Jagellonci ▪ Turecká expanze ▪ Vznik novodobého Španělska ▪ Gotická kultura 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané ▪ Č, Ov – umělecké slohy ▪ Ov – historické formy státu

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní důsledky turecké expanze pro Evropu ▪ uvede příklady gotické kultury 		
	<p>Objevy a dobývání Počátky nové doby</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky ▪ popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky ▪ objasní postavení českého státu v Evropě rozdělené do řady mocenských a náboženských center ▪ vysvětlí postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie ▪ objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a kořeny náboženské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Renesance a humanismus ▪ Reformace ▪ Zámořské objevy a počátky kolonialismu ▪ Český stát jako součást habsburské monarchie ▪ Velmoci v 15.–17. století 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané ▪ Z – orientace na mapě, práce s obecně zeměpisnou mapou
3.	<p>Modernizace společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech evropských dějin vysvětlí absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus ▪ rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek ▪ vymezení podstatné ekonomické, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ▪ posoudí souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleon- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ První buržoazní revoluce ▪ Koloniální výboje ▪ Barokní kultura a osvícenství ▪ Vznik USA ▪ Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět ▪ Vídeňský kongres a období restaurace a rovnováhy sil ▪ Průmyslová revoluce a její důsledky pro společnost ▪ Národní hnutí v Evropě, utváření novodobého českého národa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá ▪ Č – umělecké slohy ▪ Z – orientace na mapě, práce s obecně zeměpisnou mapou

		<p>ských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů (DV) ▪ uvede hlavní cíle a požadavky vybraných evropských revolucí ▪ charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin ▪ pozná a charakterizuje jednotlivé kulturní styly ▪ na vybraných příkladech demonstruje zákl. politické proudy ▪ uvědomuje si nerovnoměrnost vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla ▪ charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií (DV) ▪ na příkladech vysvětlí zneužití techniky ve světových válkách a důsledky tohoto zneužití ▪ rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů ▪ Nové myšlenkové a politické názory a hnutí v Evropě, boj za občanská práva ▪ Sjednocení Itálie a Německa ▪ Občanská válka v USA ▪ Vznik Rakouska-Uherska (dualismus) ▪ Kultura v 18.–19. století (klasicismus, empir, romantismus, realismus) ▪ Kolonialismus konce 19. století ▪ Vztahy mezi velmocemi před 1. světovou válkou ▪ První světová válka ▪ Vznik ČSR ▪ Ruské revoluce 	
4.	Moderní doba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonom. a polit. souvislostech, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vyjatého nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nové uspořádání Evropy, úloha USA ve světě ▪ Československo jeho hospodářský, politický a sociální vývoj, národnostní problémy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané ▪ Ov – totalitní režimy 20. století ▪ M – statistika (grafy)

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv ▪ zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní, sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mezinárodně-politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, hospodářská krize ▪ Kultura 1.pol. 20. století ▪ Nástup fašismu, nacismu, důsledky pro Československo a svět, Mnichovská dohoda ▪ Druhá světová válka, holocaust ▪ Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj, obnovení Československa ▪ Politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	
	<p>Rozdělený a integrující se svět</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí příčiny vzniku bipolárního světa ▪ uvede příklady střetávání obou bloků ▪ vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce ▪ posoudí postavení rozvojových zemí ▪ orientuje se v problémech současného světa (DV) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření ▪ Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) ▪ Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky ▪ Pád „železné opony“ ▪ Dekolonizace ▪ Mimoevropský svět ▪ Sjednocující se Evropa ▪ Problémy současnosti ▪ Věda, kultura a technika ve 2. pol. 20. století 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané ▪ Ov – mezinárodní vztahy ▪ Ov – ústavy ČSR a ČR ▪ Z – orientace na mapě, práce s obecně zeměpisnou mapou

Poznámky

11.

Vzdělávací oblast:

Člověk a společnost

Vzdělávací obor:

Občanská výchova

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	1	1	1	1

Vyučovací předmět Občanská výchova se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost a vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV. Dále integruje okruhy Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV (3. a 4. ročník). a část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV, vzdělávací obor Výchova ke zdraví (3. ročník).

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV, Výchova demokratického občana RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV.

Pro výuku je k dispozici multimediální učebna.

Předmět přináší informace z řady humanitních oborů a zaměřuje se především na to, aby vybavil žáka základní úrovní občanské gramotnosti, tj. způsobilostí orientovat se v demokratické společnosti a konstruktivně řešit problémy, přičemž bude respektovat druhé, přihlížet k zájmům celku, bude znát svá práva, povinnosti a svobody a bude dodržovat zásady slušné komunikace.

Předmět dále přispívá k formování pozitivních občanských postojů, seznamuje žáky se vztahy v rodině a v dalších sociálních útvarech, s hospodářským a politickým životem společnosti. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Předmět seznamuje s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře, masmédiích, na internetu a pracovat s těmito informacemi – **kompetence k učení, kompetence komunikativní.**
- ✚ Zařazujeme kooperativní činnosti a podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů a učíme žáky hledat různé způsoby jejich řešení. Při týmové spolupráci učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti a tolerovat názory druhých – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů.**
- ✚ Vedeme žáky ke vhodné komunikaci s učiteli, žáky i ostatními dospělými, klademe důraz na kulturní úroveň komunikace a na dodržování pravidel slušného chování – **kompetence komunikativní, kompetence občanské.**
- ✚ Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání sebe sama a svého okolí – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské.**

- ✚ Vedeme žáky k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu – **kompetence občanské**.
- ✚ Motivujeme žáky k získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti – **kompetence občanské**.
- ✚ Učíme žáky orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci – **kompetence občanské**.
- ✚ Klademe důraz na mezipředmětové vztahy – **kompetence k učení, kompetence občanské**.
- ✚ Zapojujeme žáky do projektů, při nichž musí spolupracovat a komunikovat – **kompetence sociální, kompetence komunikativní**.
- ✚ Průběžně monitorujeme vztahy ve třídě – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, besedy

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	Člověk ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapojuje se do společných činností v rámci třídy, školy ▪ uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem ▪ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ▪ zhodnotí na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu ▪ chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům, uvědomuje si jejich význam ▪ posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci ▪ objasní účel symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Naše škola, život ve škole ▪ Rodina, rodinné a příbuzenské vztahy, manželství, funkce rodiny ▪ Naše vlast, ČR – demokratický právní stát, dělení státní moci, státní symboly, co nás proslavilo, památná a významná místa naší země ▪ Obec, obecní zřízení, důležité instituce ▪ Lidská práva (úvod do lidských práv) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola) ▪ Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – poznávání lidí ▪ Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika ▪ Č – popis (naše škola, obec, vlast) ▪ VV – výtvarné ztvárnění různých způsobů bydlení
	Člověk jako jedinec	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si důležitost správného rozvržení jednotlivých činností jak v průběhu roku, tak v průběhu dne 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rok v jeho proměnách a slavnostech, svátky, denní režim 	

	Člověk, stát a hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům hospodaření s penězi ▪ popíše zdroje příjmů státu a rodiny, uvede hlavní oblasti výdajů, dodržuje zásady hospodárnosti ▪ rozlišuje různé formy vlastnictví 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Majetek a vlastnictví (hospodaření s penězi) 	
2.	Člověk ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětluje role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví ▪ orientuje se v kulturních institucích, zhodnotí jejich nabídku, cíleně si vybírá akce, které ho zajímají ▪ vysvětlí rozdíl mezi nejdůležitějšími světovými náboženstvími ▪ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Život mezi lidmi ▪ Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek ▪ Kultura, kulturní tradice, kulturní instituce, náboženství ▪ Přírodní bohatství jeho ochrana ▪ Lidská práva, Všeobecná deklarace lidských práv 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ INT – Výchova ke zdraví ▪ Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí ▪ Multikulturní výchova – Kulturní rozdíly ▪ Č – kulturní život ▪ Bi – živočichové a prostředí ▪ D – umělecké slohy ▪ VV – umělecké slohy
	Člověk, stát a hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany a uvede příklady ▪ popíše funkci peněz ▪ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí ▪ uvědomuje si rozdíly mezi výrobou, obchodem a službami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Majetek, vlastnictví, formy vlastnictví ▪ Výroba, obchod služby ▪ Principy tržního hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity

	Člověk, stát a právo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ▪ objasní výhody demokratického řízení státu a na příkladech porovná jejich znaky ▪ vysvětlí smysl voleb do zastupitelstev v demokratickém státě a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ▪ zná základní lidská práva a svobody, posoudí jejich význam ▪ respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti ▪ rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady ▪ rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR ▪ Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní zprávy a samosprávy, jejich úkoly ▪ Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu, politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam ▪ Volby, význam a formy voleb do zastupitelstev ▪ Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola ▪ Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát ▪ Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě ▪ Výchova demokratického občana – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování <p>D – historické formy státu</p>
	Mezinárodní vztahy, globální svět	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si potřebu vzájemné spolupráce mezi zeměmi ▪ vnímá rozdíly mezi občany jednotlivých zemí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropská unie, OSN, NATO ▪ Národnostní menšiny 	
3.	Člověk jako jedinec	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů ▪ objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní rozvoj (adaptace na životní změny, dospívání, sebezměna, hledání smyslu života, zdravý způsob života, systém hodnot, utváření vědomí vlastní identity, dopad vlastního jednání a chování) ▪ Podobnost, odlišnost lidí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ INT – Výchova ke zdraví ▪ Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání, sebepojetí, sebeorganizace a seberegulace

		<p>rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví ▪ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat je a pěstovat zdravou sebedůvěru ▪ zná rizika ohrožující zdraví a uplatňuje jejich prevenci, vyjádří vlastní názor k problematice zdraví ▪ uvědomuje si význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ▪ rozpozná projevy záporných vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vnitřní život člověka ▪ Osobní rozvoj ▪ Bezpečné chování a komunikace ▪ Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí ▪ Nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií ▪ Sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bi – rozmnožování, vývin lidského jedince
	<p>Člověk ve společnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v problémech vyplývajících z mezilidských vztahů ▪ hodnotí a usměrňuje své chování ▪ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ▪ samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vztahy mezi lidmi (komunikace, vztahy mezi mužem a ženou) ▪ Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství ▪ Zásady lidského soužití (pravidla chování) ▪ Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování 	<p>INT – Výchova ke zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 		
	Člověk, stát a hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše pracovní činnosti vybraných profesí ▪ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ▪ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trh práce, typy povolání, požadavky kvalifikační 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Člověk a svět práce – Svět práce – integrace
	Člověk, stát a právo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí; posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidská práva (Všeobecná deklarace lidských práv) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát ▪ D – totalitní režimy
4.	Člověk, stát a právo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní význam právní úpravy důležitých vztahů- vlastnictví , pracovní poměr, manželství ▪ provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy, osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci ▪ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování ▪ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Právo v každodenním životě (rodina a její funkce, náhradní rodinná výchova) ▪ Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu ▪ Právní řád ČR – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů ▪ Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postizitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušení práv k duševnímu vlastnictví ▪ Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát ▪ Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě ▪ Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát ▪ D – ústavy ČR

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje a porovná úkoly právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ▪ vysvětlí funkci Ústavy ČR ▪ popíše politické spektrum ČR ▪ orientuje se v právním řádu České republiky a uplatňuje znalost práva v každodenním životě ▪ objasní principy demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 		
	Člověk ve společnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům nesnášenlivosti ▪ objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám ▪ kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zásady lidského soužití (protispolečenské jevy – xenofobie, rasismus, extremismus) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Multikulturní výchova – Lidské vztahy
	Člověk, stát a hospodářství	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše zdroje příjmů státu, uvede hlavní oblasti výdajů, vysvětlí systém sociálních dávek a příspěvků, které z rozpočtu státu získávají občané ▪ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Člověk a svět práce – Svět práce – integrace

		<p>dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ▪ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, ▪ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce ▪ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí její omezení ▪ vysvětlí jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne kdy je využít ▪ uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ▪ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní ▪ Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu proinvestování a pro získávání prostředků 	
--	--	---	---	--

		nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz		
	Mezinárodní vztahy, globální svět	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ▪ uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti zahraničních misí ▪ uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory ▪ uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor, popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva ▪ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na úrovni v obci, regionu ▪ uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobu jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR ▪ Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy; NATO; OSN, aj.) ▪ Globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané ▪ D – mezinárodní vztahy ▪ Bi – základy ekologie

Poznámky

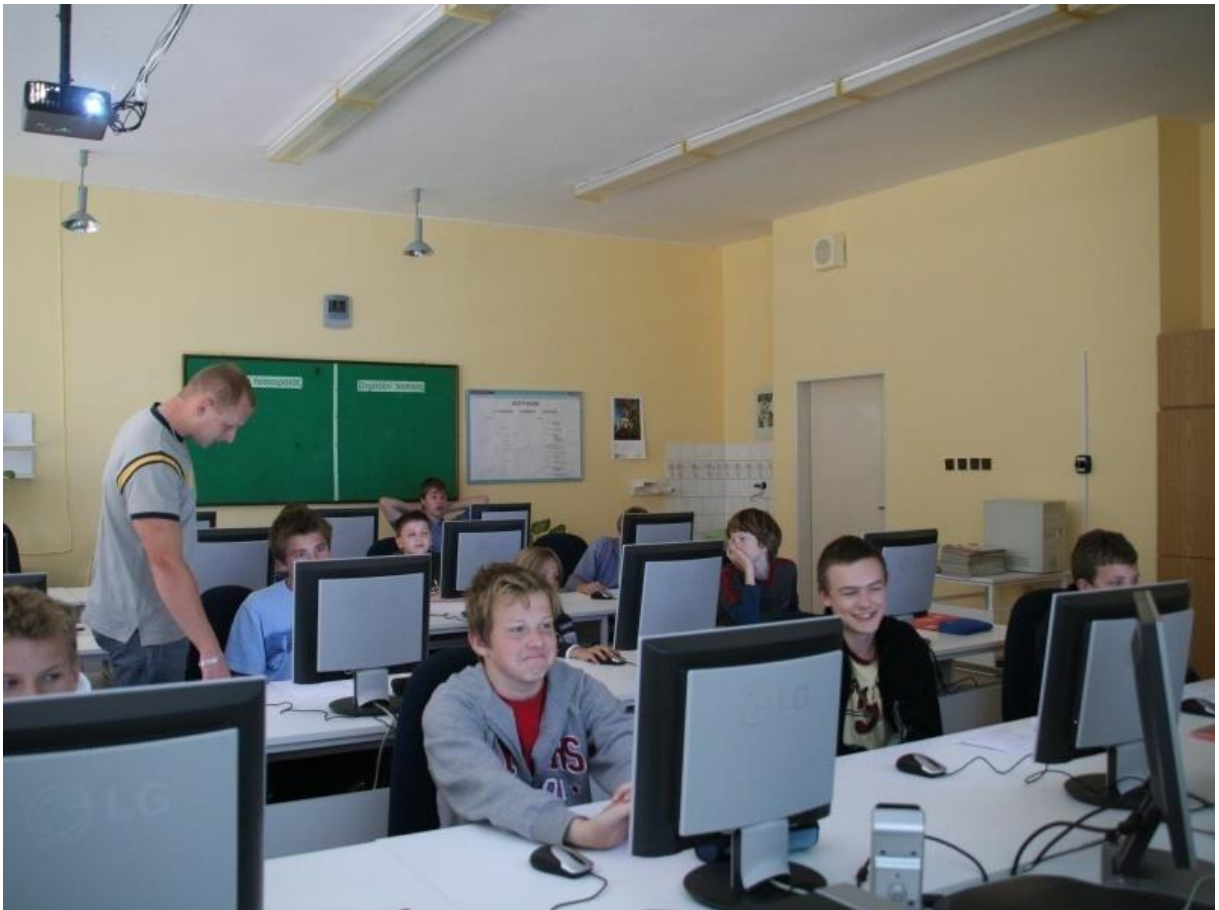

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

12.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	1	1	0

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie se vyučuje ve dvou ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV.

Výuka probíhá v počítačové učebně, která je vybavena celkem 16+1 počítači propojenými v síti a datovým projektorem. Učebna má mikrovlnné připojení na internet s dostatečnou rychlostí a kapacitou. Každá třída je dělena na dvě skupiny. V průběhu studia vyučovacího předmětu nabízíme žákům mimo povinné vyučovací hodiny: on-line přístup na internet; soutěže, kroužek programování.

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získávat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Obsah předmětu je zaměřen na získání znalostí základů hardware, na zdokonalení ovládání operačního systému, na používání základního uživatelského software; na aplikování, prezentování a ověřování věrohodnosti informací a dovedností; na komunikaci v rámci počítačové sítě (výměna a sdělení informací), na dodržování základních typografických a estetických pravidel a na využití výpočetní techniky v rámci ostatních předmětů; na respektování zákonů ochrany duševního vlastnictví.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Dbáme, aby žáci při práci s informacemi ověřovali kvalitu informačního zdroje s využitím klasických metod, s podporou výpočetní techniky a dodržovali autorská práva – **kompetence k učení**.
- ✚ Pomocí příkladů vedeme žáky k pochopení souvislostí a návazností mezi hardware a software – **kompetence k učení**.
- ✚ Motivujeme žáky problémy a situacemi z běžného života a praxe a učíme žáky používat výpočetní techniku k jejich řešení. – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Náhodnými kontrolami vedeme žáky ke vhodné komunikaci v rámci školní počítačové sítě a internetu – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Na příkladech zpracovaných prezentací učíme žáky užívat výpočetní techniku k formulaci svých názorů a jejich obhajobě – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Systematickou kontrolou a rozbořem elektronicky zpracovávaných dokumentů vedeme žáky k osvojení typografických a estetických pravidel pro úpravu elektronického projevu – **kompetence komunikativní**.

- + Vytvářením vhodných podmínek při výuce a vhodným upozorňováním na danou skutečnost vedeme žáky k využívání zkušeností z výuky v běžném životě – **kompetence komunikační**.
- + Pomocí zadaných úkolů vedeme žáky k sebehodnocení, hodnocení svého přístupu k práci a k objektivnímu hodnocení práce jiných žáků – **kompetence sociální a personální**.
- + Rozhovorem a diskusí ve škole nebo při mimoškolních aktivitách vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy – **kompetence sociální a personální**.
- + Vlastním příkladem pomoci vedeme žáky ke schopnosti při řešení úkolů požádat o pomoc či pomoc poskytnout – **kompetence sociální a personální**.
- + Vyžadujeme dodržování a respektování řádu počítačové učebny a bezpečnostních pravidel pro práci, vedeme žáky k respektování zákonných norem všeobecně – **kompetence občanské**.
- + Vyžadujeme respektování práv žáků k duševnímu vlastnictví při využívání software – **kompetence občanské**.
- + Kládeme důraz na zpracovávání prezentací – **kompetence pracovní**.
- + Zadáváme žákům krátkodobé úkoly s pevně stanoveným termínem vyhotovení a odevzdání – **kompetence pracovní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2.	Informace a zpracování informací	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ▪ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ▪ se seznámí se zákony ochrany duševního vlastnictví ▪ vyhledává, třídí, zpracovává a ukládá informace ▪ pracuje s jednotkami informace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informace ▪ Informatika a výpočetní technika ▪ Převody jednotek pomocí programu Kalkulačka ▪ Použití informací v souladu s autorským zákonem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní rozvoj ▪ Rozvoj schopností poznávání
	Základy práce s počítačem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie ▪ respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně v případě jejich závady ▪ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ▪ dodržuje základní a bezpečnostní hygienická pravidla a předpisy při práci s počítačem ▪ ovládá operační systém a rozlišuje různé druhy programů podle účelu, použití a licence ▪ používá počítačovou terminologii a vysvětlí význam pojmů ▪ aplikuje základní informace v autorském právu a odpovědnosti při nelegálním šíření programů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hardware ▪ Software ▪ Hygiena při práci s počítačem ▪ Základy práce s operačním systémem ▪ Práce s vnější pamětí ▪ Praktické postupy při práci na počítači ▪ Počítačové viry, spyware a antivirové programy 	

Počítačová grafika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací ▪ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ▪ zpracovává a prezentuje grafické informace ▪ pracuje s programem pro rastrovou grafiku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní pojmy počítačové grafiky ▪ Práce s rastrovým editorem 	
Internet a jeho služby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty ▪ vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích ▪ komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení ▪ pracuje s informacemi v souladu s předem stanovenými pravidly ▪ používá a třídí informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ▪ provádí hodnocení mezi jednotlivými vztahy a údaji ▪ ovládá služby internetu – elektronickou poštu, www, chat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní pojmy ▪ Počítačové sítě ▪ Vývojové trendy v komunikačních technologiích ▪ Práce s poštovním klientem, prohlížečem ▪ Vyhledávání a ověřování informací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
Zpracování využití informací – tvorba prezentací	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ▪ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základy typografie pro prezentace ▪ Práce s programem pro tvorbu prezentací ▪ Pravidla pro tvorbu lineární prezentace ▪ Pravidla pro prezentujícího ▪ Tvorba a předvedení lineární prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – Receptivní činnost interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; stavba mediálních sdělení

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá práci s programem na tvorbu lineární prezentace ▪ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem v prezentaci ▪ pracuje s informacemi v souladu s autorským zákonem ▪ vytvoří a prezentuje projekt na vybrané téma 		
	Samostatný projekt	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplikační software – prezentační a grafické editory ▪ Grafická a typografická úprava ▪ Struktura objektů na snímku v lineární prezentaci 	
3.	Zpracování využití informací – zpracování textu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru ▪ ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací ▪ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a grafikou ▪ zpracuje a prezentuje informace v textové podobě ▪ používá vlastnosti odstavce, tabulky, odrážky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní typografická pravidla ▪ Praktická úprava textu v hladké sazbě ▪ Kontrola pravopisu a gramatiky ▪ Vkládání grafických objektů do textu ▪ Tisk, export do formátu *.pdf ▪ Odrážky ▪ Tabulky ▪ Odborný text (matematický) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Č – pravopis ▪ Č – životopis
	Samostatný projekt	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě – vícestránkový text		
	Počítačová grafika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Základní pojmy počítačové grafiky ▪ Práce s vektorovým editorem 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ▪ pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru ▪ zpracovává a prezentuje grafické informace ▪ pracuje s programem pro vektorovou grafiku ▪ vysvětlí rozdíl mezi rastrovou a vektorovou grafikou ▪ vyhodnotí práci s textem a grafikou v textovém a grafickém programu 		
Samostatný projekt – týmová práce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v grafické a multi-mediální formě – obrázek v 3D 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aplikační software – grafické a prezentační editory 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Č – publicistický útvar (inzerát, reklama...) ▪ Mediální výchova – Produktivní činnost – tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu
Zpracování využití informací – tabulkový kalkulátor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací ▪ objasní rozdíl mezi textovým a tabulkovým editorem ▪ používá a vysvětlí pojmy – buňka, list, sešit, sloupec, vzorec, graf ▪ rozezná a používá formáty a vlastnosti buněk ▪ tvoří jednoduchou tabulku ▪ používá jednoduché výpočty ▪ vytvoří a popíše graf 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Úprava a vlastnosti buňky ▪ Zpracování jednoduchých tabulek ▪ Graf sloupcový, výsečový a spojnicový ▪ Seznam a omezení obsahu buněk ▪ Tisk tabulky a graf 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ch, Bi, F – laboratorní práce – elektronické zpracování protokolů

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

13.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Hudební výchova

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	1	1	1	1

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna s hudebními nástroji a audiovizuální technikou.

Ve 3. a 4. ročníku je třída rozdělena na dvě skupiny. Hudební výchova se střídá s Výtvarnou výchovou jednou za dva týdny ve dvouhodinových blocích.

Hudební výchova si klade za prioritu zachovat činnostní charakter Hudební výchovy, dbá na podporu tvořivosti žáků, podporuje jejich aktivní přístup k hudebním aktivitám. Práce v hodinách se odehrává ve skupinách, je tak kladen důraz na kooperaci uvnitř skupiny, na podíl zodpovědnosti jednotlivých členů skupin, dále pak je podpořena přirozená soutěživost mezi jednotlivými skupinami. Jsou využívány moderní vzdělávací postupy.

Žáci se seznámí se základy hudební teorie tak, aby byli schopni orientovat se v hudebním zápise a dále s hudebním zápisem pracovat – dle svých individuálních schopností ho reprodukovat, tvořit svá vlastní hudební díla. Poznájí jednotlivé hudební styly, žánry, formy, seznámí se s hudebními nástroji, jak klasickými, tak i moderními. Získají základní přehled o vývoji hudby jak artificiální, tak nonartificiální s důrazem na vazby na další sféry života (výtvarné umění, politika, práce...).

Žáci jsou vedeni k tomu, aby v rámci svých možností interpretovali a produkovali hudbu; chápali hudbu jako prostředek duševního odpočinku a obohacení; chápali hudbu v širších společenských a historických souvislostech; chápali hudební dílo jako logicky vystavěný celek a jako takový i fungující; chápali svoji roli ve skupině, přijali zodpovědnost za svůj podíl na odvedené práci; vytvářeli nepředpojaté postoje k ostatním kulturám a jejich dědictví.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Učíme žáky plánovat, organizovat, vyhodnocovat jejich činnosti, podporujeme samostatnost a tvořivost, zařazujeme kooperativní činnosti – **kompetence k učení, kompetence pracovní.**
- ✚ Uplatňujeme individuální přístup k žákům a rozvíjíme tak jejich vlastní schopnosti a dovednosti – **kompetence k učení.**
- ✚ Podporujeme týmovou spolupráci při řešení zadaných úkolů, projektů – **kompetence k řešení problémů.**
- ✚ Realizujeme kulturní vystoupení žáků pro děti MŠ, zákonné zástupce žáka, spolužáky – **kompetence komunikativní.**

- ✚ Učíme žáky pracovat v týmech, vnímat vzájemné odlišnosti, zastávat v týmu různé role, učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu jako celku, svoji i ostatních členů – **kompetence sociální a personální**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, besedy

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení

ROČ	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti ▪ dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého ▪ využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní ▪ vytváří a realizuje jednoduchý doprovod ▪ hraje dle svých dispozic rytmicky přesně i ve vícehlase ▪ orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje ▪ vytvoří jednoduchý notový zápis (rytmický, melodický) ▪ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby ▪ rozpozná zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat a zařadit do určité skupiny ▪ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů 	<p><i>Vokální činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ▪ Jednohlasý zpěv a deklamace ▪ Intonační cvičení v dur ▪ Zpěv lid. a umělých písní <p><i>Instrumentální činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednoduchý doprovod lid.písní s využitím nástrojů, Orffova instrumentáře, hra na tělo ▪ Rytmický vícehlas ▪ Noty, pomlky, takt, stupnice dur, předvětí, závětí, dynamika ▪ Orientace v jednoduchém notovém zápisu <p><i>Hudebně pohybové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pochod, polka, mazurka, valčík ▪ Taktování, hra na orchestr a dirigenta <p><i>Poslechové činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hudebně výrazové prostředky – pohyb melodie, rytmus, zvukomalba, hudební forma ▪ Hudební nástroje – základní přehled ▪ Poslech vybraných skladeb – Dvořák, Smetana, Chopin ▪ Zvuk a tón 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena, Kooperace a kompetice, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání ▪ Vv – rezerváž lidové písně, zvuky v přírodě ▪ Č – hlasová hygiena, paralingvální prostředky řeči

<p>2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá dle svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ▪ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu ▪ dokáže ocenit kvalitu vokálního projevu druhého ▪ vytváří jednoduchý notový zápis ▪ orientuje se v jednoduchém notovém zápise ▪ užije v doprovodu správně T a D ▪ diriguje píseň ▪ pantomimou vyjádří vybrané hudebně výrazové prostředky. ▪ analyzuje jednotlivé stavební prvky skladby, jejich formu ▪ rozezná polyfonii od homofonie ▪ rozezná dur a moll 	<p><i>Vokální činnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ▪ Intonační cvičení v dur i moll ▪ Zpěv lidových i umělých písní ▪ Jednoduché formy dvojhlasu (kánon, lidový dvojhlas, prodleva) ▪ Mutace <p><i>Instrumentální činnost:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprovod písní ▪ Noty, stupnice dur a moll, intervaly, kvinakord (T, S, D), posuvky ▪ Legato, staccato, označení tempa <p><i>Hudebně pohybové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pantomima ▪ Pohybové ztvárnění některých hudebně výrazových prostředků – dynamika, legato, staccato, tempo <p><i>Poslechové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hudební forma – třídílná, rondo, variace, kánon ▪ Polyfonie x homofonie ▪ Poslech vybraných skladeb z různých období ▪ Základní orientace ve slohových obdobích ▪ Hudební nástroje – prohlubování znalostí – orchestr ▪ Opera x muzikál x melodram 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena, Kooperace a kompetice, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání ▪ Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ Vv – impresionismus – forma ▪ D – časová osa ▪ Č – hlasová hygiena, neverbální a paralingvální prostředky řeči
<p>3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v jednohlase i vícehlase ▪ uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně 	<p><i>Vokální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ▪ Intonační cvičení, rozvoj harmonického cítění ▪ Zpěv lidových i umělých písní ▪ Zpěv dvojhlasu <p><i>Instrumentální činnosti:</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena, Kooperace a kompetice, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání ▪ Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

	<p>čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá své individuální hudební schopnosti a dovedností při hudebních aktivitách ▪ dle svých dispozic tvoří a realizuje doprovody písní, reprodukuje různá témata ▪ dle svých dispozic realizuje skladby a písně různých období ▪ na základě svých hudebních a pohybových schopností volí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě ▪ předvede jednoduchou pohybovou vaz ▪ srovnává slyšenou hudbu z hlediska její slohové a stylové příslušnosti ▪ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku ▪ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění ▪ zná představitele jednotlivých hudebních slohů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprovod písní ▪ Prohlubování znalostí stupnic, akordů, akordických značek ▪ Reprodukce melodií a motivů ▪ Hudebně pohybové činnosti: ▪ Navazují na ostatní hudební činnosti během roku (dobové tance, ...) <p><i>Poslechové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ přehled artificiální a nonartificiální hudby, hudebních slohů, hlavní představitelé, formy, druhy ▪ hudba artificiální x nonartificiální ▪ hudba světská x duchovní 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané ▪ Vv – srovnávání výrazových prostředků ve výtvarném a hudebním díle ▪ D – orientace ve slohových obdobích, nejdůležitější události daných období ▪ Č – hlasová hygiena, umělecké slohy
4.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpívá dle svých dispozic čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase ▪ reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří 	<p><i>Vokální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ▪ Intonační cvičení v dur a moll, rozvoj harmonického cítění ▪ Zpěv lidových a umělých písní, které odpovídají probíraným žánrům 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena, Kooperace a kompetice, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání ▪ Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

	<p>a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dle svých schopností a dovedností skladby různých stylů a žánrů realizuje ▪ vytváří a reprodukuje doprovody k písním ▪ rozpozná některé z tanců různých slohových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu ▪ rozlišuje hudbu uměleckou a neuměleckou ▪ zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednohlas, vícehlas <p><i>Instrumentální činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Doprovod písní ▪ Reprodukce melodií a motivů ▪ Noty, intervaly, akordy, stupnice – prohlubování znalostí <p><i>Hudebně pohybové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Navazují na probírané učivo a činnosti během roku (moderní tance) <p><i>Poslechové činnosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nonartificiální hudba ▪ world music, lidová hudba ▪ pop-music, její vývoj ▪ umělecká hudba a její vývoj ▪ divadla malých forem, muzikál ▪ prohlubování znalostí nástrojů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané ▪ Multikulturní výchova – Multikulturalita ▪ Č – hlasová hygiena, literatura po 2. světové válce
--	--	---	--

*Vysvětlivky: T – tónika
 D – dominanta
 S – subdominanta*

Poznámky

14.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	2	2	1	1

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura a vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV.

Na nižším stupni gymnázia v 1. a 2. ročníku probíhá výuka jednou týdně ve dvouhodinových blocích. Ve 3. a 4. ročníku je třída rozdělena na dvě skupiny, Výtvarná výchova se střídá s Hudební výchovou jednou za dva týdny ve dvouhodinových blocích.

Pro výuku je k dispozici učebna, některé hodiny jsou vedeny v plenéru (v přírodě, ve městě). Během školního roku žáci navštěvují výstavy v městském muzeu a výstavních sálech na zámku.

Umění a kultura je neoddelitelnou součástí lidské existence i každodenního života. Proto jako vzdělávací oblast v RVP ZV zprostředkovává na rozdíl od jiných oblastí žákům nejen racionální, ale i umělecké osvojování světa. V tvůrčích činnostech vytváří prostor pro zúročení osobnostní zkušenosti žáků, hledání a nalézání různorodých prostředků pro vlastní vyjádření, poznávání zákonitostí umělecké tvorby a vytváří předpoklad pro emancipované zapojování se do uměleckého procesu, ať již v roli tvůrce či recipienta. Vzdělávací obor vychází z jednotlivých druhů umění a umožňuje nalézat přesahy a vazby a vnímat je v proměnách společenského i historického kontextu.

Žák je veden k tomu, aby chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život; se podílel na vytváření příjemného prostředí ve škole; se vyjadřoval také pomocí výtvarných prostředků; chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny; se naučil pracovat ve skupině; si utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím; chápal význam uměleckého díla a výtvarného umění.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Podporujeme samostatnost a tvořivost – **kompetence k učení**.
- ✚ Uplatňujeme individuální přístup k žákům – **kompetence k učení**.
- ✚ Vedeme ke spolupráci při organizování některých akcí mimo vyučování – **kompetence k učení**.
- ✚ Nabízíme účast v soutěžích – **kompetence k učení**.
- ✚ Organizujeme návštěvy výstav, čímž formujeme postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjíme kulturní rozhled – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální**.

- Organizujeme žákům práci formou společných projektů, rozvíjíme tak jejich schopnosti týmové spolupráce – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.**

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, besedy

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.	<ul style="list-style-type: none"> užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, užívá některé metody současného výtvarného umění 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s uměleckým dílem Experimenty s reprodukcí Originál, reprodukce, kopie Postup od detailu k celku 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální výchova –Kreativita a komunikace, Rozvoj schopností poznávání
	<ul style="list-style-type: none"> zaznamenává vizuální a ostatní smyslové zkušenosti, užívá VOV k zaznamenávání předmětů z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> Záznam emocí, pocitů, představ, vjemů Výtvarné vyjádření struktury a povrchu Výtvarné prožitky z hudby Fantazie, sny, představy, příběh 	<ul style="list-style-type: none"> Č – ztvárnění textu Bi – rostliny Ov – obec, město, region Hv – lidová píseň
	<ul style="list-style-type: none"> vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité VOV 	<ul style="list-style-type: none"> Malba temperou, akvarel Dělení barev – základní, doplňkové Kontrast, kompozice Zlatý řez, vertikála, horizontála 	
	<ul style="list-style-type: none"> vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VOV a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků 	<ul style="list-style-type: none"> Plocha, prostor Kombinované techniky Pohyb, rytmus Experimenty s materiály 	
	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje umělecké VOV současnosti a minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> Tělo ve výtvarném umění Portrét, profil, ánfas Mimika, gesto 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidská postava, proporce, pohyb 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje poznané vizuálně obrazové prostředky, rozliší působení VOV v rovině smyslového účinku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Člověk a prostředí ▪ Krajina, mapa, reliéf ▪ Město, perspektiva ▪ Kresba, malba podle skutečnosti 	
2.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, některé metody současného výtvarného umění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proměny času, opakování, řazení prvků ▪ Práce s fotografií ▪ Rozfázovaný pohyb ▪ Krajina, proměny v ročních obdobích ▪ Mobilní objekty, prostor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VOV, jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Malba, kresba, grafika ▪ Psychologie barev ▪ Prostorová tvorba ▪ Práce s materiály ▪ Kombinované techniky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hv – impresionismus, lidová píseň ▪ Č – umělecké slohy ▪ Bi – živočichové
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností a zkušeností získaných ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kulisy, masky, kostýmy ▪ Živly a jejich zpracování ▪ Haptické etudy 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité VOV 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nálady, pocity, fantazie ▪ Prostor, interiér, exteriér ▪ Perspektiva 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ověřuje komunikační účinky VOV v sociálních vztazích a vhodnou formou je prezentuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samostatná tvorba ▪ Skupinová práce ▪ Velký formát ▪ Reklama, design ▪ Figura, postava, portrét, karikatura 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretuje umělecké VOV současnosti a minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí, z vlastních zkušeností a prožitků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výtvarné směry ▪ Video, film ▪ Architektura ▪ Umělecká řemesla ▪ Příroda kolem nás ▪ Kresba v plenéru 	
3.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpoznává specifčnosti různých vizuálně obrazových znakových systémů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Linie, plocha, objem ▪ Barva, valér, tón ▪ Tvar, světlo, stín ▪ Grafické techniky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Psychohygienu, Kreativitu, Rozvoj schopností poznávání
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy z hlediska poznání a komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Člověk a prostředí ▪ Architektura 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Č – umělecké slohy ▪ Bi – člověk ▪ Hv – dobové tance
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Návštěvy výstav ▪ Seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně ▪ Výtvarné techniky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hv – srovnání výrazových prostředků, v hudební a výtvarném díle

	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech VOV uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, vlastní tvorba 	<ul style="list-style-type: none"> Individuální projev Kolektivní projev Práce ve skupině Akční tvorba 	
	<ul style="list-style-type: none"> užívá VOV k zaznamenávání vizuálních zkušeností a zkušeností získaných ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s materiály Kompozice, tvar Kontrast, rytmus Grafické techniky 	
	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci VOV 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace, hra s formou Mestická malba Rukopis autora Kresba, malba v plenéru 	
4.	<ul style="list-style-type: none"> při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná individuální přínos pro tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> Já a moje identita Znak, symbol Lidská postava Práce s materiálem 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena, Kreativita, Rozvoj schopností poznávání
	<ul style="list-style-type: none"> pojmenovává účinky VOV pro smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot, vytváření pohybů 	<ul style="list-style-type: none"> Kompozice Plocha, linie, bod Plocha, kontrast, rytmus Inspirace hudbou 	<ul style="list-style-type: none"> Č – vnímání uměleckého díla Bi – mineralogie a ekologie
	<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí, způsobů vyjadřování a možností médií 	<ul style="list-style-type: none"> Počítačová grafika 	

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Současné umělecké směry 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná obsahové souvislosti vlastních VOV a konkrétních uměleckých děl, vybírá vhodné prostředky pro vlastní tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výtvarné techniky ▪ Malba, kresba, grafika ▪ Fotografie, film, divadlo ▪ Prostorová tvorba 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří si přehled VOV podle samostatně zvolených kritérií ▪ porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace VOV; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proměnlivost uměleckého díla v čase ▪ Návštěvy výstav 	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje umělecké směry od konce 19. století po současnost ▪ rozliší působení VOV v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Umělecké směry 20. století ▪ Současné výtvarné tendence ▪ Body art ▪ Land art 	

Vysvětlivky: VOV – vlastní obrazové vyjadřování

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

15.

Vzdělávací oblast:

Člověk a zdraví

Vzdělávací obor:

Tělesná výchova

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	3	3	2	2

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje ve čtyřech ročnících nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV a vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Dále je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV, vzdělávací obor Výchova ke zdraví (1.–4.ročník, 3. ročník).

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV.

Výuka probíhá v oddělených skupinách chlapců a dívek. V průběhu roku je zaměřena především na výuku základů atletiky, sportovních her a gymnastiky. Výuka atletiky probíhá na atletickém stadionu II. ZŠ v Moravské Třebové (pro výuku poskytuje velmi dobré podmínky) v podzimním a jarním období školního roku podle povětrnostních podmínek.

Pro výuku sportovních her a gymnastiky máme k dispozici dvě tělocvičny, jednu určenou a vybavenou pro sportovní hry, druhou pro gymnastiku. V jednom pololetí příslušného školního roku vyučujeme jednu sportovní hru v bloku, ve druhém pololetí gymnastiku také v bloku.

Žáci druhého ročníku absolvují sedmidenní lyžařský kurz.

K pohybovým aktivitám vedeme žáky i v době jejich osobního volna tím, že jim nabízíme pravidelný pohyb v zájmových sportovních kroužcích.

Předmět Tělesná výchova si klade za cíl zejména vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví a uvědomit si jeho skutečnou životní hodnotu; chápat zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody; naučit žáky vnímat radostné prožitky z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou kladných vztahů; vytvořit u žáků takový vztah k pohybovým činnostem, aby ty se staly nedílnou součástí jejich životního stylu. Naučit žáky orientovat se v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje. Vést žáky k vytváření zdravých mezilidských vztahů v kolektivu se základními etickými a morálními postoji a rozvíjet jejich volní úsilí. Vést žáky k chápání své zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu a duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera, profese, pro uplatnění ve společnosti, atd. Naučit žáky zásadám kompenzace jednostranného svalového zatížení. Naučit žáky i v budoucnu vykonávat své fyzické aktivity přiměřeně svým možnostem. Dbát na prevenci úrazů. Podporovat myšlenky olympismu a vychovávat žáky k jednání v duchu fair play. Umožnit žákům účast ve školních sportovních postupových soutěžích.

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Vytváříme je zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva – **kompetence k učení**.
- ✚ Specifikujeme pravidla různých sportovních činností – **kompetence k učení**.
- ✚ Předkládáme a objasňujeme základní názvosloví používané ve sportu – **kompetence k učení**.
- ✚ Nabízíme žákům různé možnosti testování svých schopností a dovedností – **kompetence k učení**.
- ✚ Dosažené vědomosti a dovednosti hodnotíme formou soutěží a měření – **kompetence k učení**.
- ✚ Vedeme žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot – **kompetence k učení**.
- ✚ Využíváme disporcí mezi okamžitou a očekávanou úrovní rychlosti, síly, obratnosti a vytrvalosti u žáků, dle nabídky si žáci vlastním výběrem určité možnosti přizpůsobují svůj pohybový režim – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Směřujeme žáky k co nejcitlivějšímu vnímání problémových a krizových situací na sportovišti i mimo něj – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Vedeme je k rozpoznání a pochopení problémů, jejich příčin a následnému způsobu řešení – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Učíme žáky ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Předkládáme možnosti vzájemné dopomoci a záchrany – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Používáme zpětnovazebnou komunikaci mezi žákem a učitelem, která pomáhá vnímat a předávat jednoznačné informace – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Tato komunikace je nutná k pochopení a splnění zadaného pohybového úkolu žáka nebo skupiny a vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení používaných ve sportovních činnostech – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Vedeme žáky k využívání komunikativních dovedností při vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci v rámci družstva, skupiny, kolektivu, ... – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Žáci střídají různé role ve dvojici i ve skupině dle svých možností a respektují vazbu mezi úrovní schopností a dovedností a hierarchií skupiny – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Jsou srozuměni s tím, že vynaložené úsilí může znamenat posun jejich pozice v družstvu a akceptují roli odpovídající jejich možnostem. Současně respektují ostatní členy v jejich rolích – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Vysvětlujeme nutnost poskytnutí pomoci nebo žádosti o její poskytnutí – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Objasňujeme vliv sebedůvěry a sebeúcty jako základu zdravého sebevědomí – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Pomáháme žákům vytvářet představu správného životního stylu – **kompetence občanské**.
- ✚ Vysvětlujeme význam zdravé výživy a s tím související rizika – mentální anorexie, bulimie, obezita, alkoholismus a nikotinismus – **kompetence občanské**.
- ✚ Vedeme je k uvědomění si svých práv a povinností a k zodpovědnosti za své chování – **kompetence občanské**.
- ✚ Učíme žáky respektovat individuální odlišnosti u každého z nich a schopnosti domluvit se – **kompetence občanské**.
- ✚ Podporujeme pocit a smysl týmového ducha i vlastní sebeúcty, který je přenosný ze sportu do společenské i pracovní sféry – **kompetence občanské**.
- ✚ Směřujeme žáky k dodržování správných cvičebních postupů a k ochraně svého zdraví i zdraví ostatních – **kompetence pracovní**.

- + Vedeme je k využívání znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oblastech – **kompetence pracovní**.
- + Pomáháme žákům při překonávání přiměřené míry psychické i fyzické zátěže s ohledem na jejich individuální předpoklady – **kompetence pracovní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: diskuze, demonstrace

Metody fixační: řešení problémových úloh, samostatná cvičení

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, frontální výuka, práce ve dvojicích

ROČ	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1.–4.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ▪ respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a dokáže přizpůsobit svou pohybovou činnost dané skupině sportujících ▪ zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením ▪ aktivně se vyhýbá nevhodným činnostem z pohledu jeho zdravotního oslabení ▪ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ▪ považuje hygienu po sportovních činnostech za jejich nedílnou součást ▪ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ▪ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu ▪ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly ▪ rozumí gestům, signálům a povelům používaných v tělesné výchově a adekvátně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Význam pohybu pro zdraví; tělesná výchova a sport dívek a chlapců; věkové kategorie; rekreační a výkonnostní sport ▪ Zdravotně orientovaná zdatnost, její složky, kondiční programy ▪ Nevhodná cvičení a činnosti ▪ Kompenzační a vyrovnávací cvičení ▪ Posilovací cvičení ▪ Relaxační a dechová cvičení ▪ Regenerace ▪ Testy ▪ Tělesná a duševní hygiena ▪ Dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny ▪ První pomoc při tělesné výchově a sportu v různém prostředí ▪ Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace ▪ Morální rozvoj ▪ Základní typy rozcvičení ▪ Výživa a zdraví ▪ Komunikace v tělesné výchově ▪ Gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojených pohybových činnostech ▪ Názvosloví ▪ Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena, Kreativita, Komunikace ▪ Výchova ke zdraví – integrace

<ul style="list-style-type: none"> ▪ užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka a čtenáře novin, časopisů, uživatele internetu ▪ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ▪ zná pravidla fair play jednání a snaží se je dodržovat ▪ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výsledky, eviduje je a vyhodnotí ▪ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci ▪ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy ▪ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je používá ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech ▪ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny ▪ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ▪ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ▪ předvede správnou techniku běžecké abecedy a prokazuje zlepšení v každém období testování ▪ zvládne techniku štafetové předávky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fair play jednání ▪ Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností ▪ Měření ▪ Evidence ▪ Vyhodnocování ▪ Pohybové hry ▪ Soutěživé – štafetové, běžecké, přihrávané ▪ Kondiční a estetické formy cvičení – posilování, kruhový trénink, cvičení s náčiním ▪ Kondiční a estetické cvičení s hudbou – rytmická gymnastika, aerobic, tance ▪ Atletika – běhy: atletická abeceda, běžecká cvičení, sprinty, vytrvalostní běhy, štafetové běhy, cvičení na rozvoj výbušné síly, skoky: odrazová cvičení pro skok daleký a vysoký, hod míčkem ▪ Gymnastika – organizace a bezpečnost, vhodné oblečení a hygiena, technika pohybu, názvosloví, dopomoc ▪ Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží ▪ Historie a současnost sportu, olympismus – olympijská charta, významní sportovci ▪ Organizace prostoru pohybových činností i v nestandardních podmínkách ▪ Sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování 	
--	--	--

<p>1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předvede správnou techniku skoku dalekého ▪ ovládá základní testovací prvky v prostných, na přeskoku, na hrazdě a na kladině (pouze dívky) ▪ aktivně se zapojuje při dopomoci a záchraně cvičenců ▪ zvládá techniku správného gymnastického odrazu z můstku ▪ pochopí smysl úpolových cvičení a her ▪ zvládá pohybové dovednosti a základní herní činnosti jednotlivce ve florbale ▪ dokáže se orientovat ve vzniklých herních situacích a správně se rozhodovat při jejich řešení ▪ respektuje pravidla, hraje v duchu fair play 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atletika – skok daleký, průprava na skok vysoký ▪ Gymnastika – kotouly vpřed, kotoul vzad, přeskok – roznožka, hrazda – průvlek vzad, vpřed, náskok do vzporu, přešvih vpřed, seskok unožením, nízká kladina – chůze, obraty (dívky) ▪ Drobná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, drobné úpolové hry ▪ Florbal – základní herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, hra, pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<p>2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předvede správnou techniku skoku dalekého i vysokého ▪ dodržuje stanovená pravidla bezpečnosti při cvičení v akrobacii a na nářadí ▪ volí si obtížnost jednotlivých prvků přiměřeně ke svým pohybovým schopnostem a předpokladům ▪ zvládá pohybové dovednosti a základní herní činnosti jednotlivce v košíkové ▪ dokáže se orientovat ve vzniklých herních situacích a správně se rozhodovat při jejich řešení ▪ respektuje pravidla, hraje v duchu fair play ▪ respektuje zásady bezpečnosti při lyžování a pravidla bezpečného pohybu na sjezdových tratích ▪ na sjezdových tratích a na vleku se řídí pokyny správce areálu, Horské služby a instruktorů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atletika – skok daleký, skok vysoký ▪ Gymnastika – prostná – kotouly vpřed a vzad v obměnách, stoj na rukou s dopomocí, skoky, poskoky a rovnovážné polohy, přeskok – roznožka s oddáleným můstkem, průprava na skrčku, hrazda – výmyk s dopomocí, přešvihy vpřed a vzad, seskok odkmihem vzad, sešín vpřed, kladina – náskok, seskok, poskoky (dívky) ▪ Drobná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, úpolové hry ▪ Košíková – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, hra, pravidla ▪ Lyžování – zásady pobytu, pohybu a bezpečnosti na horách, lyžařský sjezdový výcvik, jízda na vleku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kooperace a kompetice, Mezilidské vztahy

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podle svých možností a předpokladů zvládá jízdu na vlecích a základní techniku sjíždění a zatáčení na lyžích 		
3.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládá základní techniku vrhu koulí ▪ dodržuje zásady bezpečnosti při vrzích ▪ zvládá techniku správného gymnastického odrazu z trampolínky ▪ respektuje zásady bezpečnosti při skocích na trampolínce ▪ zvládá pohybové dovednosti a základní herní činnosti jednotlivce ve volejbale ▪ dokáže se orientovat ve vzniklých herních situacích a správně se rozhodovat při jejich řešení ▪ respektuje pravidla, hraje v duchu fair play 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atletika – vrh koulí ▪ Gymnastika – prostrná – stoj na rukou do kotoulu, přemetový poskok, přemet stranou, přeskok – skrčka, hrazda – výmyk, průprava na toč jízdo vpřed, spád, vzepření v závěsu v podkolení (dívky), kladina – skoky, rovnovážné polohy, trampolínka – základní skoky ▪ Volejbal – herní činnosti jednotlivce, průpravná hra, základní herní systém, hra, pravidla ▪ Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace s turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla ▪ Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita, Kooperace a kompetice ▪ Výchova ke zdraví – integrace
4.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá techniku vrhu koulí sunem ▪ zvládá pohybové dovednosti a základní herní činnosti jednotlivce v házené a korfbalu ▪ dokáže se orientovat ve vzniklých herních situacích a správně se rozhodovat při jejich řešení ▪ respektuje pohlavní a výkonnostní rozdíly 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atletika – vrh koulí ▪ Gymnastika – prostrná – zdokonalování naučených prvků, volná sestava z osvojených prvků, přeskok – skrčka s oddáleným můstkem, hrazda – toč jízdo vpřed, nácvik sestavy z osvojených prvků, kladina – zdokonalování, sestava z osvojených prvků, trampolínka – základní skoky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	<ul style="list-style-type: none">▪ chová se slušně k opačnému pohlaví (vzájemné respektování)	<ul style="list-style-type: none">▪ Házená – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, hra, pravidla▪ Korfbal – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, hra, pravidla	
--	--	--	--

Poznámky

16.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Biologická praktika

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	1	0	0

Vyučovací předmět Biologická praktika se vyučuje v jednom ročníku nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vzdělávacího oboru Práce s laboratorní technikou RVP ZV, dále navazuje na vzdělávací oblast Člověk a příroda RVP ZV, vzdělávací obor Biologie.

Výuka probíhá v moderně vybavené učebně biologie a laboratoři.

Ve vzdělávacím oboru Člověk a svět práce, v tematickém okruhu Práce s laboratorní technikou žák prakticky poznává přírodu, ověřuje stavbu těl rostlin a živočichů a některé přírodní děje. Při pokusech využívá nejčastěji mikroskop.

Žák je veden k tomu, aby dodržoval pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí; poskytl první pomoc při úrazu; využíval vhodné pracovní postupy; vyhledal všechny dostupné informace důležité pro experimentální práci.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Motivujeme žáky k využití získaných znalostí při experimentální práci, k vyhledávání informací – **kompetence k učení**.
- ✚ Dbáme na bezpečnost a ochranu zdraví, podporujeme znalost pravidel první pomoci – **kompetence občanské**.
- ✚ V rámci praktických cvičení zadáváme skupinové úkoly, dbáme na týmovou spolupráci a zodpovědný vztah k řešení daného problému – **kompetence k řešení problému, kompetence pracovní**.
- ✚ Při řešení úkolů vedeme žáky ke vhodné komunikaci – **kompetence komunikativní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2.	Zásady bezpečné práce a ochrany zdraví v laboratoři, mikroskopická technika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v zásadách bezpečné práce a ochrany životního prostředí, ovládá základní pravidla první pomoci, objasní stavbu a význam mikroskopu ▪ zpracuje protokol o průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry, k nimž dospěl 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mikroskop 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ch – Bezpečnost práce v laboratoři
	Stavba buňky rostlin a živočichů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě mikroskopického pozorování nakreslí rostlinnou a živočišnou buňku, objasní funkci chloroplastů a některých dalších součástí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rostlinná buňka. Buněčná stavba. 	
	Fyziologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní význam vody pro rostlinu, stanoví klíčivost semen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plod. Semeno. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ch – Voda
	Morfologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná jednotlivé typy stonků, vysvětlí význam cévních svazků pro rostlinu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stonek 	
	Morfologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní důležitost chlorofylu, zhotoví otiskový preparát pokožky listu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ List 	
	Morfologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše stavbu vybraných květů, ověří různé tvary pylových zrn 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Květ. Opylení. 	
	Ekologie rostlin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, které mu pomohou provést předložený úkol ▪ navrhne rozmístění pokojových rostlin, vegetativně rozmnoží určené rostlinné druhy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rostliny a prostředí. Pokojové rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova
	Morfologie bezobratlých	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhadne přízpůsobení stavby těla různým životním podmínkám 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Členovci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje a zařízení a pomůcky pro konkrétní pozorování, měření a experimenty 		
	Morfologie obratlovců	<ul style="list-style-type: none"> ▪ doplní do schématu morfologii rybího těla ▪ rozpozná jednotlivé součásti ptačího vejce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obratlovci 	
	Ekologická vycházka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje vybrané druhy rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rostliny, živočichové a prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Environmentální výchova
	Prevence kouření	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zdůrazní souvislost mezi kouřením a poškozením zdraví i životního prostředí 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výchova ke zdraví

Poznámky

17.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Chemická praktika

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	1	0

Vyučovací předmět Chemická praktika se vyučuje v jednom ročníku nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vzdělávacího oboru Práce s laboratorní technikou RVP ZV, dále navazuje na vzdělávací oblast Člověk a příroda RVP ZV, vzdělávací obor Chemie.

Pro výuku chemických praktik je k dispozici odborná učebna a laboratoř.

Vzdělávání v předmětu Chemická praktika vede k osvojení a prohloubení vědomostí z vyučovacího předmětu Chemie, praktických dovedností a návyků ve větší míře než je možné ve vyučování předmětu Chemie. Rozvíjí zájem žáků o praktické znalosti z chemie, učí spojení chemie s výrobní praxí a se životem, pomáhá rozvíjet logické a tvůrčí myšlení řešením problémových úloh, vytváří schopnost obhajovat výsledky své práce a využívat je v běžném životě, učí získávat a upevňovat dovednosti, dodržovat pravidla bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytovat první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Žáci jsou rozděleni do skupin. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- + Vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení – **kompetence k učení**.
- + Vedeme žáky ke správnému chemickému vyjadřování – **kompetence k učení**.
- + Dáváme žákům možnost pracovat samostatně či ve skupinách, formulovat závěry na základě pozorování a experimentů – **kompetence k učení**.
- + Předkládáme problémové situace související s experimentem – **kompetence k řešení problémů**.
- + Dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí při volbě řešení experimentu – **kompetence k řešení problémů**.
- + Vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů při jednotlivých experimentech – **kompetence k řešení problémů**.
- + Vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe související s experimentem a k vysvětlování jejich chemické podstaty – **kompetence k řešení problémů**.
- + Vedeme žáky ke správnému užívání chemických laboratorních pomůcek – **kompetence komunikační**.
- + Zadáváme takové experimenty, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat – **kompetence komunikační**.
- + Podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi nad svými závěry z experimentu – **kompetence sociální a personální**.

- + Vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných – **kompetence sociální a personální**.
- + Společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád – **kompetence občanské**.
- + Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování v laboratoři – **kompetence občanské**.
- + Předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí – **kompetence občanské**.
- + Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc) – **kompetence občanské**.
- + Vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání chemikálií, laboratorních pomůcek, nástrojů a vybavení – **kompetence pracovní**.
- + Vyžadujeme dodržování stanovených pravidel/povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí – **kompetence pracovní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
3.	Poučení o bezpečnosti a seznámení se zařízením laboratoře	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři a potřísnění chemikáliemi ▪ orientuje se v zařízení laboratoře ▪ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poučení o bezpečnosti, R-věty, S-věty ▪ Základní laboratorní postupy a metody ▪ Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky 	
	Filtrace a krystalizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní základní principy dělení směsí ▪ sestaví jednoduchou aparaturu pro dělení směsí ▪ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů (platí pro všechna cvičení) ▪ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl (platí pro všechna cvičení) ▪ vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci (platí pro všechna cvičení) ▪ popíše některé fyzikální veličiny důležité pro charakteristiku látek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oddělování složek směsí 	
	Určování pH pomocí přírodních indikátorů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pomocí přírodního indikátoru z červeného zelí a červené řepy určuje pH různých látek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kyseliny a zásady 	

Voda – projekt	<ul style="list-style-type: none"> popíše molekulu, vody, popíše koloběh vody v přírodě, charakterizuje druhy vod, objasní problematiku čištění odpadních vod 	<ul style="list-style-type: none"> Voda 	
Vlastnosti a reaktivita oxidů	ověří vlastnosti a reaktivitu některých oxidů	<ul style="list-style-type: none"> Oxidy 	
Barvení rostlinnými barvivy	užívá suché rostliny k barvení textilií	<ul style="list-style-type: none"> Přírodní látky 	
Soli – pěnivost mýdel	ověří pěnivost mýdel u různých typů solí	<ul style="list-style-type: none"> Soli 	
Vlastnosti některých tuků	zkoumá tuky a jejich vlastnosti	<ul style="list-style-type: none"> Lipidy 	
Vlastnosti některých jednoduchých sacharidů a škrobu	zjistí, které sacharidy jsou obsaženy v nápojích, ověří vlastnosti škrobu	<ul style="list-style-type: none"> Sacharidy 	
Chemické reakce – vápnění půd	stanoví přibližnou potřebu vápnění půd	<ul style="list-style-type: none"> Chemické reakce 	
Důkaz vitamínu	dokáže přítomnost vitamínu C	<ul style="list-style-type: none"> Vitamíny 	
Modely anorganických a organických sloučenin	vytváří modely molekul anorganických a organických sloučenin	<ul style="list-style-type: none"> Chemické sloučeniny, chemická vazba 	

Poznámky

18.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vzdělávací obor: Fyzikální praktika

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	0	1

Vyučovací předmět Fyzikální praktika se vyučuje v jednom ročníku nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vzdělávacího oboru Práce s laboratorní technikou RVP ZV, dále navazuje na vzdělávací oblast Člověka příroda RVP ZV, vzdělávací obor Fyzika.

Výuka probíhá ve skupinách. K dispozici jsou odborná učebna a laboratoř, vybavené pomůckami i didaktickou technikou.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali, že přírodní jevy mají fyzikální příčiny, rozuměli různým typům fyzikálních jevů a uměli poznatky o nich prakticky aplikovat, dokázali používat matematický aparát pro odvozování fyzikálních vztahů a pro řešení praktických úloh, dokázali použít své znalosti k provádění experimentů a měření.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- + Vedeme žáky ke kvalitní prezentaci získaných znalostí – **kompetence komunikativní**.
- + Dbáme na bezpečnost práce v odborné učebně a v laboratoři, vedeme žáky k zodpovědnosti za ochranu zdraví, seznamujeme je s první pomocí v případě úrazu – **kompetence občanské**.
- + Vedeme žáky k řešení úloh samostatnou činností žáka i prací ve skupinách – **kompetence k řešení problémů**.
- + Podněcujeme diskuse k řešení úloh, řídíme je a usměrňujeme, vedeme žáky k prezentacím jejich návrhů a postupů – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské**.
- + Zadáváme úkoly pro řešení formou skupinové práce – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské**.
- + Klademe důraz na mezipředmětové vztahy – **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení, exkurze

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4.	Práce s laboratorní technikou	V průběhu fyzikálních praktik: <ul style="list-style-type: none"> ▪ používá fyzikální veličiny, jednotky a jejich značky ▪ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ▪ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ▪ vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ▪ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ▪ poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Úvod, chyby měření, měření délky ▪ Měření hmotnosti pevných a kapalných těles na rovnoramenných vahách ▪ Určení hustoty kapalné látky z naměřené hmotnosti a objemu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Enviromentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ M – výpočty a zpracování dat – průběžně během celého školního roku ▪ M – Vyjádření neznámé ze vzorce, dosazení do vzorce a výpočet neznámé s konkrétními hodnotami – průběžně během celého školního roku ▪ M – převody jednotek - průběžně během celého školního roku ▪ M – práce s kalkulačkou ▪ Bi – poskytnutí první pomoci při úrazu
	Kinematika pohybu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná, jaký druh pohybu koná těleso na nakloněné rovině ▪ užívá základní kinematické vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určení průměrné rychlosti nerovnoměrného pohybu z naměřené dráhy a odpovídajícího času 	
	Dynamika pohybu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí výslednici sil 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skládání sil 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ M – operace s vektory

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posoudí vliv třecích sil na pohyb tělesa ▪ aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Měření třecí síly ▪ Ověření podmínky rovnováhy na páce 	
Mechanika kapalin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných kapalinách při řešení praktických úloh ▪ objasní chování tělesa v klidné kapalině z analýzy sil působících na těleso 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určení objemu pevného tělesa užitím Archimédova zákona 	
Termodynamika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí teplo při tepelné výměně ▪ vysvětlí skupenskou přeměnu tání ledu, najde příslušné informace o tepelných charakteristikách ledu v tabulkách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určení tepla přijatého chladnější vodou a odevzdaného pevným tělesem při tepelné výměně ▪ Určení měrného skupenského tepla tání ledu ▪ Určení teploty tání krystalické látky (thiosíranu sodného) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ch – chemické vzorce ▪ Sestrojení grafu
Mechanické kmitání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí pojem doba kmitu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určení doby kmitu matematického kyvadla v závislosti na jeho délce 	
Elektrický proud v látkách	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestaví podle schématu el. obvod ▪ zapojí do el. obvodu el. měřiče ▪ pomocí el. měřidel změří proud a napětí ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s el. zařízeními 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Měření el. proudu a napětí v el. obvodu ▪ Určení el. odporu rezistoru z Ohmova zákona – sériové a paralelní řazení rezistorů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ M – graf funkce ▪ Bi – účinky el. proudu na lidské tělo, poskytnutí první pomoci
Střídavý proud	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí princip transformátoru ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s el. zařízeními 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ověření funkce transformátoru ▪ Určení voltampérové charakteristiky polovodičové diody 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bi – účinky el. proudu na lidské tělo ▪ Z – energetický průmysl ČR

	Optika	<ul style="list-style-type: none">▪ využívá poznatků o lomu světla při praktickém určování ohniskové vzdálenosti čočky	<ul style="list-style-type: none">▪ Zobrazení předmětu spojkou, určení ohniskové vzdálenosti čočky	<ul style="list-style-type: none">▪ Bi – oční vady
--	--------	--	--	--

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

19.

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**

Vzdělávací obor: **Digitální technologie**

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	0	1

Vyučovací předmět Digitální technologie se vyučuje v jednom ročníku nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vzdělávacího oboru Digitální technologie RVP ZV, dále navazuje na vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie RVP ZV, vzdělávací obor Informační a komunikační technologie.

Realizují se tematické okruhy průřezového tématu: Mediální výchova RVP ZV.

Výuka probíhá v počítačové učebně, která je vybavena celkem 16+1 počítači propojenými v síti a datovým projektorem. Učebna má mikrovlnné připojení na internet s dostatečnou rychlostí a kapacitou. Každá třída je dělena na dvě skupiny. V průběhu studia vyučovacího předmětu nabízíme žákům mimo povinné vyučovací hodiny: on-line přístup na internet; soutěže, kroužek programování.

Vzdělávací obor Digitální technologie vytváří platformu pro všechny další vyučovací předměty a poskytuje široký prostor pro motivaci a praktické projekty. Seznamuje žáky se základními pojmy, postupy a prostředky digitální technologie a vytváří základy informační kultury. Vychovává žáky k efektivnímu využívání prostředků informační technologie s respektováním právních a etických zásad.

Digitální technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně využití digitálních technologií a multimediálních prezentací. Rozvoj schopnosti a dovedností žáků je zaměřen na zpracování digitálních fotografií, animací, tvorbu www stránek; na plánování, organizování a hodnocení pracovní činnosti samostatně a v týmu.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Při výuce motivujeme žáky problémy a situacemi z běžného života a praxe a učíme je používat výpočetní techniku k jejich řešení – **kompetence k řešení problémů.**
- ✚ Podněcujeme v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů – **kompetence k řešení problémů.**
- ✚ Náhodnými kontrolami vedeme žáky ke vhodné komunikaci v rámci týmové práce – **kompetence komunikativní.**
- ✚ Na příkladech zpracování multimediálních prezentací učíme žáky užívat výpočetní techniku k formulaci svých názorů a jejich obhajobě – **kompetence komunikativní.**
- ✚ Vytvářením vhodných podmínek při výuce a vhodným upozorňováním na danou skutečnost vedeme žáky k využívání zkušeností z výuky v běžném životě – **kompetence komunikativní.**
- ✚ Předkládáme skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci – **kompetence komunikativní.**
- ✚ Vyžadujeme od žáků střídme, jasné a logicky strukturované vyjádření – **kompetence komunikativní.**

- ✚ Podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků – **kompetence komunikativní.**
- ✚ Pomocí zadaných úkolů vedeme žáky k sebehodnocení, hodnocení svého přístupu k práci a k objektivnímu hodnocení práce jiných žáků – **kompetence sociální a personální.**
- ✚ Rozhovorem a diskusí ve škole nebo při mimoškolních aktivitách vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy – **kompetence sociální a personální.**
- ✚ Vlastním příkladem pomoci vedeme žáky ke schopnosti při řešení nejnáročnějších úkolů požádat o pomoc či pomoc poskytnout – **kompetence sociální a personální.**
- ✚ Vyžadujeme dodržování a respektování řádu počítačové učebny a bezpečnostních pravidel pro práci, vedeme žáky k respektování zákonných norem všeobecně – **kompetence občanské.**
- ✚ Vyžadujeme respektování práv žáků k duševnímu vlastnictví při využívání software – **kompetence občanské.**
- ✚ Na příkladech působení prvků z oblasti informačních komunikací na společnost odhaluje žákům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu – **kompetence občanské.**
- ✚ Učíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů ve společnosti, oceňovat dobrá a užitečná řešení a motivujeme žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou – **kompetence občanské.**
- ✚ Pomocí pracovních návyků z výuky vedeme žáky k šetrnému zacházení s technikou – **kompetence pracovní.**
- ✚ Kládeme důraz na zpracovávání multimediálních prezentací.– **kompetence pracovní.**

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4.	Digitální technika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky ▪ ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ▪ dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu ▪ ovládá vstupní zařízení – digitální fotoaparát ▪ zpracovává a publikuje digitální fotografie ▪ pracuje s programem pro úpravu digitální fotografie ▪ vytvoří videoklip z digitálních fotografií na zvolené téma 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Práce s digitální technikou ▪ První pomoc při úrazech ▪ Základy zpracování digitální fotografie ▪ Digitální fotoaparát ▪ Pořízení snímků ▪ Chyby při fotografování ▪ Převod snímků z fotoaparátu do počítače ▪ Programy pro zpracování fotografií ▪ Publikování fotografií 	
	Animace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s programem pro tvorbu animací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Animace grafických objektů ▪ Bitmapová grafika ▪ Digitální fotografie 	
	Digitální technologie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ▪ pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi (cestování, obchod, vzdělávání, zábava) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bezdrátová technologie ▪ Navigační technologie ▪ Konvergenční technologie ▪ Multiplexování 	

	Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě ▪ pracuje ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Úpravy ▪ Archivace ▪ Střih ▪ Operační systémy ▪ Vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mediální výchova – produktivní činnost – tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu
	Mobilní služby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá základní mobilní služby v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Operátoři, tarify 	

Poznámky

Použité zkratky pro mezipředmětové vazby

- OSV** – Osobnostní a sociální výchova
- VDO** – Výchova demokratického občana
- VEGS** – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- MKV** – Multikulturní výchova
- EV** – Environmentální výchova
- MV** – Mediální výchova
-
- Č** – Český jazyk
- A** – Anglický jazyk
- N** – Německý jazyk
- R** – Ruský jazyk
- M** – Matematika
- F** – Fyzika
- Ch** – Chemie
- Bi** – Biologie
- Z** – Zeměpis
- D** – Dějepis
- Ov** – Občanská výchova
- Ict** – Informační a komunikační technologie
- Hv** – Hudební výchova
- Vv** – Výtvarná výchova
- Tv** – Tělesná výchova
- Bip** – Biologická praktika
- Chp** – Chemická praktika
- Fp** – Fyzikální praktika

- Dgt** – Digitální technologie
- Ak** – Anglická konverzace
- Dp** – Dějepisné praktikum
- Zp** – Zeměpisné praktikum
- Nsh** – Netradiční sportovní hry
- Zp** – Základy programování
- Čc** – Cvičení z českého jazyka
- Mc** – Cvičení z matematiky

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování je jednoznačné, srozumitelné, věcné, všestranné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii. Průběžné hodnocení je zpřístupněno zákonným zástupcům žáka na webových stránkách školy.

Hodnocení žáka probíhá průběžně – přímo během výchovně vzdělávacího procesu a souhrnně – na konci každého čtvrtletí. Průběžným i souhrnným hodnocením vytváří učitel žákovi a jeho zákonným zástupcům žáka důležitou zpětnou vazbu o tom, jak je žák úspěšný při plnění požadovaných výstupů.

V hodnocení žáka upřednostňujeme klasifikaci vyjádřenou kvantitativně hodnotícím stupněm (známkou). Slovní hodnocení, které je v rukou učitele, má u žáka vzbuzovat zájem a motivovat ho k další samostatné práci, k vytváření dovedností a návyků vedoucích ke splnění klíčových kompetencí.

Obecné informace

- ✚ Na konci každého pololetí se vydá žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.
- ✚ Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací.
- ✚ Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných a volitelných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem.

Klasifikační období

- ✚ Školní rok má dvě klasifikační období, která jsou stanovena organizačními opatřeními pro daný školní rok. Klasifikace za dané období musí být provedena nejpozději dva dny před konáním pedagogické rady. Klasifikaci provede vyučující daného předmětu do třídního výkazu.

Pravidla klasifikace prospěchu a chování žáků

Tato pravidla stanovují hodnocení chování a prospěchu žáků v průběhu klasifikačního období. Každé hodnocení je hodnocení vývoje. Klasifikace žáka nespočívá pouze v ústním a písemném zkoušení. Vyučující hodnotí také aktivitu žáka, jeho domácí přípravu, schopnost formulovat vlastní názor na daný problém, hodnotí i jeho samostatné práce a přípravu do vyučování. Při hodnocení žáka uplatňuje vyučující přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech. Celková klasifikace žáka se uskutečňuje na konci prvního a druhého pololetí.

Hodnocení v jednotlivých předmětech

- ✚ Každý vyučující je povinen oznámit žákům na začátku klasifikačního období termín ukončení klasifikace a podmínky, které musí žáci splnit, aby mohli být za dané období klasifikováni v daném předmětu.
- ✚ Pokud některý z žáků tyto podmínky nesplní, je vyučující povinen oznámit tuto skutečnost aspoň týden před ukončením klasifikace třídnímu učiteli. Třídní učitel je povinen o této situaci informovat neprodleně zákonné zástupce žáka a projednat s ředitelkou školy způsob dokončení klasifikace. Termín dokončení klasifikace za dané období stanoví ředitelka školy po projednání v pedagogické radě.

✚ Nutnou podmínkou klasifikace žáka za dané klasifikační období v každém povinném předmětu jsou minimálně dvě známky z ústního nebo písemného zkoušení. Klasifikovat žáka na základě jedné známky není dovoleno.

✚ Při klasifikaci ústního zkoušení a písemných prací lze použít výhradně následující stupně:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Používání jiných stupňů (např. 1–, 2+ apod.) není dovoleno.

Vyučující může při hodnocení písemných prací používat bodové hodnocení, které potom převede do klasifikačních stupňů.

Známky, které žák získal, mají různou váhu. Z toho důvodu nemusí být výsledná známka aritmetickým průměrem získaných známek. Navíc známky, které získal, nejsou jediným podkladem pro stanovení celkového prospěchu žáka v daném předmětu.

Při hodnocení výsledků vzdělávání ve vyučovacích předmětech se hodnotí:

- a) ucelenost, přesnost, a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů a schopnost vyjádřit je
- b) kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické schopnosti
- c) schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- d) schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech
- e) kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
- f) aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- g) přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
- h) kvalita výsledků činnosti
- i) osvojení účinných metod samostatného studia

Písemným projevem se rozumí:

- písemná práce
- výpisky z doporučené literatury (pokud jsou zadány jako domácí nebo samostatná školní práce)
- projekty
- písemné práce – domácí
- zápisy laboratorních cvičení, referáty apod.
- výtvarné práce

Hodnoceným písemným projevem nejsou pracovní poznámky žáků. Způsob, kterým vyučující dospěje k uvedenému hodnocení, je plně v jeho kompetenci, při zachování následujících pravidel:

- objektivita hodnocení
- komplexnost hodnocení (hodnocení není průměrem známek za dané období)
- zohlednění hodnocení ke zlepšování či zhoršování výkonu žáka během období
- veřejnost hodnocení

Hodnocení vzdělávání ve vyučovacích předmětech výchov (výtvarná, hudební a tělesná výchova)

Hodnotí se:

- a) stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- b) osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- c) poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- d) kvalita projevu
- e) vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- f) estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní skutečnosti
- g) v tělesné výchově, s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, jeho somatotypovým (tělesným) předpokladům, všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Získání podkladů pro hodnocení vzdělávání

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získává pedagogický pracovník zejména těmito metodami:

- a) soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- b) soustavným sledováním jeho výkonu a připravenosti na vyučování
- c) různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy

Učitel je povinen vést evidenci o každé klasifikaci žáka jednak ve svém záznamníku a v elektronické žákovské knížce (program Bakaláři).

Žák musí být z vyučovacího předmětu vyzkoušen aspoň dvakrát za každé klasifikační období (jedenkrát za čtvrtletí tak, aby hodnocení pokrylo celé klasifikační období). Forma zkoušky se nepředepisuje. Ústní zkoušení musí probíhat výhradně před spolužáky ve třídě. Výjimkou jsou komisionální zkoušky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů a výtvorů. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů, v případě prací kratších než 20 minut do 1 týdne.

Žáci jsou povinni podle pokynů učitelů zaznamenávat klasifikaci do žákovských knížek a předkládat zákonným zástupcům žáka ke kontrole. Vyučující potvrzuje známku v žákovské knížce parafou.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích (zvláště před koncem pololetí). Rozsah a četnost písemných prací a kompozic (čtvrtletních prací) musí být projednán na začátku školního roku v předmětové komisi.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků na vysvědčení

V jednotlivých povinných a volitelných předmětech se hodnotí stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Není-li možné žáka hodnotit stupněm prospěchu, uvede se u příslušného předmětu na vysvědčení slovo „nehodnocen(a)“

Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu slovo „uvolněn(a)“

Charakteristika jednotlivých stupňů

Stupeň 1

Žák má trvalé znalosti. Nepatrné chyby se objevují zřídka a žák je sám bez upozornění opraví. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Písemný i ústní projev je plynulý a logicky uspořádaný. Grafický projev je přesný a estetický. Žák je schopen samostatné a tvořivé práce, myslí logicky správně. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2

Žák má trvalé znalosti. Nepodstatné chyby se projevují častěji, žák je dokáže sám opravit. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Ústní i písemný projev je logicky uspořádaný, mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Žák dokáže samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3

Žák má trvalé znalosti. Podstatnější nepřesnosti a chyby dokáže za pomoci učitele korigovat. Požadované intelektuální a motorické činnosti nevykonává vždy přesně. Osvojené poznatky aplikuje s chybami a uplatňuje podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný, grafický projev je méně estetický. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4

Žák má základní znalosti dostačující k pochopení dalšího navazujícího učiva. Při provádění intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je málo tvořivé. V projevu ústním a písemném se objevují vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné chyby a nedostatky dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5

Znalosti žáka nepostačují k pochopení dalšího učiva. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se vyskytují velmi závažné chyby. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se časté logické nedostatky. V ústním i písemném projevu se objevují závažné chyby, které nedovede opravit ani s pomocí učitele. Grafický projev je na nízké úrovni. Nedokáže samostatně studovat.

Hodnocení chování žáků

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a schvaluje ředitelka školy po projednání v pedagogické radě.

Chování se klasifikuje podle toho, jak žák dodržuje pravidla slušného chování a školní řád. Škola hodnotí a klasifikuje žáky především za jejich chování ve škole a na akcích pořádaných školou.

Celková klasifikace chování v jednom klasifikačním období nemá vliv na celkovou klasifikaci chování v dalším klasifikačním období.

Udělení 2. nebo 3. stupně z chování se zdůvodní v třídním výkazu (zapiše třídní učitel).

Chování žáka se klasifikuje těmito stupni:

- 1 – velmi dobré

- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)

Chování bez závad nebo pouze s ojedinělými drobnými přestupky proti školnímu řádu, které se neopakují. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování s opakujícími se drobnými přestupky proti školnímu řádu, které neustanou ani po důtce třídního učitele, nebo chování se závažným porušením školního řádu. Nepřispívá k upevňování kolektivu třídy a školy. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování s opakovanými závažnými přestupky proti školnímu řádu, morálním zásadám a pravidlům soužití, které neustanou ani po důtce ředitele školy, nebo chování zvláště zavrženíhodné. Narušuje činnost kolektivu třídy a školy.

Do hodnocení chování se promítají zejména:

- pozdní příchody do školy
- neomluvené hodiny
- opakované neplnění studijních povinností a domácích úkolů
- zdlouhavé omlouvání absence
- neoznámení plánované absence třídnímu učiteli
- kouření, požívání alkoholu nebo psychoaktivních látek ve škole a v okolí školy

Celkové hodnocení žáků na vysvědčení

Celkové hodnocení žáků na konci každého pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace v povinných vyučovacích předmětech a klasifikaci chování. Nezahrnuje klasifikaci v nepovinných předmětech.

Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen takto:

prospěl s vyznamenáním

- chování velmi dobré
- průměrný prospěch ze všech povinných předmětů je nejvýše 1,50
- v žádném povinném není hodnocen horší známkou než chvalitebný

prospěl

- nemá v žádném povinném předmětu prospěch nedostatečný

neprospěl

- má z některého povinného předmětu prospěch nedostatečný nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí

nehodnocen

- žáka není možné hodnotit z některého povinného předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu

Zkoušky v náhradním termínu a opravné zkoušky

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí nebo nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín podle platných předpisů.

O zkoušce v náhradním termínu provede zkoušející záznam do Protokolu o zkoušce v náhradním termínu.

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku podle platných předpisů.

O opravné zkoušce provede zkoušející záznam do Protokolu o komisionální zkoušce.

Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

- a) koná-li opravné zkoušky
- b) koná-li komisionální přezkoušení

Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitelka školy nebo jí pověřený učitel. Dalšími členy komise jsou zkoušející učitel, který žáka vyučoval danému předmětu, a přísedící učitel, který má odbornou kvalifikaci pro výuku téhož nebo příbuzného předmětu. Není-li již zaměstnancem školy, bude zkoušejícím učitelem učitel téže aprobace. Členy komise jmenuje ředitelka školy. Výsledek zkoušky sdělí žákovi předseda po poradě komise v den konání zkoušky.

Vysvětlivky zkratk:

<i>ICT</i>	– <i>Informační a komunikační technologie</i>
<i>EVVO</i>	– <i>Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta</i>
<i>ŠVP</i>	– <i>Školní vzdělávací program</i>
<i>IVP</i>	– <i>Individuální vzdělávací plán</i>
<i>VZ</i>	– <i>Výroční zpráva</i>
<i>VT</i>	– <i>Výpočetní technika</i>
<i>VŠ</i>	– <i>Vysoká škola</i>
<i>VOŠ</i>	– <i>Vyšší odborná škola</i>
<i>PK</i>	– <i>Předmětová komise</i>
<i>DVPP</i>	– <i>Další vzdělávání pedagogických pracovníků</i>

Přílohy

Příloha č. 1

Volitelné předměty

2. ročník *jeden předmět z nabídky*
Dějepisné praktikum
Anglická konverzace
3. ročník *jeden předmět z nabídky*
Zeměpisné praktikum
Netradiční sportovní hry
4. ročník *dva předměty z nabídky*
Cvičení z českého jazyka
Cvičení z matematiky
Základy programování

Volitelné předměty 2. ročník

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vzdělávací obor: Anglická konverzace

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	1	0	0

Volitelný předmět Anglická konverzace se vyučuje ve druhém ročníku nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Předmět rozšiřuje obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Anglický jazyk. Je zaměřen na rozšiřování a upevňování slovní zásoby daných témat. Podporuje rozvíjení schopnosti podat a přijmout informaci. Umožňuje získat znalosti pro obsažnější diskusi nebo dialog. Podporuje rozvoj plynulé komunikace bez zábran a prezentaci zjištěných informací v anglickém jazyce.

Výuka probíhá v učebně vybavené audiovizuální technikou a počítači.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (Komunikace, Kooperace a kompetice), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět), Multikulturní výchova (Kulturní rozdíly), Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Práce v realizačním týmu).

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Vedeme žáky ke správnosti jazykového projevu a informací – **kompetence k učení.**
- ✚ Seznamujeme žáky s vyhledáním, vyhodnocením a zpracováním informací – **kompetence k řešení problémů.**
- ✚ Zadáváme žákům čtení s porozuměním, psaní, vyjádření vlastního názoru – **kompetence komunikativní.**
- ✚ Podporujeme žáky při práci ve skupinách, hodnocení, sebehodnocení – **kompetence sociální a personální.**
- ✚ Vedeme žáky k pochopení důležitosti znalosti anglického jazyka pro komunikaci ve světě – **kompetence pracovní.**

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení

ROČ	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ porozumění a poslech: rozumí zřetelně prezentované konverzaci, správně reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací, rozumí instrukcím ▪ čtení: plynule a foneticky správně čte jednoduchý text, dokáže vyhledat potřebnou informaci v zadaném textu, používá dvojjazyčný slovník ▪ mluvení: klade otázky a správně odpovídá na otázky týkajících se probíraných témat, zapojí se do jednoduchého rozhovoru, souvisle shrne dané téma ▪ psaní: samostatně tvoří a obměňuje jednoduché věty, napíše krátký souvislý text obsahující probrané téma a zjištěné informace 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ správně vyslovuje složitější hlásky a hláskové skupiny, dodržuje intonaci věty <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje gramatickou správnost ústního i písemného projevu <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zvířata, stravování, zábava a volný čas, USA, zdraví a nemoci, rok ve Velké Británii <p>Slohové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jednoduchý dopis, krátké vyprávění, stručný popis, zpráva <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivně se zapojuje do rozhovoru na dané téma, komunikuje ve skupině, prezentuje názor 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova –Sebe-poznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace, kooperace a kompetice ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět ▪ Č – zvuková stránka jazyka ▪ Z – regiony světa ▪ Ov – rok v jeho proměnách a slavnostech, svátky, denní režim ▪ Vv – malba, kresba, grafika ▪ Ict – internet a jeho služby

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vzdělávací obor: Dějepisné praktikum

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	1	0	0

V rámci předmětu Dějepisné praktikum se realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávacího oboru Dějepis RVP ZV a tematické okruhy průřezových témat Výchova v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Osobnostní a sociální výchova.

Vyučovací předmět rozšiřuje základní poznatky o životě člověka v minulosti. Důraz je kladen na regionální dějiny. Seznamuje žáky s důležitými institucemi, zajímavými a památnými místy, významnými osobnostmi regionu. Důležitou součástí je výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Učíme žáky vyhledávat a zpracovávat informace z různých zdrojů odborné literatury a pojmenovat instituce, které tyto zdroje shromažďují – **kompetence k učení**.
- ✚ Zařazujeme kooperativní činnosti a podporujeme spolupráci žáků v týmu při řešení problému – **kompetence k řešení problému**.
- ✚ Učíme žáky porovnávat a vyhodnocovat své názory a názory svých spolužáků – **kompetence komunikativní; kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Vedeme žáky k praktickému využití znalostí a vědomostí z výuky – **kompetence pracovní**.
- ✚ Zaměřujeme se na utváření pozitivních občanských postojů – seznamujeme je s důležitými institucemi, zajímavými a významnými místy v regionu – **kompetence občanská**.
- ✚ Vedeme žáky k respektování kulturních či jiných odlišností – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Rozvíjíme u žáků orientaci v mnohotvárnosti historických, sociokulturních a etických faktů – **kompetence komunikativní; kompetence občanská**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, vyprávění, demonstrace

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování, popis

Formy práce: převaha činnostního učení, „badatelská“ práce v muzeu

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚT. VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
2.	Základní historické pojmy a instituce	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány hmotné a písemné prameny orientuje se na časové ose a v historické mapě 	<ul style="list-style-type: none"> Historiografie Významné instituce – muzea, archivy, knihovny Historické prameny Pomocné vědy historické Časová přímka Historická mapa 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj, poznávání lidí M – číselná osa Multikulturní výchova – Multikulturalita Vv – výtvarné ztvárnění
	Muzeum Moravská Třebová – egyptologická expozice	<ul style="list-style-type: none"> získává informace o životě starých Egyptanů z různých zdrojů uvede nejvýznamnější památky pracuje s historickými prameny 	<ul style="list-style-type: none"> Počátky a budování sbírky Expozice ve 20. a 21. století 	<ul style="list-style-type: none"> Multikulturní výchova – Lidské vztahy Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
	Městská památková rezervace – Moravská Třebová	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v nejvýznamnějších historických lokalitách městské památkové rezervace zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím aplikačního software 	<ul style="list-style-type: none"> Zámek Historické jádro města Křížový vrch 	<ul style="list-style-type: none"> Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Environmentální výchova – vztah člověka k přírodě Č – pověsti Ict – zpracování výstupu

Poznámky

Volitelné předměty 3. ročník

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vzdělávací obor: Zeměpisné praktikum

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	1	0

Volitelný vyučovací předmět Zeměpisné praktikum se vyučuje ve třetím ročníku nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

V rámci předmětu se realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Zeměpis RVP ZV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Pro výuku je k dispozici multimediální učebna a počítače pro zpracování úkolů.

Vyučovací předmět rozšiřuje poznatky žáků v daném oboru. Cílem je, aby se žáci dokázali zorientovat v terénu, zvládli pracovat s rozmanitými zdroji geografických dat a aplikovali získaná data v praxi. Nedílnou součástí je také uvědomování si sounáležitosti člověka s přírodou.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Učíme žáky pracovat s různými informačními zdroji – **kompetence k učení**.
- ✚ V terénu vytváříme modelové situace, které žáci musí správně vyhodnotit – **kompetence k řešení problémů**.
- ✚ Učíme žáky správně vyslovovat vlastní zeměpisná jména a geografické pojmy v cizích jazycích, vedeme žáky k tvorbě a prezentaci referátů na daná témata – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Hodnotíme výsledky činnosti skupin i jednotlivců, vedeme žáky k sebehodnocení, žáci chápou potřebu efektivní spolupráce – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Upevňujeme v žácích zájem o prostředí, ve kterém žijí, podněcujeme je k tomu, aby chápali významy přírodních a společenských hodnot – **kompetence občanské**.
- ✚ Dohlížíme na bezpečnou manipulaci žáků s pomůckami, nástroji a přístroji při jejich používání v učebnách i terénní výuce – **kompetence pracovní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, brainstorming

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza dat

Metody expoziční: porovnávání, posuzování

Formy učení: činnostní učení, práce v terénu, tvorba prezentací, tematických map, výukových plakátů, práce s pracovními listy

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
3.	Konstrukce výškového profilu trasy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v mapě, chápe význam jednotlivých geografických symbolů ▪ používá správně geografickou terminologii ▪ s využitím výškopisu si vytváří představu o tvarech zemského povrchu ▪ efektivně využívá geografický software Google Earth 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mapa ▪ Polohopis a výškopis ▪ Výškový profil trasy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ M – práce se vzdálenostmi a měřítkem ▪ Ict – práce s geografickým softwarem
	Světové zemědělství	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s geografickými daty ▪ uvědomuje si rozdíly sledovaných jevů mezi jednotlivými regiony ▪ vytváří tematické mapy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Světové zemědělství ▪ Tematické mapy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vv – grafické ztvárnění map ▪ Ict – práce s grafickým a kancelářským softwarem ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
	Obyvatelstvo, demografické charakteristiky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s geografickými daty ▪ interpretuje vybrané demografické charakteristiky ▪ zobrazuje demografická data v tematických mapách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Světové obyvatelstvo ▪ Tematické mapy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ict – práce s grafickým, geografickým a kancelářským softwarem ▪ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

Přírodní podmínky regionů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s geografickými daty ▪ uvědomuje si rozdíly sledovaných jevů mezi jednotlivými regiony ▪ vytváří tematické mapy ▪ interpretuje data zobrazená grafickou formou – klimadiagram, hydrograf ▪ prezentuje vytvořené výstupy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regiony Asie ▪ Přírodní krajiny světa ▪ Grafy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ict – práce s geografickým a kancelářským softwarem ▪ Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Přírodní a kulturní předpoklady pro kvalitní život v regionech	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s geografickými daty ▪ uvědomuje si rozdíly sledovaných jevů mezi jednotlivými regiony ▪ vytváří tabulky, grafy a tematické mapy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kraje ČR 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ict – práce s grafickým a kancelářským softwarem
HDI jako měřítko vyspělosti států	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s geografickými daty ▪ vytváří tematické mapy ▪ prezentuje vytvořené výstupy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regionální geografie světa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ict – práce s grafickým a kancelářským softwarem
Naplánování dovolené v ČR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s informačními zdroji ▪ vytváří nabídku na několikadenní dovolenou v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Česká republika 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ict – práce s kancelářským softwarem ▪ Bi – přírodní zajímavosti ▪ D - pamětihodnosti
Naplánování dovolené v zahraničí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s informačními zdroji ▪ vytváří nabídku na několikadenní dovolenou v zahraničí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Regionální geografie světa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ict – práce s kancelářským softwarem ▪ Bi – přírodní zajímavosti ▪ D - pamětihodnosti

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vzdělávací obor: Netradiční sportovní hry

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	1	0

Vyučovací předmět Netradiční sportovní hry se vyučuje ve 3. ročníku nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV a vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Dále je integrována část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví RVP ZV, vzdělávací obor Výchova ke zdraví.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV.

Výuka probíhá společně pro chlapce i dívky. V průběhu roku je zaměřena především na výuku základů netradičních sportovních her intercrosse, tchoukball a softbal. Výuka intercrosu, tchoukballu, probíhá v tělocvičně gymnázia, výuka softbalu na hřišti II. ZŠ v Moravské Třebové.

Předmět Netradiční sportovní hry si klade za cíl rozšíření nabídky dalších sportovních her a tím možnosti aktivního trávení volného času. Žáci jsou seznámeni se sportovními hrami, které vyžadují kooperaci a řešení problémových situací v týmu.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Specifikujeme pravidla různých sportovních činností – **kompetence k učení**.
- ✚ Vedeme žáky k využívání komunikativních dovedností při vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci v rámci družstva, skupiny, kolektivu, ... – **kompetence komunikativní**.
- ✚ Umožňujeme žákům střídat různé role ve dvojici i ve skupině dle jejich možností, schopností a dovedností – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Vedeme je k tomu, aby si uvědomili, že vynaložené úsilí může znamenat posun jejich pozice v družstvu – **kompetence sociální a personální**.
- ✚ Učíme žáky respektovat individuální odlišnosti u každého z nich a schopnosti domluvit se – **kompetence občanské**.
- ✚ Podporujeme pocit a smysl týmového ducha i vlastní sebeúcty, který je přenosný ze sportu do společenské i pracovní sféry – **kompetence občanské**.
- ✚ Vedeme je k využívání znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oblastech – **kompetence pracovní**.
- ✚ Pomáháme žákům při překonávání přiměřené míry psychické i fyzické zátěže s ohledem na jejich individuální předpoklady – **kompetence pracovní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: diskuze, demonstrace

Metody fixační: řešení problémových úloh, samostatná cvičení

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, frontální výuka, práce ve dvojicích

ROČ	Žák: VÝSTUP	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
3.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá osvojená kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím ▪ považuje hygienu po sportovních činnostech za jejich nedílnou součást ▪ předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ▪ samostatně se připraví před pohybovou činností ▪ rozumí gestům, signálům a povelům používaných v tělesné výchově a adekvátně na ně reaguje ▪ dokáže se v rámci družstva dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice a dokáže ji dodržet ▪ zná pravidla fair play jednání a snaží se je dodržovat ▪ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je používá ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Význam pohybu pro zdraví ▪ Kompenzační a vyrovnávací cvičení ▪ Posilovací cvičení ▪ Regenerace ▪ Tělesná a duševní hygiena ▪ Dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny ▪ Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace ▪ Morální rozvoj ▪ Základní typy rozcvičení ▪ Komunikace v tělesné výchově ▪ Gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojených pohybových činnostech ▪ Fair play jednání 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena, Kreativita, Komunikace ▪ Výchova ke zdraví – integrace
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá a dodržuje pravidla netradičních sportovních her – intercrosse, softbal a tchoukball ▪ zvládá pohybové dovednosti a základní herní činnosti jednotlivce v intercrosu, softbale a tchoukballu ▪ orientuje se ve vzniklých herních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intercrosse, Softbal, Tchoukball ▪ Základní herní činnosti jednotlivce ▪ Herní kombinace ▪ Herní systémy ▪ Hra a pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	<ul style="list-style-type: none">▪ správně se rozhoduje při jejich řešení▪ využívá osvojených herních situací		
--	---	--	--

Poznámky

Volitelné předměty 4. ročník

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vzdělávací obor: Cvičení z matematiky

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	0	1

Předmět je v průběhu osmiletého studia nižšího stupně gymnázia vyučován jako volitelný předmět v kvartě s časovou dotací jedna hodina týdně. Realizují se některé tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova. Předmět je zaměřen na procvičení a rozšíření učiva v návaznosti na probírané učivo v předmětu matematika ve čtvrtém ročníku NG.

Žáci si v tomto předmětu rozšíří své znalosti a dovednosti, které budou moci využít k řešení praktických úloh. Procvičení a rozšíření učiva matematiky by mělo žákům přispět ke snadnějšímu přechodu na středoškolskou matematiku v prvním ročníku VG.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- + Rozvíjíme paměť žáků osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů – **kompetence k učení.**
- + Vedeme žáky k logickému a kombinatorickému myšlení – **kompetence k učení.**
- + Kontrolujeme výsledky práce – **kompetence k učení.**
- + Vedeme žáky k samostatnému posouzení správnosti nalezeného řešení – provedením zkoušky nebo různým ověřováním – **kompetence k řešení problémů.**
- + Dáváme žákovi prostor k vyjádření vlastních postupů a podporujeme jeho přirozenou tvořivost – **kompetence k řešení problémů.**
- + Řešíme úlohy z praxe aplikováním získaných vědomostí – **kompetence k řešení problémů.**
- + Vyžadujeme od žáka přesné formulace otázek i odpovědí – **kompetence komunikativní.**
- + Vedeme žáky k užívání matematické terminologie a symboliky – **kompetence komunikativní.**
- + Zadáváme úlohy, na kterých mohou žáci prezentovat různé způsoby řešení – **kompetence komunikativní.**
- + Uskutečňujeme a vedeme s žáky řízený dialog – **kompetence komunikativní.**
- + Žáci vyjadřují své myšlenky a názory v postupných logických krocích – **kompetence komunikativní.**
- + Navozujeme situace, ve kterých žáci vzájemně spolupracují a hodnotíme výsledky jejich činnosti – **kompetence sociální a personální.**

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming

Metody fixační: sběr a analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy učení: kooperativní učení, činnostní učení

ROČ.	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚT. VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4.	Opakování a prohloubení učiva	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí početní operace s algebraickými výrazy ▪ ovládá vztahy pro třetí mocninu součtu a rozdílu jednočlenů ▪ určuje podmínky u složitějších lomených výrazů ▪ upravuje složitější lomené výrazy a provádí s nimi početní operace 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Úpravy algebraických výrazů ▪ Složitější lomené výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (žák dovede analyzovat úlohu a rozhodne o neefektivnějším způsobu řešení) ▪ Osobnostní a sociální výchova – Komunikace (žáci spolu při skupinových úkolech spolupracují a respektují názory ostatních)
	Rovnice a soustavy rovnic	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší složitější lineární rovnice ▪ řeší náročnější rovnice s neznámou ve jmenovateli, určí definiční obor rovnice ▪ vyřeší složitější soustavu dvou rovnic o dvou neznámých, řeší s jejich pomocí slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lineární rovnice ▪ Rovnice s neznámou ve jmenovateli ▪ Soustavy rovnic 	
	Funkce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ určí definiční obor a obor hodnot daných funkcí a popíše jejich vlastnosti ▪ sestrojí grafy těchto funkcí v posunutí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lineární funkce ▪ Funkce druhá odmocnina ▪ Funkce absolutní hodnota ▪ Posunutí grafu funkcí 	

Grafické řešení rovnic a jejich soustav	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší soustavu graficky ▪ vyřeší jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grafické řešení soustavy tří lineárních rovnic o třech neznámých ▪ Grafické řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli 	
Goniometrické funkce v pravouhlém trojúhelníku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sestrojí a popíše grafy goniometrických funkcí ▪ řeší složitější úlohy na užití goniometrických funkcí ▪ řeší náročnější úlohy z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Grafy funkcí ▪ Užití goniometrických funkcí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ F – průběh střídavého proudu a napětí, zvukové vlnění ▪ Z – terénní geografická výuka, vzdálenosti a výšky objektů
Jehlan, kužel	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zobrazí pravidelný šestiboký jehlan v rovnoběžném promítání ▪ sestrojí síť jehlanu a kužele ▪ vypočítá objem a povrch komolého jehlanu i kužele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zobrazení jehlanu v rovnoběžném promítání ▪ Síť jehlanu a kužele ▪ Komolý jehlan a kužel 	

Poznámky

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vzdělávací obor: Cvičení z českého jazyka

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	0	1

Volitelný předmět Cvičení z českého jazyka se vyučuje ve čtvrtém ročníku nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace RVP ZV a vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV. Realizují se tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova RVP ZV, Mediální výchova RVP ZV, Multikulturní výchova RVP ZV.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělávání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a uměli se orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter.

Výuka probíhá většinou ve třídě, příležitostně v multimediální učebně, učebně informatiky, v žákovské knihovně.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- + Klademe důraz na pozitivní motivaci žáků – **kompetence k učení**.
- + Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace – **kompetence k učení**.
- + Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním – **kompetence k učení**.
- + Klademe důraz na práci s jazykovými příručkami a slovníky – **kompetence k učení**.
- + Motivujeme žáka k samostatnému řešení problému, napomáháme mu hledat další řešení – **kompetence k řešení problémů**.
- + Nabízíme žákům využívání komunikační a informační technologie pro komunikaci s okolním světem – **kompetence komunikativní**.
- + Zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu – **kompetence komunikativní**.
- + Uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální**.
- + Ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě dalšího studia – **kompetence pracovní**.

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace, brainstorming, myšlenková mapa

Metody fixační: sběr a analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy učení: kooperativní učení, projekty, činnostní učení

ROČ	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ▪ aplikuje své znalosti při všestranném jazykovém rozboru a při práci s texty ▪ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem cizích slov, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami a slovníky ▪ orientuje se v encyklopediích, slovnících a další odborné literatuře, samostatně v nich vyhledává potřebné informace ▪ poznává situace, kdy je potřeba příručku využít a pohotově určuje, kterou příručku je nejvhodnější použít ▪ v mluvním i psaném projevu používá správně méně běžná slova a používá je ve spisovných tvarech ▪ v textech různého druhu (literární, naučný, odborný,...) určuje správný význam méně obvyklých slov ▪ porozumí literárním i neliterárním textům, vyjádří základní myšlenku textu ▪ zaujme své stanovisko k danému textu, respektuje názory ostatních a diskutuje o nich ▪ komunikuje na zadané téma, vyjádří a obhájí své stanovisko 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prohlubování učiva českého jazyka ▪ Morfologické, lexikální a syntaktické pravopisné jevy ▪ Tvarosloví, slohotvorba, skladba ▪ Práce s jazykovými příručkami ▪ Práce s encyklopediemi a slovníky ▪ Práce s textem ▪ Porozumění textu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání – správné rozhodování při řešení jazykových rozborů, zdůvodnění rozhodnutí ▪ Osobnostní a sociální výchova – Psychohygiena – zvládání stresových situací při řešení testových úloh ▪ Osobnostní a sociální výchova – Kreativita – rozvíjení kreativity, tvořivosti při řešení testových úloh ▪ Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace – vlastní stanovisko i respekt vůči názoru ostatních, komunikace v různých situacích ▪ Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – kritický přístup k médiím

Poznámky:

Gymnázium, Moravská Třebová, Svitavská 310

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty

Vzdělávací obor: Základy programování

Časové, organizační a obsahové vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Dotace	0	0	0	1

Volitelný vyučovací předmět Základy programování se vyučuje ve čtvrtém ročníku nižšího gymnázia s výše uvedenou hodinovou dotací.

Realizuje obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie RVP ZV.

Výuka probíhá v počítačové učebně, která je vybavena celkem 16+1 počítači propojenými v síti a datovým projektozem. Učebna má mikrovlnné připojení na internet s dostatečnou rychlostí a kapacitou. V průběhu studia vyučovacího předmětu nabízíme žákům mimo povinné vyučovací hodiny: on-line přístup na internet; soutěže, kroužek programování.

Volitelný vyučovací předmět Základy programování umožňuje žákům analyzovat jednoduché problémy, které mohou vytvořit pomocí vývojových diagramů a zvoleného programovacího jazyka.

Obsah předmětu je zaměřen na získání základních znalostí v oblasti algoritmizace a programování.

Ve všech ročnících může být během školního roku realizována sumarizace a prohlubování učiva v návaznosti na učivo předchozích ročníků včetně odpovídající klasifikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

- ✚ Podněcujeme v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů – **kompetence k řešení problémů.**
- ✚ Náhodnými kontrolami vedeme žáky ke vhodné komunikaci v rámci týmové práce – **kompetence komunikativní.**
- ✚ Vytvářením vhodných podmínek při výuce a vhodným upozorňováním na danou skutečnost vedeme žáky k využívání zkušeností z výuky v běžném životě – **kompetence komunikativní.**
- ✚ Vyžadujeme od žáků střídme, jasné a logicky strukturované vyjádření – **kompetence komunikativní.**
- ✚ Podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků – **kompetence komunikativní.**
- ✚ Pomocí zadaných úkolů vedeme žáky k sebehodnocení, hodnocení svého přístupu k práci a k objektivnímu hodnocení práce jiných žáků – **kompetence sociální a personální.**
- ✚ Vyžadujeme dodržování a respektování řádu počítačové učebny a bezpečnostních pravidel pro práci, vedeme žáky k respektování zákonných norem všeobecně – **kompetence občanské.**
- ✚ Vyžadujeme respektování práv žáků k duševnímu vlastnictví při využívání software – **kompetence občanské.**
- ✚ Učíme žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů ve společnosti, oceňovat dobrá a užitečná řešení a motivujeme žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou – **kompetence občanské.**
- ✚ Pomocí pracovních návyků z výuky vedeme žáky k šetrnému zacházení s technikou – **kompetence pracovní.**

Metody a formy práce

Metody motivační: rozhovor, diskuze, demonstrace

Metody fixační: sběr a přiměřená analýza informací, řešení problémových úloh, samostatná cvičení, opakování

Metody expoziční: porovnávání a posuzování

Formy práce: kooperativní učení, projekty, činnostní učení

ROČ	TÉMA	VÝSTUP Žák:	UČIVO	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
4.	Základy algoritmizace	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje algoritmický přístup k řešení jednoduchých problémů 	<ul style="list-style-type: none"> základy algoritmizace základní pojmy – algoritmus a jeho vlastnosti; příkazy, data zápis algoritmů 	
	Základy programování	<ul style="list-style-type: none"> s využitím základních znalostí vytváří algoritmicky správně jednoduché programy 	<ul style="list-style-type: none"> strukturované programování programovací jazyk – kostra programu tvorba jednoduchých programů – kompilace, spuštění příkazy vstupu a výstupu datové typy – proměnná (string, integer, real) přiřazení podmíněný příkaz cykly – s konečným počtem opakování; s podmínkou na konci; s podmínkou na začátku 	

Poznámky

Příloha č. 2

Integrace Výchova ke zdraví

VÝSTUP	Forma/ročník
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	INT – Bi/3. ročník
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	INT – Ov/3. ročník
vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	INT – Ov/3. ročník
posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	INT – Bi/3. ročník
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	INT – Bi/3. ročník
usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	INT – Tv/1.–4. ročník
vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	INT – Bi/3. ročník
dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	INT – Bi/3. ročník
uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	INT – Bi/3. ročník
projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	INT – Bi/3. ročník
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	INT – Ov/3. ročník
respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	INT – Bi/3. ročník

respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	INT – Bi/3. ročník
uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	INT – Bi/3. ročník
vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	INT – Ov/3. ročník
projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	INT – Bi/3. ročník
uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	INT – Bi/3. ročník

UČIVO	Forma/ročník
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ	
vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	INT – Ov/2. ročník
vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	INT – Ov/2. ročník
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	
zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita; problémy těhotenství	INT – Bi/3. ročník
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
pitný režim	INT – Bi/3. ročník
vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	INT – Z/3. ročník
denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit	INT – Bi/3. ročník
cesty přenosu nález a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	INT – Bi/3. ročník

ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebná péče	INT – Bi/3. ročník
základy první pomoci	INT – Tv/1.–4. ročník; Bi/3. Ročník
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí	INT – Bi/3. ročník
kriminalita mládeže	Výchovně vzdělávací strategie – kompetence občanská
bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	INT – Ov/3. ročník
rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	INT – Bi/3. ročník
ochrana člověka za mimořádných událostí –klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	INT - Tv/3. ročník
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ	
podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	INT – Bi/3. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ	
utváření vědomí vlastní identity	INT – Ov/3. ročník
zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	INT – Ov/3. ročník
dopad vlastního jednání a chování	INT – Ov/3. ročník